

Ali se vrača nekdanja KD?

VOJMIR TAVCAR

Rocco Buttiglione je v repliki priznal, da je njegova ambicija obnoviti Krščansko demokracijo. To trditve je sicer omilil s trditvijo, da misli na KD iz slavnih časov in ne na stranko v obdobju razpadanja, toda izziv je za italijansko politično sceno kljub temu močan.

Priznati je treba, da je v zadnjem tednu Ljudska stranka močno spominjala na svojo predhodnico, ki je dominirala politično sceno v Italiji skoraj pol stoletja. Najprej je na seji vodstva sprejela tako sklepno resolucijo, ki je bila dovolj meglezna in nedorečena, da so se lahko vsi prepoznavali v njej. Nato se je na seji vsedržavnega sveta politično spopadla, vendar ji je kljub globokemu nesoglasju med tajnikom Buttiglionejem in predstavnikoma levega krila uspelo ohraniti celovitost. Edina razlika z nekdanjo Krščansko demokracijo je bila v dejstvu, da nasprotja v KD, čeprav so bila včasih se ostrejša, niso prišla tako jasno do izraza.

Tudi v tem primeru - in kljub ostrini spopada - je Ljudska stranka ohranila enotnost v nejasnosti. Ni se povsem izrekla o odnosu do Nacionalnega zavezništva in ni se izrekla o kandidaturi Romana Prodija za premiera levo-sredinskega kartela. V repliki Buttiglione o tej kandidaturi ni govoril, sklepní dokument pa jo ocenjuje kot »pomembno, čeprav časovno preuranjeno«. Skratka Prodiu niso rekli jasno Da in tudi jasno Ne, ampak so se izmazali z oceno, ki ni ne graja ne pohvala.

Vsedržavni svet ni razvozlal voza zavezništva. Stranka bo verjetno nadaljevala po dvojnem tiru. Buttiglione bo vztrajal v dialogu z zmernimi silami, medtem ko bo levica še podpirala Romana Prodija.

Dokler so volitve daleč, Ljudska stranka notranje spore lahko tudi rešuje tako, da ne izbira in se ne opredeljuje, vendar to je nekrepi. Tudi zato, ker za razliko od nekdanje Krščanske demokracije, Ljudska stranka ni več glavna os, okoli katere se vrti vsa politična scena, ampak le ena od srednje velikih komponent nove palete sil.

Rocco Buttiglione je dejal, da želi obnoviti KD njenih slavnih časov, toda v teh dneh je v rimskem hotelu Ergife nastopila samo KD iz obdobja propadanja.

Scalfaro branil izbiro Dinija

NEW DELHI - Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je spet izkoristil potovanje na tuje, da bi spregovoril o italijanski politični sceni. Včeraj je v New Delhiju z novinarji spregovoril predvsem o reševanju vladnih kriz. Dejal je, da je dosedno spoštoval crko in duh ustave, ko je poveril mandate Ciampi, Berlusconi in Diniju. Scalfaro je tako zavrnil očitke, ki so mu jih v zadnjih mesecih naslovili zlasti predstavniki Kartela svobosčin.

Na 2. strani

RIM / VSEDRŽAVNI SVET LJUDSKE STRANKE

Rocco Buttiglione želi oživeti močno Krščansko demokracijo

Nasprotja so ostala, stranka pa se kljub temu ni razšla

Kongres Lige: začetek brez Bossija

MILAN - Prvi dan kongresa Severne lige se je odvijal v znamenju odsotnosti dveh protagonistov: nespornega liderja Lige Umberta Bossija in njegovega bivšega ljubljence, zdaj pa glavnega notranjega nasprotnika Roberta Maronija. Oba bosta govorila danes: Bossi okrog pol dne, Maroni pa malo kasneje. Seveda, ce mu bodo pustili do besede: edinega predstavnika notranjih »disidentov«, ki se je včeraj povzpela na govorniški oder, so včeraj izzvžigali in opsovali ter je malo manjkalo, da ne bi z njim tudi fizično obracunal.

Na 3. strani

RIM - Ljudska stranka ni premostila ostrih notranjih nasprotij, vendar se tudi ni razšla. Vsedržavni strankin svet, ki je zasedal dva dni v Rimu, je sprejel sklepno resolucijo, ki se zgleduje po tisti, ki jo je sprejelo strankino vodstvo in je prav tako nejasna in nedorečena.

Predstavniki leve so ves dopoldne ostro kritizirali tajnika Rocca Buttiglioneja in zahtevali, naj ne sklepa koalicije z Nacionalnim zavezništvom. Toda Buttiglione je v re-

plici zavrnil njihove zahteve in potrdil strategijo dialoga z zmernimi silami. Recept, ki ga je ponudil je, sklepanje takih zavezništva, kot jih je sklepal Alcide De Gasperi, obenem pa izbiranje z bipolarno logiko Helmuta Kohla. Buttiglionejev cilj je skratka obnoviti nekdanjo Krščansko demokracijo, čeprav v novih razmerah in z vzorcem, ki se zgleduje po »KD iz zlatih časov in ne iz obdobja njene propadanja«.

Na 3. strani

ŠPETER / OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA

Skrb za Beneško Slovenijo

Otvoritev razstave Jasne Merkù in prireditve v špetru

SPETER - Splošne tezave, ki jih ta čas preživlja zamejstvo, so se posebej izostrene v Beneciji, kjer je kulturna, solska in gospodarska bodočnost nase skupnosti dokaj neprevidljiva. Ob skrbi in zaprepasčenosti pa so beneski kulturni delavci in ustvarjalci na sinocni osrednji proslavi ob Dnevu slovenske kulture potrdili, da jih zdajšnji položaj ne bo potisnil v malodusje, ravno obratno. To so pokazali prav s kulturnim srečanjem, ki se je pričelo v Beneski galeriji ob odprtju razstave trzask

slikarke Jasne Merkù. Zbrane sta po nastopu zbora Pod lipo nagovorila predsednica društva beneskih umetnikov Donatella Ruttar in podpredsednik deželne skupščine Milos Budin. V drugem delu sporeda pa je številno občinstvo lahko glasbeno uživalo na koncertu ansambla Gallus Consort, ki ga sestavljajo Dina Slama ter Irena in Milos Pahor. Govornica ob letošnjem Dnevu slovenske kulture je bila špetrska odbornica za kulturo Bruna Dorbolo.

R.P.

V Saxa Rubri so pripravili žalno vežico za Palmisana

RIM - Posebno vojaško letalo bo danes pripeljalo iz Somalije novinarko Carmen Lasorella in posmrtno ostanke snemalca TG2 Marcella Palmisana, ki jih bodo prenesli v mrliško vežico v Saxa Rubra.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Dvesto let proseške šole

Pred 200 leti, 11. februarja 1795, je bil nameščen prvi učitelj na Proseku. Obletnice se bodo spomnili s slovesnostjo v začetku junija.

Stran 4

KZ pripravlja občni zbor

Glavni svet Kmečke zveze, ki se je sestel v četrtak zvečer na svoji prvi letošnji seji, je sklenil, da bo letošnji redni občni zbor KZ 26. marca na Opcinah.

Stran 5

Priprave na 50-letnico

V Dobrodo so že stekle priprave na vrsto prireditve, ki bodo ob 1. maju obležile 50-letnico osvoboditve.

Stran 9

Banke iz krize z večjo prožnostjo

Za izhod iz globoke krize zadnjih dveh let bodo morale banke temeljito spremeniti svoj odnos do klientov, je včeraj opozoril direktor Banke Italije in zavode pozval k večji prožnosti.

Stran 11

Protest v Prešemovem imenu

Jutri popoldne bo v trzaskem Kulturnem domu namesto tradicionalne proslave dan pravic slovenske kulture.

Stran 15

ŠTANDREŽ / 24. REDNI OBČNI ZBOR ZŠSDI

Aktualni trenutek zamejskega športa v zaostrenih razmerah

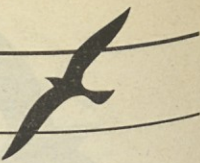
V domu Andreja Budala v Standrežu je bil sinoči že 24. redni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Občni zbor je bil tokrat izrazito delovnega značaja. Osrednje poročilo je imel tajnik Ivan Peterlin, ki je spregovoril o aktualnem trenutku zamejskega športa v zaostrenih razmerah, ki ogrožajo delovanje vseh zamejskih organizacij. Spregovoril je tudi o prizadevanjih, da se te težave premagajo in izbire strategija za uveljavitev naše športne znotraj naše skupnosti in navzven. O občnem zboru bomo podrobneje se poročali.

SLOVENIJA

Nenavadni posli prejšnjih uprav ljubljanskih občin

LJUBLJANA - Pri preverjanju poslovanja vodstev šestih nekdanjih ljubljanskih občin so njihovi nasledniki ugotovili, da so si občinski funkcionarji in predstojniki uprav ob koncu leta razdelili vsaj za 137 milijonov tolarjev plač, nagrad in dodatkov, pri čemer so bili največjih ugodnosti deležni v občini Center. Poleg tega so si po volitvah razdeljevali ugodne kredite, ki so jih bili deležni tudi njihovi znanci in prijatelji, subvencije so dodeljevali po ideološkem in strankarskem kriteriju, iz občinskega proračuna pa so si nekateri dokupili študijska leta, pri vsem tem pa so se uspešno izmikali vsem oblikam formalnega ali neformalnega nadzora.

Ob izteku mandata je Vidmarjeva vlada poskrbela, da bo njihovo delo tudi dostojno dokumentirano. Izdali so namreč razkošno in obsežno monografijo o dosežkih mestne vlade v letih 1990-1995, podobno knjigo o medmestnem in mednarodnem delovanju Ljubljane v teh letih; poleg tega pa so Ljubljancanom razdelili približno 40 tisoč barvnih zloženek. Drugačno dokumentacijo pa bo v roke dobilo računsko sodišče, ki bo ugotovilo, iz cigavega zepa so šla sredstva za papirnate spomenike bivše mestne vlade in kaj se za njimi se skriva.

RIM / PO TRAGIČNEM NAPADU NA EKIPO TG2

Farnesina: vsi Italijani naj zapustijo Somalijo

Rimsko državno pravdnštvo napovedalo preiskavo

Italijanski vojak v Mogadišu (telefoto AP)

RIM - Po tragičnem napadu na novinarko RAI Carmen Lasorella in snemalca Marcella Palmisana, ki ga je zadela smrtna krogla, se je italijansko zunanje ministrstvo odločilo za umik vseh državljanov, ki se nahajajo v Somaliji. Ozračje v afriški državi je preveč napeto, izpostavljeni bi bili nesprejemljivim tveganjem, opozarja Farnesina in svetuje skupini nekaj več kot 50 italijanskih državljanov, ki delajo v Somaliji za razne nevladne organizacije, naj se vrnejo v domovino. Kot poročajo iz Mogadiša, se položaj po začetku umika sil Združenih narodov slabša iz minute v minuto, zato tujim državljanom ni mogoče jamčiti niti najosnovnejše varnosti.

Napad na ekipo TG2 seveda se naprej močno odmeva v javni RTV hiši, član upravnega sveta Franco Cardini pa je predsednici tega organa Letizii Moratti poslal pismo z zahtevom, naj uvede preiskavo, s katero bi ugotovili stopnjo varnosti razmer, v katerih delajo dopisniki iz kriznih žarišč. Rimsko državno pravdnštvo je medtem sporočilo, da bo tudi o smrti Marcella Palmisana - tako kot je pred letom že storilo za Ilario Alpi in Mirana Hrovatina - odprlo preiskavo in sprožilo kazenski postopek proti neznanim storilcem. Carmen Lasorella, katere mati je sinoci povedala, da je novinarka zelo pretresena, se bo danes s posebnim vojaškim letalom, ki bo pripeljal tudi posmrtno ostanke ubitega snemalca, vrnila v Italijo.

Splet vojaških in ekonomskih interesov v ozadju napada

RIM - Tako kot v primeru lanske nasilne smrti Ilarie Alpi in našega Mirana Hrovatina je tudi tokratni tragični napad na ekipo TG2 v Somaliji zbudil vrsto govoric, ugibanj in sklepanj, ki najbrž zelo upravičeno temeljijo na prepletanju političnih, vojaških in ekonomskih interesov v tej nemirni afriški državi. Da je odzade napada oziroma umora Marcella Palmisana najmanj čudno in torej tudi sumljivo, med drugim pričajo tri večerajšnja sporočila agencije Ansa.

Prvo opoldansko tiskovno sporočilo je posredovalo izjavo pravnega zastopnika italijansko-somalske družbe Somal Fruit, Bruna Calzia, ki je napad na ekipo RAI pripisal oboroženim možem ameriške multinacionalke Dole. Ta naj bi bila namreč v ostri trgovinski vojni z italijansko-so-

malsko konkurentko za nadzor nad trgov sadja, v prvi vrsti banan. Somal Fruit ima daljšo tradicijo, saj že od leta 1983 združuje 320 somalskih proizvajalcev sadja, ekipi TG2 pa je na prošnjo Carmen Lasorelle nudila organizacijsko in varnostno pomoč. Calzia torej domneva, da so možje ameriške multinacionalke sklepali, da se v terenskem vozilu družbe Somal Fruit nahajajo njeni predstavniki.

Kmalu po tej obtožbi, je Ansa razširila sporočilo ameriške Dole, ki je kattergorično zanimala vsakršno svojo vpletenost v napad in napovedala morebitno sodno ukrepanje proti Calziji, ta pa je nemudoma prekladal svojo »rekonstrukcijo« in izjavil, da Dole ni kriva za napad na ekipo TG2 in da sploh ne izvaja fizičnega pritiska na predstavnike konkurenčne družbe...

NEW DELHI / SCALFARO O VLADI

Vse izbire v skladu z duhom ustave

Predsednik republike zavrnil očitke in pojasnil, kako je razrešil zadnje tri vladne krize

Oscar Luigi Scalfaro z indijskim predsednikom v New Delhiju (telefoto AP)

NEW DELHI - Predsednik italijanske republike je dosledno spoštoval duh in črko ustave pri izbiri Lamberta Dinija za novega italijanskega premiera. Tako je včeraj poudaril v New Delhiju, kjer je na obisku skupno z zunanjo ministrico Susanno Agnelli, Oscar Luigi Scalfaro, ki je tudi tokrat (kot že večkrat v preteklosti) izkoristil potovanje na tuje zato, da bi »postavil pike na i« o spremembah na italijanski politični sceni. V bistvu je bil to Scalfarov odgovor tistim, ki so ga kritizirali zaradi načina, kako je razpletel zadnjo vladno krizo.

Predsednik republike, ki očitno očitkov se ni povsem prebavil, je včerajšnji pogovor z novinarji namenil italijanskim vprašanjem. Zaustavil se je zlasti pri izbiri Lamberta Dinija, vendar razmišljanje in utemeljevanje časovno raztegnil ter spregovoril tudi o imenovanju Carla Azeglia Ciampija in Silvia Berlusconi.

Ciampija je Scalfaro izbral, ker mu nobena stranka ni znala svetovati kandidata, ki bi bil lahko računal kot izhodisce vsaj na krepko manjšino. Drugacen je bil primer izbire Silvia Berlusconi. Tedaj so mu svetovali samo to ime, tudi lider Severne lige Umberto

Bossi, ki je »javno povedal, da vse nas zastopa Berlusconi«. Predsednik republike je priznal, da so mu zlasti med komentatorji tedaj mnogi odsvetovali tako izbiro. »Toda ker ni zakona, ki bi izrecno omenjal nezdržljivost podjetniške in politične vloge, sem se moral opredeliti za Berlusconi, saj mora ustava veljkati vselej, ko nam je to vsek pa tudi ko nam ni.«

In to je bilo izhodisce tudi za izbiro Lamberta Dinija. Scalfaro je povedal, da je sugestijo za novega premiera zahteval od Berlusconi, da bi na ta način spoštoval izid lanskoletnih volitev. Za Dinija pa se je tudi odločil, ker je bil prepričan, da Kartel svoboscin ne bo glasoval proti njegovi vladi. Scalfaro je tako dokaj odkrito zavrnil očitke Kartela o pristranskosti in tudi izvajanje, da je bil pri glasovanju o zaupnici v zbornici predsednik republike glavni porazenec.

Tem precizacijam je Scalfaro dodal še voščilo za Dinija. »Sedaj je nujno, da vlada uresniči to, kar je obljubila in za kar je dobila zaupnico parlamenta. Nujno je, da uresniči vse štiri točke. Kajti, če bi spet začeli razpravo, ali je to res potrebno...« Stavka ni dokoncal, toda jasno je bilo, da bi takega ravnanja ne sprejel.

NOVICE

ŠOLSTVO / MINISTROVA ODLOČITEV

Volitve v šolske svete preložili na jesen

Zavodski in področni sveti: 29. in 30. oktobra

Novi minister za solstvo, »tehnik« Giancarlo Lombardi, je izdal svoj prvi ministrski odlok: preložil je volitve v zavodske in področne šolske svete, in sicer na 29. in 30. oktober.

S temi solskimi volitvami torej v letošnjem solskem letu ne bo nič. Ko bi obveljali dosedanja volilni roki, bi morali volitve v zavodske in področne svete izpeljati že preteklo jesen. V začetku solskega leta pa jih je Lombardi predhodnik D'Onofrio preložil, medtem ko so volitve v mednarodne in razredne svete redno opravili. Minister je svojo odločitev zagovarjal z dejstvom, da bo v kratkem izdelal odlok o solski avtonomiji, po katerem naj bi imeli zavodski in področni sveti nove, zahtevnejše zadolžitve (nekateri so jih celo preimenovali v »upravne svete sol«). No, rok za vložitev odloka se je iztekel predno ga je minister izdelal, zato so vsi predlogi o solski avtonomiji ostali mrtva crka.

Zavodski in področni sveti so nadaljevali s svojim delom, čeprav so

bili okrnjeni, ker so jih nekateri člani zapustili (na primer stari, katerih otroci so zapustili solo). Minister je pred iztekom prejšnjega leta vendarle izdal odlok, v katerem je določil nov datum volitev v zavodske in področne svete: 9. in 10. april. S tem je zelel brzda rešiti, kar bi se rešiti dalo.

Novi minister je očitno že na prvi pogled sprevidel, da novi termin ni bil najbolj psosrečen. Novi solski organi bi v tem solskem letu lahko delovali le dober poldrugi mesec! Kaj bi lahko storili v tako kratkem obdobju? Prav malo ali nič.

Lombardi se je tako odločil, da »zamrzne« sedanje zavodske in področne svete do jeseni. Stari, učno in neučno osebje ter dijaki višjih srednjih sol bodo volili svoje predstavnike v te solske svete 29. in 30. oktobra, ko bodo potekale tudi volitve v okrajne in pokrajinske svete. Pred tem bodo običajne volitve v mednarodne in razredne solske svete.

VATIKAN / PREVEČ RAZVEZ

Papež je priklical vatikanske sodnike k strogemu spoštovanju kanonskega prava

VATIKAN - Pri obravnavanju postopkov za razveljavitev porok se je treba striktno držati objektivnih norm kanonskega prava. Papež Janez Pavel II. je na včerajšnjem sprejemu za sodnike in odvetnike cerkvenega razsodišča - »Romana Rota« - opozoril na nevarnost preveč subjektivnih in »zasebnih« sodb. Papeža očitno moti, da vatikansko razsodišče z veliko lahkoto razveljavlja cerkvene poroke tudi v primerih, ki niso izrecno predvideni v kanonskem pravu in postopniku. Hvaljevalno je sicer, je dejal Wojtyła, upoštevati dosežke humanističnih ali znanstvenih ved, a vendar: »Tudi ko gre za težke situacije, se je treba izogibati sodbam po vesti, ampak je treba vse primere obravna-

vati in razreševati ob strogem spoštovanju obstoječih kanonskih norm.«

Skoraj v podkrepitev papeževega opozorila so včeraj ob odprtju sodnega leta vatikanskega razsodišča objavili zajetni knjigi o postopkih za razveljavitev cerkvenih porok v dveh letih 1989-1990. Gre za 284 razsodb, od katerih je večina v prid ohranitve zakonske zveze, po drugi strani pa so se pomnožili tudi primeri, ko je bila poroka razveljavljena. Ne samo, denimo, v že klasičnem primeru, ko eden od zakoncev noče otrok, ampak tudi v primeru, ko eden od zakoncev pretirano uživa alkohol ali drogo. Eden najbolj pogostih vzrokov razveljavitve zakonske zveze pa ostaja impotenca.

Ugriznila ga je v ud, ker jo je zapustil

NEAPELJ - Ljubimec jo je hotel zapustiti. Zato se mu je maščevala in ga ugriznila v spolovilo ter mu povzročila rano, zaradi katere se bo možakar moral zdraviti kakih deset dni. Lahko bi se ponovil »primer Bobbitt«, vendar tokrat se je vse končalo brez hujših posledic. Moski jo je odnesel z vrhano malho straha, njegovi sovaščani iz kraja San Felice al Cancellu pa z upanjem, da jim bo neobičajni dogodek nekaj navrgel na loteriji.

Protagonista razmerja sta bila 30-letna bolnicarka in nekaj let starejši sofer, ki sta imela dalj časa razmerje, v brk dejstvu, da sta bila oba poročena in imela otroke. Moski se je prvi navečal ljubimke in ji po zadnjem srečanju to povedal, ona pa ga je iz jeze ugriznila.

Po razburljivem razmerju sta se oba protagonista pobotala z zakonci. Družinski mir, so ocenili vaski modreci, je morda najboljša preventiva zoper »boleca« presenečenja.

Maja proces proti bivšemu županu Pordenona Cardinu

PORDENON - Bivšemu demokratskemu županu Pordenona Alvaru Cardinu bodo sodili 9. maja. Obtožen je korupcije zaradi podkupnin, ki naj bi jih prejel v zameno za zakupe del za velike cestne povezave v pordenonski pokrajini. Pred sodnico za predhodne preiskave Anno Fasan se je Cardin odločil za proces, prav tako tudi podjetnik iz Trevisa Adriano Pivato, druga dva obtožena sta se odločila za dogovorno kazneni postopek.

ITALIJA / PO DVODNEVNEM ZASEDANJU VSEDRŽAVNEGA SVETA

LS je hudo razdvojena vendar se ne bo razšla

Tajnik Rocco Buttiglione je zavrnil vse zahteve levice

Predstavnik levega krila Ljudske stranke Guido Bodrato in Nicola Mancino (foto AP)

vanja z desničarskim Nacionalnim zavezništvom.

In z odločnim Ne je Buttiglione odgovoril na zahtevo po oblikovanju političnega urada, ki naj bi jamčil večjo kolegialnost v vodenju stranke. »Dali bi vtis, da imamo tajnika, ki ima vključene roke,« je dejal Buttiglione, vendar je levice obljubil, da bo vodenje stranke manj osebno. Opravičil se je predsedniku senatorjev LS Nicol Mancinu, če ga kdaj ni vključil v oblikovanje odločitev.

Buttiglione je hotel jasno poudariti, da je prepričan protifasist in je repliko začel z branjem takomenovane Partizanske molitve. Ob teh besedah so vsi prisotni vstali in molče prisluhnili poeziji Teresia Olivellija Uporniki iz lju-

bezni. To je bil edini trenutek resnične enotnosti, ki ga je stranka doživela v teh dveh dneh. Toda tudi ta poteza ni utišala polemik.

»Prepričana sem, da bo Buttiglione obnovil, ozivil najslabšo Krščansko demokracijo, v kateri bodo imeli pomembno vlogo tudi tisti, ki so se zbrali v Krščanskem demokratskem centru,« je repliko ocenila Rosy Bindi, medtem ko je bil bivši zunanji minister Beniamino Andreatta sintetičnejši. »Absolutna nicla,« je bila njegova rezka ocena.

Sicer pa so prispevki predstavnikov levice označevali ves včerajšnji dan razprave. Nicola Mancino je zahteval večjo pozornost do Severne lige, poudaril je, da se LS pogaja s Forza Italia samo, če se Berlu-

sconijeva stranka odlepi od Nacionalnega zavezništva in brzda svojo »volilno neučakanost«. Bivši predsednik ustavnega sodišča Leopoldo Elia je dejal, da bi se »Sturzo, De Gasperi in Moro obračali v grobu, če bi sklenili, da se pridružimo kartelu zmernih sil,« medtem ko se je Rosy Bindi vprašala, ali je pravilna pot pridobivanja soglasja »povezovanje s tistimi silami, ki so prevzele naše glasove«. Andreatta pa je trdil, da bi vstop v Kartel svoboscin ne okrepil Ljudske stranke, ker volilci ne bi podrl take odločitve.

Ljudska stranka je sklenila, da tudi tokrat ne bo jasno izbrala. Vprašanje pa je, do kdaj ji bo politična scena dovoljevala opredelitev za nejasnost.

MILAN / NAPETOST NA KONGRESU SEVERNE LIGE

Začetek kongresa SL brez Bossija

Tudi Maroni bo govoril danes, če mu bodo to dovolili - Hudi časi za »disidente«

MILAN - Umberto Bossi bo imel svoje politično poročilo sele danes opoldne, danes bo govoril tudi njegov glavni nasprotnik Roberto Maroni, kljub temu pa je včerajšnji prvi dan kongresa Severne lige v milanskem Pala-trussardi ponudil veliko zanimivih elementov. Začetek je bil pravzaprav bolj siben. Ob 10. uri, ko bi moral imeti uvodni govor honorarni predsednik Lige, priletni in bojeviti Luigi Rossi, je bila dvorana skoraj povsem prazna, pol ure kasneje se je zbralo le za pestico delegatov. Znak Liginega propadanja? Kaj se, so hiteli pojasnjevati organizatorji, petek je pač delovni dan in veliko delegatov mora danes delati, poleg tega je na cestah gosta megle, predvsem na avtocesti med Benetkami in Milanom, pa bodo ze prisli, če ne danes, pa jutri.

In tako je Rossi z več kot enourno zamudo začel svoj govor v napol prazni dvorani, a je bil kljub temu deležen aplavzov, ko je izrekel vrsto barvitih in ne prav spostljivih prispevkov na račun »macke in lisice«, Finija in Berlusconi.

Bossija ni bilo na spregled (»Pripravlja svoj govor,« so ga opravičevali njegovi), Maroni se je za kratek čas prikazal v popoldanskem urah. Mar je res, da ste se ponoči sestal z Bossijem, so ga vprašali? Ne, srečal se je le s predsednikom Liginih senatorjev Francescom

Bossijeva »navijačica« med kongresom Severne lige v Milanu (telefoto AP)

Tabladinijem, vendar ni bilo nikakšnega posredovanja, za kar je vsekakor prepozno...

V pričakovanju liderjev so se tako morali delegati in novinarji ter redki gostje zadovoljiti z govori Francesca Speronija in Marca Formentinija. Prvi je, na sicer zelo eleganten način, govoril o nujnosti notranje demokratizacije in zato predlagal, naj bi Bossiju pri vodenju stranke pomagal desetclanski odbor, Formentini pa se je lotil politične linije, ki ne more biti kaj drugega kot sredinska: Liga zavrača logiko levice in desnice, je dejal milanski zupan.

Osrednji dogodek včerajšnjega kongresnega dne pa je bil verjetno sprejem, ki so ga delegati namenili »disiden-

tu«, poslancu Falviju Caselliju, enemu od redkih kontestatorjev Umberta Bossija, ki je nameraval ostati v Ligi. Ko je Caselli stopil na govorniški oder, pa je lahko izustil le nekaj besed, preden se je nanj usula jeza - in psovke - delegatov. Poslanec je zaman skušal nadaljevati svoj poseg, nazadnje pa se je moral vdati in so ga morali varnostniki pospremiti iz dvorane, ker so hoteli delegati tudi fizično obračunati z njim. Slišati je bilo tudi klice »Zdaj je na vrsti Maroni«.

Bivši notranji minister pa je potrdil, da bo danes govoril in da bo povedal, kaj misli, tudi če bi potreboval tri ure. Toda disidentom v Ligi se tasas ne pisejo svetli casii...

NARKOMANIJA / ŠTEVILO MRTVIH ZAČELO UPADATI

Kokain najbolj razširjen

RIM - Narkomanija zahteva v Italiji se vedno na stotine človeških življenj, toda krivulja se je obrnila in število mrtvih je začelo upadati. V letu 1994 je Italija imela 800 mrtvih zaradi prekomernih doz mamila, kar je znatno manj kot v prejšnjih letih.

Tako so povedali včeraj karabinjerji oddelka za boj proti narkomaniji, ki so na novinarski konferenci predstavili sad enoletnega dela. Najbolj zanimiv podatek, ki je povezan tudi z manjšo smrtnostjo, je, da je kokain začel izpodrivati heroin. Kokain ni več kot pred nekaj leti elitna droga, ampak je razširjen tudi med mladimi. To se odraža tudi na manjšem številu mrtvih zaradi pretiranih doz mamila, saj je kokain veliko manj nevaren (narkoman ne potrebuje brizgalne, kar omejuje tudi nevarnost

okuzbe z aidsom) in stanje znatno manj.

V lanskem letu so karabinjerji zaplenili skupno 137 kilogramov kokaina proti 42 heroina, poleg tega pa so onesposobili dve ilegalni rafineriji kokaina (v Castelvolturnu pri Caserti in v San Felice Circeo pri Latini), aretirali 1.148 razpečevalcev in prekupčevalcev mamila, ogradili pa skupno 2.445 oseb sodstva.

Med pogovorom z novinarji so karabinjerji pojasnili, da se prekupčevalci poslužujejo vse bolj domiselnih metod za tihotapljenje droge. Med najzanimivejšimi primeri, ki so jih navedli, je odkritje znatne količine mamila, s katero so obložili kosmata bobtaila, njun gospodar pa je imel veterinarsko potrdilo, da sta psi breji. V nekem drugem primeru so odkrili, da so tihotapci prepojili s kokainovim

klorhidridom skatle iz lenenke. S podobno tekotino so prepojili tudi obleko, ki poleg vsega ni imela nobenega duha in je zato psi za odkrivanje mamila niso mogli izvohati.

Tihotapljenje droge ni edini kanal oskrbovanja italijanskega trga. Po izsledkih karabinjerjev je v ta promet vključenih tudi precej zdravnikov in bolničarjev. Oddelek za boj proti narkomaniji je lani dodobra prečesal zdravstvene strukture in terapevtske skupnosti, ki zdravijo narkomane. Sad tega dela je ovadba 475 oseb. Obtožbe proti zdravnikom in bolničarjem zadevajo predvsem nedovoljeno predpisovanje zdravil.

Med kraje, kjer se razpečuje mamilo na veliko, so disko klubi, del takomenovanih »sobotnih smrti« pa je posledica narkomanije.

ŠPETER / POGOVOR Z ŽUPANOM FIRMINOM MARINIČEM

Stopnjevanje protislovenskih napadov

Nekdanja demokrščanska desnica deluje zdaj pod zastavami Finija in Berlusconi

SPETER - V Benetki se je pričela predvolilna kampanja. To lahko sklepamo tudi po številnih napadih na spetskega župana Firmina Mariniča, ki je na čelu edine napredne občinske uprave in je zato postal glavna tarča krajevnih desničarjev in nacionalistov. Obrekovanja in psovke na krajevnem časopisju, na lokalnih radijskih postajah in z letaki in nazadnje se nočni napadi na dvojezične table predstavljajo nedvomno dokaz, da gre za dobro zrezirano strategijo, ki ima kot glavni cilj »osvojiti« največjo in edino napredno usmerjeno občino v Nadiskih dolinah.

Župana Firmina Mariniča smo vprašali, kako ocenjuje te napade, ki so v glavnem namenjeni prav njemu in s katerimi se posebej »proslavljajo« člani desničarskega kulturnega krožka Jacopo Stellini iz Klodica.

»Najprej zelim povedati, da članom Stellinija nima smisla odgovarjati, saj njihov glavni cilj je blatiti mojo osebo in jih sploh ne zanima resnica in vsem znana dejstva. Ta krožek se je doslej proslavil predvsem kot protislovenski in vse, kar dela nasa skupnost v Benetki, je zanj greh in vredno napada.

Odgovor tem gospodom lahko damo s stvarnimi rezultati, ki jih je nasa občina dosegla v zadnjih letih. V Spe-

tru smo zabeležili viden gospodarski napredek, iz leta v leto se večja zaposlitvena raven in, kar je za Nadiske doline novost, tudi število prebivalstva raste.

Za bralce bo zanimivo vedeti, da krozek Stellini sestavljajo veterodemokristijani, zvesti služabniki starega sistema, ki je od leta 1945 upravljal v Nadiskih dolinah. Gre za ljudi, ki so glavni krivci za družbeni in gospodarski propad naših krajev. Ti gospodje so si danes nadelali novo obleko in so postali krajevni zastavonoše desničarskega Berlusconijevega in Finijevega kartela.

Gospod župan, očitajo Vam, da ste kot bivši socialist sokrivni za propad Italije.

»Nikoli se nisem sramoval svoje politične pripadnosti, saj sem kot politik in upravitelj vedno izpostavljal ideale pravice, solidarnosti in narodnostnega sožitja. K temu lahko dodam, da gre pripisati napredek, ki ga je zabeležila spetska Obcina, izključno upraviteljem napredne liste, v kateri so tudi socialisti. O uspešnosti našega upravljanja se lahko prepričajo vsi. Nasprotno pa je v drugih občinah, kjer se niso v zadostni meri prizadevali, da bi družbeno in gospodarsko napredovali. Nekateri bivši župani teh uprav danes

sedijo v krožku Stellini in solijo pamet drugim.

Naj pomislijo rajši na njihovo klavno upravljanje.

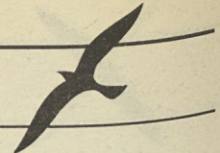
V zadnjih casih prihajajo napadi tudi s strani članov nacionalističnega gibanja »Lista per Italia«. Je kaksna povezava med to listo in krožkom Stellini?

»Gre za nekakšno vzajemno sodelovanje in tudi za skupno načrtovanje napadov in blatenja. Obe organizaciji delujeta proti ljudem iz Nadiskih dolin, proti napredku, proti obsejnimu sodelovanju, proti uveljavljanju našega jezika in naše kulture. V njihovih dokumentih trdijo, da so se postavili v bran beneškemu narečju, doslej pa ni storili ničesar. To so dejstva. Naj mi dokažejo, da lažem.«

Menite, da sodijo tudi zadnji napadi na dvojezične table v to strategijo?

»Prepričan sem, da gre za eno samo rezijo, ki želi ustrahovati in nas potisniti v čas, ko je »gladio« gospodaril v naših dolinah. Dejstvo pa je, da ti napadi rojevajo odpor in vse več ljudi je spoznalo, kaksni so njihovi cilji. V teh dneh sem dobil veliko znakov solidarnosti, kar me prepričuje, da naši ljudje vedo, kdo dela v korist skupnosti in kdo ne.«

Rudi Pavšič

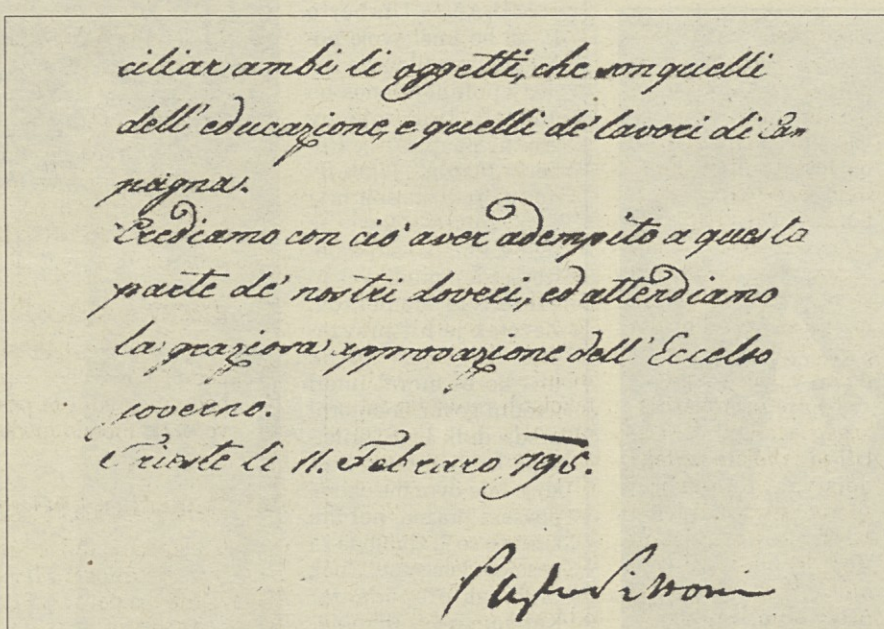
ŠOLSTVO / OBLETNICA

Pred dvema stoletjema prvi učitelj na Proseku

Junija slovesna proslava pomembnega jubileja

Pred dvema stoletjema na Proseku ni bilo asfaltiranih cest; električne razsvetljave in napeljave niti, pa tudi greznice ni bilo, in je resnici na ljubo - se vedno delno ni. Ljudje niso poznali garaž, tako kot sedaj ne poznajo več hlevov, v katerih je nekoč mukala in krulila živina. Tudi sole se ni bilo, a pred točno 200 leti so na Proseku vendarle dobili prvega učitelja. Nameščen je bil prav 11. februarja 1795. Imenoval se je Giuseppe de Montanelli. Po rodu je bil Italijan, pa čeprav je v nekaterih virih njegovo ime zabeleženo po nemško - Josef. Na Proseku je poleg proseskih otrok poučeval tudi otroke iz bližnjega Kontovela. Njegova namestitvev na Proseku ni bila naključna: zanj so že kako leto prej zaprosili sami vaščani obeh zahodnok-raskih vasi.

Prosečani in Kontovelci so vsaj dobro leto prej »poprosili« funkcionarja mestne uprave Pittonija »(tako je zabeleženo v uradnih občinskih aktih), da bi vasi dobili učitelja. Tale Pittoni je 23. oktobra 1793 pisal takratnemu guvernerju, da se je odzval prošnji, in se podal na Prosek. Tu si je ogledal poslopje, v katerem naj bi uredili solo. Bilo je to na domu Andreja Luxe na stevilki 78. Kje je hiša stala, ostaja neznanka, ker so v teku dveh stoletij hišne stevalke večkrat zamenjali, zaradi česar se je za takratno stevilko 78 izgubila vsaka sled. Pittoni je ugotovil, da bi bilo poslopje - z nekaterimi popravili - primerno za solo, v njem pa naj bi uredili tudi učiteljevo stanovanje. Po obisku so opravili popis soloobveznih otrok, in teh je bilo kar precej: sku-

Stran odloka o namestitvi prvega učitelja na Proseku z datumom: 11. februar 1795

pno 96. V dopisu guvernerju je Pittoni izdal povoljno mnenje o ustanovitvi sole, pri čemer je po eni strani omenil veliko število otrok in njihovo »slabo vzgojo«, po drugi strani pa hotenje staršev, »ki sta jih ozarjali sveta vnema in želja, da bi nudili svojim otrokom boljše vzgojo.«

Iz pisma z dne 11. februarja 1795 je bilo mogoče izvedeti, da je bilo solsko poslopje skoraj pripravljeno, tega dne pa je bil tudi uradno nameščen učitelj de Montanelli.

V drugi točki je zabeleženo, da je učitelj že prejel seznam soloobveznih fantov in deklic iz obeh vasi »v starosti od 6. do 8. let« (kar verjetno pomeni, da je bilo na Proseku in Kontovelu 96 otrok te starosti). Otroci bodo morali obvezno obiskovati solo, je bilo dodano. V tretji točki je bilo omenjeno, da bi lahko solo na Proseku obiskovali tudi otroci iz

Kriza, ki bi zeleli izkoristiti možnosti te »blagodejne institucije«. V četrti točki je bilo naznanjeno, da bodo otroci revnih staršev oproščeni plačevanja solskih pristojbin, njihovo družinsko stanje pa bodo morali potrditi ali župniki ali pa vaske starševine. Starševine so imele pomembno vlogo. Starše in sorodnike otrok so morali prepričati, naj pošiljajo otroke v solo; morali so pomagati učitelju in strogo kaznovati krsilce solskih dolocil. Obenem pa jim je bila dana tudi zelo važna naloga: pripraviti so morali solski urnik tako, da bi bil usklajen z delom na polju!

Toliko je bilo predvideno v namestitvenem aktu prvega učitelja na Proseku. Giuseppe (ali Josef) de Montanelli je bržda poučeval v italijanski, med inspekcijo leta 1812 pa so francoski solski organi (takrat so bili naši kraji pod francosko

upravo) ugotovili, da so učenci proseske sole zadovoljivo obvladovali tudi »kranjski jezik«. O prvem učitelju na Proseku ni mnogo drugih vesti. Morda je bil malce zmrzljiv, sicer bi se ne pritožil oblastem nad slabim delovanjem pečke v solskem poslopu...

Po Giuseppeju de Montanelliju se je na proseski soli zvrstilo na desetine, morda stotine učiteljev, vse dose-danjih učiteljev in učiteljic Davida, Elizabete, Jordana, Julijane, Silvije, Sonje, Tanje, učiteljice nemščine Nadje in sestre Angeline. Danes bodo nasledniki spregovorili učencem o njihovem predhodniku izpred dveh stoletij, na soli in tudi v obeh vaseh pa se že lep čas pripravljajo, da bi svečano proslavili visoki jubilej. Slovesnost bo v začetku junija. Takrat bo priložnost za daljši dopis o soli, ki je prav pred dvesto leti dobila prvega učitelja. (M.K.)

ŠOLSTVO / NATEČAJ J. KUGYJA

Spet »pozabili« na slovenščino

Slovenski izvodi ostali na skrbništvu

Trzaska pokrajina je tudi v letošnjem solskem letu razpisala natečaj za nagrado Juliusa Kugyja za otroke otroških vrtec in učencev osnovnih sol ter za dijake nižjih srednjih in višjih srednjih sol. Natečaj je predstavila oktobra lani na manifestaciji, ki jo je priredila v italijanski osnovni soli pri Banih, ki nosi ime prav po velikem ljubitelju gora in kulturniku. Obenem je Pokrajina obvestila trzasko solsko skrbništvo o novem natečaju in ga zaprosilo, naj seznani sole na Trzaskem z zanimivo pobudo.

Solsko skrbništvo je razposlalo na ravnateljstva razpis natečaja. Prejele so ga tudi slovenske sole, a razpis je bil napisan le v italijanski. Zadeva je bila dokaj čudna, saj razpolaga pokrajina s prevajalsko službo in je ob podobnih priložnostih pridala k italijanskemu originalu tudi slovenski prevod razpisa natečaja.

Ravnateljstvo pedagoškega liceja Antona Martina Slomskega in dolinsko didaktično ravnateljstvo sta se že lani obrnili tako na trzasko solsko skrbništvo

kot na Pokrajino z zahtevo, naj jima posredujejo slovenski prevod natečaja. Obema je bilo v kratkem času zadosčeno. Prejeli sta slovenski prevod, ki jima ga je poslala Pokrajina, medtem ko se solsko skrbništvo ni odzvalo njenima željam. Odgovorni za promocijo sociokulturnih dejavnosti je v dopisu z dne 5. decembra lani ob dostavi številnih slovenskih zgibank o natečaju obvestil ravnateljstvo, da je Pokrajina poslala trzaskemu solskemu skrbništvu tisoč izvodov slovenskega prevoda natečaja z namenom, da bi jih razdelil drugim solam s slovenskim učnim jezikom.

Iz tega dopisa izhaja, da solsko skrbništvo pač razpolaga s slovenskimi zgibankami o natečaju Juliusa Kugyja. Zakaj jih torej ni razposlalo na slovenske sole, kamor pravzaprav spadajo? Ko bi bili malce zlobni, bi lahko pripisali, da morda čaka na iztek roka za prijavo prošenj...

Rok za dostavo izdelkov natečaja Juliusa Kugyja zapade 31. marca 1995. vse informacije posredujejo na Trzaski pokrajini.

POKRAJINSKI ŠOLSKI SVET

»Cikanje« na slovenske šole

Pokrajinski šolski svet »vzel na znanje« mnenje Deželne komisije

Pokrajinski šolski svet je konec januarja razpravljal o nacrtu o racionalizaciji trzaskih solskih mreže, ki ga je predložil trzaski šolski skrbnik. Svet je na vsej crti zavrnil predloge o združevanju italijanskih sol, pri čemer pa se je ponekod poslužil dokaj čudnih argumentacij.

V tretji točki je na primer obrazložil, da ne gre združiti nižje srednje sole Codermatz s solo Divisione Julia, ker je sola Codermatz edina tovrstna sola z italijanskim učnim jezikom, ki deluje pri Sv. Ivanu. »kjer obstoja avtonomna slovenska srednja sola Cirila in Metoda, ki steje tri razrede s skupnimi 24 dijakii« (razrede in število dijakov je zapisnikar podčrtal).

V peti točki so člani pokrajinskega sveta izračunali, da se je število italijanskih nižjih srednjih sol znižalo na 17, obiskuje jih 4.373 dijakov, ki so razdeljeni po 225 razredih s povprečjem 19,4 dijakov na

razred (kar odgovarja razmerju, ki ga predvideva ministrstvo za solstvo). Ko bi jih združili, bi jih ostalo 14, kar naj bi kompromitiralo agregacijsko funkcijo sole na teritoriju in »obstoječe razmerje s srednjimi solami s slovenskim učnim jezikom; le-teh bi bilo še dalje 7 s skupno 461 dijakii in 36 razredi in z razmerjem 12,8 dijakov na razred!«

Cemu takšno cikanje na slovensko solo? Morda zato, da bi pod pretvezo majhnosti slovenskih sol ohranili italijanske, morda pa tudi ne (češ: predno bi združili italijanske sole, naj združijo slovenske...). Pokrajinski šolski svet je vzela le na znanje mnenje Deželne komisije za slovensko solo, ki je zavmila predlagano združitev sol F. Erjavca in F. Levstika s solama I. Cankarja in S. Kosovela. Drugega nič. Tudi zato ne, ker v svetu ni predstavnikov slovenskih sol.

PROFESORJA PIRJEVEC IN GUAGNINI V ZAVODU VOLTA

Govorila sta prazni dvorani

Na italijanskem tehničnem zavodu Volta se je včeraj pričel niz srečanj na temo demokratskega sožitja. »Sola kot najvažnejša celica v vzgojnem sistemu bi morala z vsemi sredstvi zasledovati vse to, kar lahko pripadniki različnih narodnosti in skupnosti združuje, morala bi torej omogočati medsebojno spoznavanje in sožitje«, je mnenja direktor 16. solskega okrožja dr. Vascotto, ki je včeraj otvoril srečanje o italijanski in slovenski literaturi v Trstu. Srečanje je bilo seveda namenjeno dijakom, a ti se zal niso odzvali vabilu. Predvanju prof. Pirjevca in italijanista Guagninija je sledilo le nekaj zainteresiranih profesorjev in ravnateljev. Guagnini je v svoji predstavitvi trzaskih italijanskih piscev izhajal iz ugotovitve, da so v Trstu do leta 1918 cvetele kar tri lite-

rature. Povedal je, kako je nato nemška, ob propadu avstroogrške monarhije, cez noč utihnila in kako sta dalje obstajali le še dve z redkimi sticisti a predvsem z mesebojnim ignoriranjem. Prof. Pirjevec pa je za rdečo nit izbral voljo slovenske skupnosti v Tr-

stu, da se v začetku našega stoletja uveljavi kot paralelna kultura. Dvajset let je bila nato prisiljena k molku, po vojni pa so spet vzcvetele njene kulturne dejavnosti z mrežo kulturnih ustanov, ki pa delujejo večkrat v nemogočih okoliščinah. Dr. Vascotto je ob

koncu sicer sam priznal, da se večina italijanske javnosti pred nekaterimi temami še vedno zapre vase in izolira, da ne bi prišla v kontakt s slovensko prisotnostjo v Trstu. Kljub temu pa se mu je zdelo vredno tvegati in začeti niz takih srečanj. (Tatjana)

Stranka Slovenske skupnosti ima nov sedež

Slovenska skupnost ima nov naslov v Trstu. V teh dneh se seli iz Ul. Machiavelli 22 v Ul. Giacinto Gallina, 5 III. nadstropje, postna številka 34122, ohranila pa bo številko telefona in hkrati faksa 040/639126.

Slovenska skupnost je morala zapustiti dosednji sedež, ker je bil potreben temeljitih popravil in ker ga lastnik, tj. Slovensko brodelno društvo prodaja, v novih prostorih pa bo prav tako v najemu. SSK se zeli ob tej priložnosti tudi javno zahvaliti Slovenskemu dobrodelnemu društvu za dolgoletno korektno in prijateljsko sodelovanje.

Slovenska skupnost naposled obvesča, da ohranja urnik uradovanja na svojem novem trzaskem naslovu, in sicer vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

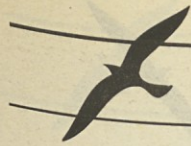
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SEJA GLAVNEGA SVETA

KZ že razmišlja o občnem zboru

Predsednik Debelis podal pregled položaja

Glavni svet Kmečke zveze, ki se je sestal v četrtek zvečer na svoji prvi letosnji seji, je sklenil, da bo letosnji redni občni zbor KZ 26. marca, po možnosti v prostorih Prosvetnega doma na Opcinah. Glede na to, da bo letosnji občni zbor stanovske organizacije naših kmetov sovpadel s 45-letnico ustanovitve Kmečke zveze in 50-letnico osvoboditve, je Glavni svet sklenil povabiti nanj nekatere ugledne goste, med katerimi tudi novega podministra za kmetijstvo italijanske vlade dr. prof. Maria Prestamburga, sodelavca in prijatelja Kmečke zveze, ministra za kmetijstvo vlade Slovenije inž. Jozeta Osterca, predsednika vsedrjavne zveze kmetov Italije Giuseppe Avolia, znanega antifasiističnega borca in interniranca v nacističnem taborišču, in druge.

Oba datuma sta za Kmečko zvezo pomembna, prvi kot rojstni datum organizacije, drugi kot krona osvobodilnega boja, v katerem so prav kmetje neposredno in posredno prispevali največji delež.

V uvodnem delu seje Glavnega sveta je predsednik Alojz Debelis podal pregled stanja kmetijstva v Evropski zvezi, v Italiji in na krajevni ravni. Ugotovil je, da vlada v družbi in v kmetijstvu velika negotovost glede bodočnosti predvsem zaradi pomanjkanja jasnih strategij za razvoj tega primarnega sektorja, kot tudi zaradi institucionalne krize na vseh ravneh, ki preprečuje

stabilizacijo razmer.

V tem kontekstu, je dejal Debelis, je delovanje Kmečke zveze težilo predvsem k odpravljanju težav in preprek, ki ovirajo razvoj krajevnega kmetijstva, kar prihaja do izraza predvsem na področju teritorialnega načrtovanja; za odpravo nepotrebnih vinkulacij, za raztegnitev goratih oz. zapostavljenih območij na celotno trzasko pokrajino, za usklajitev novega regulacijskega načrta trzasko občine s potrebami kmetijstva, za ureditev kvot kmeta, kar je v zadnjem času povzročilo veliko razburjenja.

Kmečka zveza si je nadalje prizadevala za učinkovitost strokovnih služb in si pri tem prizadevala tudi za ustreznejšo podporo krajevnemu kmetijstvu s strani Slovenije, in se za druga vprašanja, ki so povezana z našim kmetijstvom kot je na primer vprašanje Cvetličarskega centra, ureditev vprašanja pokrajinske klavnice, ki postavlja pred krajevne občinske uprave veliko odgovornost, itd.

Ustrezno pozornost je predsednik Debelis namenil tudi obnovitvi komisije za vodenje poklicnega seznama kmetov. Menil je, da bi se morala komisija cimprej sestati za ureditev vrste tekočih vprašanj v zamudi. Prav tako je Glavni svet razpravljal o zakonskem predlogu za spremembo omenjenega seznama kmetov v seznam kmetijskih podjetij. O tem bomo se poročali v pri-

hodnjem Vestniku Kmečke zveze.

Med organizacijskimi vprašanji je Glavni svet KZ razpravljal o pripravah in udeležbi na posvetu o biološkem kmetijstvu, o imenovanju predstavnikov v komisijo INPS za kmečko dopolnilno blagajno ter o pripravi tečajev za kmetijstvo v sodelovanju z Društvom miljskih Slovencev.

Končno je Glavni svet vzel na znanje imenovanje novega predsednika Trgovinske zbornice Donaggia in pri tem izrazil zaupanje, da bo ta ustanova tudi pod novim predsednikom namenjala potrebno pozornost kmetijskemu sektorju.

j.k.

STALIŠČE TOVARNIŠKEGA SVETA

Železarna v megli...

Kdaj odločitev o prodaji obrata in o usodi delavcev?

Dolgotrajnih pogajanj za odkup škedenjske železarne se ni konec: dve konkretni ponudbi ze več mesecev čakata na odgovor; od tega je odvisna nadaljnja usoda železarne, ni pa izgledov, da bo kmalu prišlo do odločitve. Nasprotno, postopek, na podlagi katerega se bo odločalo, je zavrt v meglo, ki je iz dneva v dan gostejša.

Tajništvo tovarniškega sveta Cgil, Cisl in Uil je izhajalo iz tega dejstva, ko je včeraj sporočilo trzaski javnosti svojo upravičeno zaskrbljenost za prihodnost železarne in predvsem delavcev. »Noben organ, nobena institucija noče ali ne more prevzeti odgovor-

nosti zato, da bi se prodaja železarne cimprej zaključila. Se enkrat je nastopil nov minister za industrijo in tudi ta hoče se enkrat preveriti sklep, ki je bil že pred časom nujen«, ugotavljajo predstavniki delavcev. Komisariji, ki vodijo postopek za prodajo železarne, se se niso srečali z odveto sindikalnih organizacij in ministrstva, da bi razčistili izplacilo odpravnin. Med delavci zato prevladuje malodušje zaradi vedno večje negotovosti. Zato tovarniški svet zahteva nujno srečanje na ministrstvu z vsemi, ki odločajo o usodi železarne in s tem tudi vsega trzaskega gospodarstva.

STEČAJ DRUŽBE TRIPCovich

V kratkem odkup Tripnavi?

Ponujajo 9, 5 milijard lir za holding pomorskih dejavnosti

Morda bo se pred koncem meseca grupa Tripcovich izgubila svoj prvi in, vsaj z vidika zgodovine in prisotnosti v Trstu, najpomembnejši del: verjetno bo že čez 10 dni dražba za odkup družbe Tripnavi. Gre za družbo, ki je v okviru Tripcovicha igrala vlogo holdinga za vse družbe, ki so se ukvarjale s pomorskimi dejavnostmi. Tripnavi ima v Trstu in Tržiču 10 vlačilcev, v Mestrah drugih 14, nadzoruje pa se tri manjše pomorske družbe.

Stecajni upravitelj Marco Zanzi je sporočil, da prvi predlog za odkup predvideva izplacilo 9 milijard in pol lir, kar je sicer kapljica v morju dolgov stečaja Tripcovich. Ponudba velja le do 18. februarja in ponudnik, družba Ocean, mora do takrat položiti jamstvo v višini 20 odstotkov

predlagane odkupne vsote, torej nekaj manj kot 2 milijardi lir.

Trzaska družba Ocean, ki je last kapitana Luigija Cataruzze, je že lani poleti vzela v najem, z nakupno predpravo, celotno družbo Tripnavi za letno najemnino 2,7 milijard lir in ga dala v upravo novemu podjetju Tripmare, katerega delničarji so, poleg Oceana, se milansko prevozno podjetje Fagioli in Setramar iz Ravenne. Novemu podjetju je celo uspelo, da je izravnalo bilanco za leto 1994. V primeru, da bi Ocean oz. kapitan Cataruzza odkupil holding Tripmare, bi verjetno v Trstu ohranili pravo pomorsko družbo. Sicer pa grozi nevarnost, da se bo odkup spremenil v finančno spekulacijo in da se bo v Trstu treba posloviti od te tradicionalne pomorske dejavnosti.

NOVICE

Še ena stekla lisica

Nevarnost gozdne stekline na Krasu se zdalec ni mimo. To potrjuje se eno odkritje stekle lisice. Institut v Padovi, kamor pošljejo na pregled crknjene živali, je namreč ugotovil, da je imela lisica, ki so jo pred nedavnim dobili pri Gabrovu v zgoniški občini, steklino. Živinozdravniške oblasti zato vabijo javnost k previdnosti. To velja zlasti za lastnike domačih živali, predvsem psov. Cepljenje je obvezno kot je obvezno tudi vodenje psov na vrvi. Psi, ki bi se prosto potepali, bodo zadržani na pregledu za dva meseca, stroške pa bo moral poravnati lastnik, poleg seveda globe, ki presega, kot znano, 800 tisoč lir.

Lekcije sodobne zgodovine

Poznavanje sodobne zgodovine med studirajočo mladino je zelo pomanjkljivo. Tega mnenja je Zenska konzulta pri Trzaski občini, ki je zato sklenila, da priredi vrsto predavanj za dijake vseh trzaskih visjih sol. Predavanja bodo potekala vsak četrtek popoldne, od 16. februarja do 16. marca. Prvi predavatelj bo docent trzasko univerze Marco Dogo, ki bo govoril o koreninah konfliktov na Balkanu.

Zaprje izpostave pri Sv. Jakobu

Občinsko izpostavo pri Sv. Jakobu (Ul. Caprin 18) bodo v ponedeljek zaprli za tri mesece. V tem času bodo preuredili in posodobili prostore. Prebivalstvo se bo moralo medtem posluževati drugih izpostav.

Deseti občni zbor ANED

V konferenčni dvorani Delavskih zadrug na Trgu Stare mitnice 13 bo danes ob 9. uri občni zbor Združenja političnih deportirancev v nacističnih taboriščih.

Koleki za vozniška dovoljenja

Italijanska federacija tobakarnarjev sporoča, da bodo v trafikah kmalu na razpolago koleki za vozniška dovoljenja. Rok, do katerega si ga morajo avtomobilisti nabaviti in nalepiti na vozniško dovoljenje, bo zapadel 28. t.m.

Občina D-N: trgovine in javni lokali odprti na dan sv. Valentina

Devinsko-nabrezinska občinska uprava sporoča, da bodo na dan sv. Valentina, v torek, 14. lahko odprti javni lokali in trgovine, ki so ob torkih navadno zaprti.

S Pinom Sfregolo okrog Stene

Jutri, 12., se nadaljujejo izleti s Pinom Sfregolo, clanom jamarske skupine S. Giusto. Tokrat je na vrsti krožna pot okrog Stene: z Jezera po progi stare železnice do plezalnega vrtca za začetnike Rose d'Inverno in povratek na Jezero. Odhod iz Boljunca, ob 8.30.

Izmenjava znamk in drugih predmetov

Jutri od 9. ure dalje, kot vsako drugo nedeljo v mesecu, si bodo zbiralci v kavarni S. Marco v Ul. Battisti 18, izmenjevali znamke in druge predmete.

VČERAJ / NA ŽUPANSTVU

Calenda podpisal pogodbo

Z uradnim podpisom pogodbe je režiser Antonio Calenda od včeraj novi ravnatelj Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine. Mesto bo sicer prevzel prvega maja letos, na njem pa ostal do 31. decembra

1998. Kratko slovesnost na trzaskem županstvu je vodil podžupan Roberto Damiani, ki je tudi predsednik upravnega sveta gledališča (na sliki Calenda in Damiani, foto KROMA).

Antonio Calenda je si-

cer diplomirani pravnik, z gledališčem pa se je srečal na rimski univerzi. Najprej je sodeloval v rimskem Univerzitetnem gledališču, leta 1965 pa je z igralcema Virginio Gazzolom in Luigijem Proiettijem, ki sta se ka-

sneje zelo uveljavila, ustanovil gledališče Teatro Centouno, ki je bil v tistih letih med prvimi eksperimentalnimi gledališkimi centri. Nato je bil angažiran v gledališču Teatro di Roma, v presledkih pa je dvakrat za več let vodil Stalno gledališče v Aquili. Leta 1982 je ustanovil skupino Teatro d'Arte, s katero je sodeloval na mednarodnih festivalih. Calenda se pretežno, vendar ne izključno, posveča gledališki režiji, saj je oblikoval več postavitev opernih del, poskusil pa se je tudi v radijski, televizijski in filmski režiji.

Naslednik Mimme Galline je star 54 let, porodu iz Salerno, vendar je največ živel v Rimu. V tej sezoni se je kot režiser kar dvakrat predstavil v dvorani Cristallo, drugo delo bo pravzaprav na sporedu sele od drevi dalje.

DEČKI PAVLOVE ULICE JUTRI V ODDAJO

Predstavitev radijske igre

Delo je režiral Marko Sosič - Nastopilo je 19 šolarjev in dijakov

Jutri ob 10. uri bodo poslušalci Mladinskega radijskega odra lahko prisluhnili igri v šestih nadaljevanjih Ferenc Molnarja »Dečki Pavlove ulice«, ki jo je za Radio Trst A priredil in režiral Marko Sosič.

V igri nastopa poleg nekaterih poklicnih gledaliških igralcev kar devetnajst mladih solarjev in dijakov, ki jih

je Sosič izbral iz kroga trinpetdesetih, kolikor se jih je prijavilo na avdicijo. Njihovega truda je sedaj konec, včeraj pa so se zbrali skupaj z režiserjem, drugimi igralci, raznimi predstavniki Radia ter nekaterimi starsi, da bi prisostvovali slusni predstavitvi, kot vidimo na sliki (F. Ferrari/KROMA).

LONJER / GRADNJA ŠPORTNO-KULTURNEGA CENTRA

Majhna vaška skupnost, ki je zmožna velikih podvigov

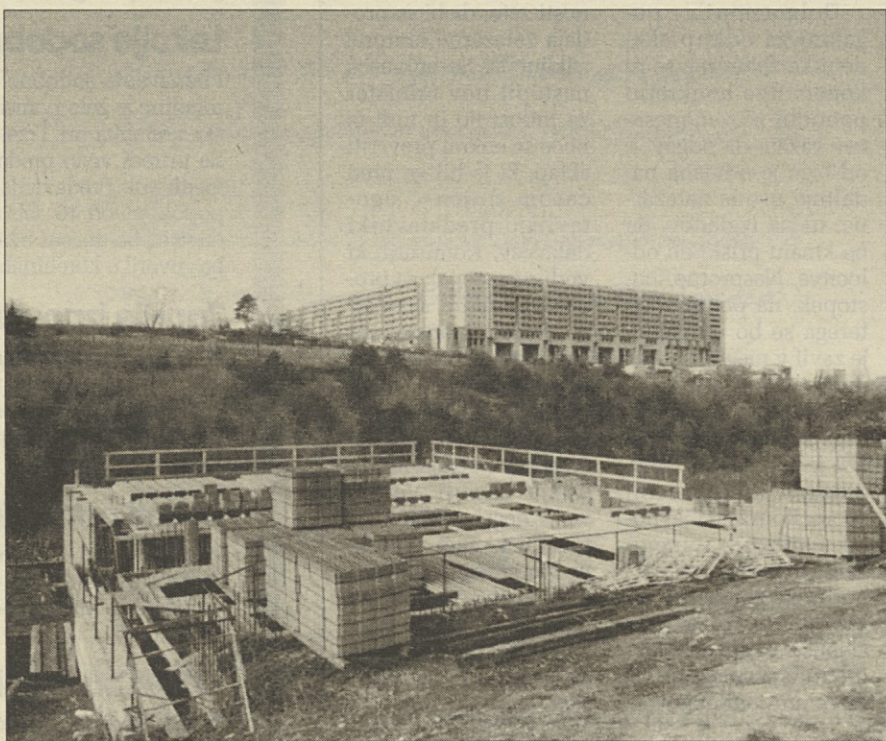
Predsednik zadruga Radivoj Pecar je pravi motor te skupnosti

Lonjer na prvi videz ohranja v dokajšnji meri značilnosti razpotegnjenosti vasi, ki jo pred nebrzdanim širjenjem urbanizacije se nekako varuje relativno ozka dolina, nad katero se na severu strmo dviga Reber vse do kraskega roba. Se je prostora za nekaj lepih njiv in vinogradov, ki potrjujejo značaj vaškega okolja, čeprav na dolino z južne strani že daleč segajo sence cementnih blokov, kot nekakšno mrko opozorilo, da je vsiljeno širjenje mesta vedno na preži.

Hujše je morala že prestat Katinara, ki je v zadnjih dveh desetletjih doživela tolikšen pretes, kolikor ga lahko prineseta s seboj dva izjemna gradbena kompleksa, bolnišnica in stanovanjsko naselje Rocol-Melara. Pri tem je jasno, da ne gre le za pritisk milijonov novih kubikov cementa, ampak predvsem za vpliv novih priselcev, kar ni moglo ostati brez učinka na življenje domačinov.

»Lonjer in Katinara nista se Kras in tudi ne ze mesto, pa tudi značaja tipičnega predmestja nimata«, pravi Radivoj Pecar, predsednik zadruga Lonjer-Katinara. In bo drzalo, kot ve povedati Pecar, da najbrz tudi iz tega hibridnega položaja izhajajo problemi zapostavljenosti, ki so se nakopili v nekaj desetletjih kot posledica odnosa mnogih tržaskih občinskih uprav, ki so si sledile.

»Zadruga je bila ustanovljena leta 1984 zato, da je bilo mogoče izkoristi

Na gradbišču novega objekta na lonjerski Mandriji (F. Krizmančič/KROMA)

stiti del javnih prispevkov, ki so bili s trdo bitko pridobljeni kot protivrednost za gradnjo nove avtoceste, s katero je bilo oskudovano tudi območje Lonjerja in Katinare«, pojasnjuje Pecar in dodaja, da je bila to priložnost za začetek uredničenja dolgoletnih upov domačinov, da bodo nekega dne le prisli do sportno-kulturnega objekta, ki ga vas potrebuje.

»Če ne bi bilo tedaj odločne volje domačinov in občutljivosti Kraske gorske skupnosti ter SKGZ, bi bila morda pripravljena zadnja priložnost, da se s potrebnim objektom utrdi slovenska prisotnost v Lonjerju in na Katinari, ki z vsako novo priselit-

vijo neizbežno nazaduje. Upali smo, da bomo lahko kmalu začeli z deli, pa je bilo treba skoraj deset let čakati na odobritev načrtov in gradbeno dovoljenje«, pravi Pecar in z zadovoljstvom podrtuje dejstvo, da je k zadrugi pristopilo kakih 140 članov iz Lonjerja in Katinare.

Na »Mandriji«, skoro idealnem terenu sredi Lonjerja, tik ob nekdanji Županovi domačiji, kjer se sedaj odvijajo vse vaše dejavnosti, so se gradbeni dela začela v maju 1993 z izkopom in postavitvijo temeljev. Ob veliki vnemi in sodelovanju domačinov se sedaj izpolnjuje druga faza gradnje s prikritjem prve etaže, na kateri bodo slo-neli zidovi telovadnice.

Pravzaprav gre za večnamenski načrt, ki poleg telovadnice predvideva se manjšo dvorano in prostore za krajevne organizacije. Pri gradnji so prisotna izključno domača podjetja, kot reče no pa prihaja glavni impulz iz trdne volje domačinov, ki po lastnih izkušnjah dobro vedo, da za uredničenje takega načrta ne gre stediti z energijami. Če bodo za tretjo fazo del zagotovljena sredstva, je mogoče po Pecarjevem mnenju pričakovati postavitev zidov in pokritje objekta že ob izteku letosnjega leta.

»Zadruga računa na pomoč Kraske gorske skupnosti, pa tudi na prispevke iz drugih javnih virov, saj je bilo v ta

namen že vrsto let vloženih mnogo prosenj na vsa pristojna mesta, zlasti na Deželo in Pokrajino. Objekt pa bo se zlasti glede športnih dejavnosti na razpolago tudi drugim društvom, saj je stiska z vadbennimi prostori splošen problem«, navaja Radivoj Pecar, ki poleg zadruga predseduje tudi vaskemu kulturnemu društvu, je pa v zamejski in sirsiji javnosti poznan kot gonilna sila amaterskega kolesarstva, ki je za Lonjer postalo neke vrste zascitna znamka v manjšinskem, vsedržavnem in mednarodnem merilu. To dovolj zgovorno potrjuje Pecarjeva prisotnost v najpomembnejših vsedržavnih in mednarodnih organih amaterskega kolesarstva, morda pa tudi ni vsem znano, da je Radivoj direktor etapne dirke po Sloveniji in tehnični direktor svetovnega prvenstva mladincev, ki bo prihodnje leto v Novem mestu.

Lonjer bo kot vsako leto v marcu ponovno zazivel ob množici amaterskih kolesarjev iz številnih evropskih držav. Spet se bo o tem razpisal domači in tuji sportni tisk, v dokaz, da je mala vaska skupnost na tržaskem obrobju sposobna odmevnih podvigov, kot jih ne zmore celo mesto. Tudi zaradi tega gre za drugi Lonjer-Katinara mimo vseh formalnih priznanj nameniti vso pozornost, da bo gradnja dolgo pričakovane objekta lahko pripeljala do konca.

Dušan Udovic

KD LONJER-KATINARA

Po Prešernovi sedaj na vrsti proslave 50-letnice osvoboditve

Ob dnevu slovenske kulture je KD Lonjer-Katinara povabila v svoje društvene prostore priznanega slovenskega kinooperaterja Aljosa Zerjale, ki s svojimi nagrajenimi filmskimi posnetki že vrsto let dokumentira svoja popotovanja v najrazličnejše kraje sveta.

Aljosa Zerjal se je v sredo predstavil občinstvu s stiri filmi, in sicer s posnetki o Tibetu, o Vietnamu, o Benetkah in nazadnje se s posnetki popotovanja po Normandiji. Gost večera je med drugim poudaril, da je za spoznavanje bistva osmega februarja in lastne kulturne identitete nasploh zelo važno poznati in spostovati tudi druge kulture.

Vsekakor se je lonjersko občinstvo seznanilo z neko različno kulturo že pred dobrim mesecem, ko je bila v gosteh Katja Kjuder, ki je v diapozitivih prikazala kitajski svet.

Sedaj pa se domačini med drugim pripravljajo na slovesno proslavitev 50-letnice osvoboditve izpod okupatorja in napada na Lonjer, ko so 21. marca 1945 padli pod streli fasistične policije stirske borci in domači aktivisti in ko so fasisti odgnali v zapore in mučili zavedne domačine. Ta proslava pa mora biti tudi priložnost, da se poklonimo tako padlim v Lonjerju kot tudi domačinom iz Lonjerja in s Katinare, ki so svoja življenja žrtvovali za svobodo daleč od svojega rojstnega kraja. Istočasno pa ne smemo pozabiti na naše pokojne sovasčane, ki so v vojni vihuri pridobljene pravice branili tudi dolga desetletja po osvoboditvi z ne vedno lahkim delovanjem v naših organizacijah.

Da bi proslava najbolje uspela, sklicujejo vaske organizacije sestanek, ki bo v sredo 15. februarja ob 20. uri v lonjerskih društvenih prostorih.

J.Pc.

Miška Sapramiška za tržaskе otroke

Jutri dopoldne ob 11. uri se bo tržaskim malčkom predstavila Sapramiška Svetlane Makarovic. Predstave Lutkovnega gledališča iz Ljubljane sodi v okvir ponudbe za mlade in najmlajše gledalce, ki jo v dvorani Cristallo tudi v letosnji sezoni nudi gledališka skupina La Contrada.

Preprosta, vendar izredno domiselna pravljica o miški Sapramiški, je naletela na izreden odziv občinstva. V letu in pol je predstava doživela preko 250 uprizoritev. Namenjena je predvsem predšolskim in osnovnosolskim otrokom, ki ji navadno sledijo z odprtimi očmi in usesi. Privlačnost pravljice je predvsem v besednih igrah, v jeziku, ki je zelo blizu najmlajšim. Tudi tokrat se je Svetlana Makarovic poigrala z besedami - Sapramiška je npr. ljubkovalna oblika vzklaka »saprāmīs«. Malo segava, karajoča in prijazna obnem kot ime pa je tudi pravljica.

OPČINE

Poklon Rudolfu Saksidi ob 10-letnici smrti

Ob letošnjem dnevu slovenske kulture sta se SKD Tabor in TK Galerija želela spomniti slikarja Rudolfa Saksida ob 10-letnici njegove smrti. Saksidovo razstavo bodo odprli drevi ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. O umetniku bo spregovoril Franko Vecchiet, predvajali bodo tudi kratek film Rudolfa Saksida, večer pa bo zaokrožil nastop domačih pevskih zborov, ki ju vodi Sveto Grgič.

Rudolf Saksida se je rodil leta 1913 v Gorici, kjer je tudi odrascl. Prvo obdobje njegovega ustvarjanja je označevala futuristična faza, vendar pa so bile zal slike iz začetne dobe med vojno uničene, tako da sedaj poznamo umetnika po obirnem opusu, ki ga je ustvaril od leta 1943 do leta 1984, ko je umrl.

Po oceni Franca Vec-

chieta je Saksidovo slikarstvo prepojeno z atmosfero, melanholično je in otožno, vendar je globoko zakoreninjeno v domačo tradicijo in kulturo. Saksida je bil izobražen slikar, istocasno pa izredno pozoren do vsega, kar se je dogajalo v njegovem kulturnem okolju. Njegov pogled in radovednost pa sta segla tudi daleč proč, saj so mu bili blizu številni vidnejši slikarji njegove dobe. Kljub spremembam v uporabljeni tehniki pa je umetniški cilj Saksida ostajal vselej isti: posredovati gledalcu vedno nove in različne fantastične sveto-

Razstava na Opčinah je po eni strani dolžnostni poklon tržaskih Saksidovih prijateljev, ki so posodili slike, istocasno pa priložnost, da se opozori na pomen Saksidovega ustvarjanja.

DOLINA / KD VODNIK

Izšla je prva številka društvenega glasila

Ob proslavi dneva slovenske kulture je izšla tudi prva letošnja številka glasila dolinskega KD Valentin Vodnik. Tabor se v svojem imenu sklicuje na znameniti zgodovinski dogodek, ko se je jeseni leta 1878 v Dolini zbralo na tisoce rodoljubov s Primorske in je na valu tedanjega navdušenja začelo utripati tudi srce dolinskega bralnega in pevskega društva. Glasilo je nastalo ob stoletnici ustanovitve društva in kulturno-političnega shoda na vaskem predelu, ki mu se danes recemo na Taborju. Redno je izhajalo in prinasalo med clane utrinke iz društvenega življenja, vaše preteklosti, družbenega dogajanja na sploh. Po nekajletnem premoru pa je sedanji odbor dolinskega društva spet spodbudil izhajanje ob predlanskem praznovanju 115. jubileja. Glasilo prinaša prispevke iz društvenega vsakdana, poročila in napovedi o prireditvah in pobudah, bogate pa so tudi strani, na katerih se s spisi in pesmimi predstavljajo osnovnosolski in dijaki nizje srednje sole. Posebej je dragocen prispevek o starih narečnih izrazih, besedah, reklih in pregovorih, ki jih je po pričevanjih starejših vasčanov zbral Boris Pangerc. V tej številki je posebna pozornost namenjena stoletnici, ki jo letos praznuje dolinska godba na pihala.

Namen društvenega odbora je, da bi oblikovanje in izdajanje društvenega glasila postala stalna naveda v vaskem življenju: zato Tabor v nekoliko prenovljeni obliki ne nastaja le kot glasilo iz društvenega dogajanja, temveč pravi glasnik dogajanja in razmišljanja v vasi. V tem smislu izzveni tudi vabilo k sodelovanju ne le solam, temveč tudi ostalim vaskim organizacijam in vasčanom sploh.

(dam)

Kaj vendar počne Luciano Santin?

Tržaska televizijska postaja Telequattro pripravlja niz oddaj o tržaskih mestnih predelih. Kot je povedal voditelj Luciano Santin, bodo skušali prikazati glavne probleme, ki tarejo posamezne predele. Niz, ki bo zastavljen predvsem kot »talk show«, se bo pričel 9. marca z oddajo o Sv. Jakobu. Ob zasnovi niza pa so si na televiziji tudi zastavili problem, kako pritegniti pozornost občanov, zato so voditelja oddaj Luciana Santina kar z neba spustili na Goldonijev trg (foto KROMA).

Mednarodni simpozij o nekropoli na Tolminskem

V mali anglikanski cerkvi v Ul. San Michele se bo danes zjutraj pričel mednarodni posvet zgodovinarjev-arheologov. Osrednja tema simpozija je Analiza, restavriranje in grafična obdelava protogodovinskega materiala: metodološki problemi. Posvet, ki ga je uvedlo včerajšnje predavanje Alessandre Giumlia Mair o antični metalurgiji v luci analizi izkopanin v nekropoli v Mostu na Soci, prirejajo tržaski Mestni zgodovinski in umetnostni muzeji. Po uvodnih posegih bo profesorica danes dopoldne ponovila predavanje, za njo pa bo o analizi materialov naseljenih krajev govoril prof. Svolsjak z Narodnega muzeja v Ljubljani. Tudi v popoldanskem delu simpozija bodo v ospredju izkušnje in problemi, s katerimi so se soočili pri restavriranju izkopanin nekropole na Tolminskem.

22. LETO OB ZORI

Spomin na Zoro Perello
po radijskih valovih

Po Radiu Trst A bo danes ob 18. uri stekla radijska nadaljevanka z naslovom »22. leto ob Zori«. Gre za dramatisirano biografijo trzaskе antifasističnega Zore Perello, ki jo je v trinajstih delih napisala Lida Turk. Leto 1922 je prvo leto fasistične ere in obnem rojstvo Zore - Albe, katere življenska pot je trajala le nekaj mesecev več kot režim sam. Umrli je pred petdesetimi leti v koncentracijskem taboriscu Ravensbrück. V nadaljevanju zazivi Zorina življenjska pot (tudi preko drobcev iz dnevnika matere Pavle); ob dveh osrednjih likih matere in hčerke nastopa se cela vrsta oseb iz naše preteklosti: zgodovine: trzaski Slovenci, Zorini tovarisi v boju za svobodo, prijateljice, ki postanejo sojetnice, mož Vojo, ki ga sreča med partizani... Rdeca nit pripovedi je materin notranji monolog, v katerem se še v svoji pozni starosti sprašuje o vzrokih tragične smrti hčerke. Prvemu nadaljevanju, ki bo drevi na sporedu, je naslov »Cudezen otrok«. V njem nastopajo igralci Maja Blagovic, Miranda Caharija in Vladimir Jurc ter avtorica Lida Turk in pripovedovalka Ivana Placer, ki bodo poslušalcem pričarali vzdušje trzaskih dvajsetih let v slovenskem delavskem okolju in intimno zgodbo Zorinih prvih let življenja v nezno bolečem spominu matere Pavle. V idilično družinsko življenje že vdira dramatična zgodovina: nasilna ukinitve Zorine slovenske šole in grozeč opomin strelav na bazoviški gmajni. Zvočno podobo radijskega zapisa poleg nastetih oblikujeta režiserka Mirjam Koren in tonski mojster Giuliano Pecorari.

ZVEZA
SLOVENSKE
KATOLISKE
PROSVETESLOVENSKA
PROSVETAZVEZA
SLOVENSKIH
KULTURNIH
DRUŠTEV

DAN

PRAVIC

SLOVENSKE
KULTURE

POBUDI SE PRIDRUŽUJEJO:

GLASBENA MATICA

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

DVOJEZIČNI ŠOLSKI CENTER V ŠPETRU

Nedelja, 12. februarja 1995,

ob 17. uri

v Kulturnem domu v Trstu

ZADRUGA KD PROSEK - KONTOVEL
in ŠD PRIMORJE

prirediti v nedeljo, 12. t. m. v Kulturnem domu na Proseku ob 18. uri

KONCERT MIX ORKESTRA S PEVCI

Nastopjači bodo izvajali izvirne skladbe 3. festivala slovenske popevke v Trstu.

Vabljeni!

Odbor Zveze cerkvenih
pevskih zborov
iskreno čestita svoji
clanici

Ljubi Smotlak

O visokem državnem
priznanju za zasluge
na solskem področju.

i. Michael Douglas, Demi Moore.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.45, 22.00 »Sole ingannatore«, r. Nikita Mikhalkov.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Stargate«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Omicidio nel vuoto«, i. John Badham.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Time Cop - Indagine dal futuro«, i. Jean Claude Van Damme.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Camerieri«, i. Paolo Villaggio, Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Kika«, r. Pedro Almodovar, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Signora di giorno, amante di notte«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 19.50, 22.00 »Intervista con il vampiro«, i. Tom Cruise, prepovedan mladini pod 14. letom.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Once Were Warriors - Una volta erano guerrieri«, r. Lee Tamahori, i. Rena Owen.

LUMIERE - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Il Re Leone«, risanka, prod. Walt Disney.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV IZ KRIZA prireja v nedeljo, 5. marca za praznik žena izlet v Spilimbergo in ogled prsutarne v S. Daniele del Friuli. Vpisovanje d 26. t. m. - M. Turel, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiž. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseka ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

KD PRIMORSKO
vabi naPROSLAVO
DNEVA
SLOVENSKE
KULTUREdanes, 11. t. m., ob
20 uri v Srenjski hiši v
Mackoljah

Sporod bo uvedel MePZ Primorsko, priložnostna misel: Nerina Svab, Prešernovi verzi: Nevica Smotlak, nastop MPZ V. Mirk s Proseka - Kontovela

OBVESTILA

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - krozek občine Dolina vabi vse tovarise in demokratične občane na KONGRES, ki bo danes, 11. t. m., ob 19. uri v dvorani kulturnega društva F. Prešeren v Boljuncu.

GLASBENA SOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ sporoča, da poteka na osnovni soli v Ricmanjih predpis za solsko leto 1995/96 in sicer: do 17. t. m. (izključene srede in sobote) od 16.30 do 19. ure v tečajne glasbene vzgoje za predšolske otroke in otroke od 6. leta dalje z individualnim poukom trobil, pihal, tolkal in komp.klavirja.

SEKCIJA VZPI - ANPI Lonjer - Katinara, Kulturno društvo, KK Adria in Zadruga Lonjer - Katinara sklicujejo sestaneke prebivalcev Lonjerja in Katinare, ki bo v sredo, 15. t. m., ob 20. uri v prostorih prosvetnega društva. Pogovorili se bomo o programu 5. obletnice napada na partizanski bunker. Svečanost pred spomenikom padlim bo v nedeljo, 26. marca, ob 15.30.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenca na PRAZNIK VCLANJEVANJA, ki bo v kriškem ljudskem domu v petek, 17. t. m., ob 16.30. Sledila bo zakuska.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira v soboto, 18. t. m., ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VCLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvesča, da bo razstava "Zezele in kamen" umetnika Maria Sosica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in sicer: od delavnikov od 17. do 20. ure ter ob praznikih od 16. do 20. ure.

PRIREDITVE

ZDRUŽENJE STARSEV osnovne šole Prosek vabi danes, 11. t. m., ob 18. uri v Kulturni dom Prosek na ogled igrice MESTNI GODCI. Izvaja mladinska skupina SKD Primorec.

SKD TABOR in TK GALERIJA ob dnevu slovenske kulture danes, 11. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah RUDOLF SAKSIDA. Odprtje razstave ob 10-letnici umetnikove smrti. Predstavitve Franko Vecchiet. Predvajanje kratkega filma Rudolfa Saksida. Nastopata MPZ in ZPZ Tabor pod vodstvom Sveta Grgica.

KD VESNA vabi danes, 11. t. m., ob 20.30 v Dom A. Sirk v Križu na KONCERT harmonikarskega ansambla "Synthesis 4". Vodi prof. Claudio Furlan.

OBVESTILO
BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje) tel. 360072, s sledelim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) priredi ob prazniku slovenske kulture LITERARNI, LIKOVNI IN FOTOGRAFSKI NATECAJ. Danes, 11. t. m. bo v Peterlinovi dvorani odprtje razstave in recital literarnih prispevkov ter razglasitev in nagrajevanje zmagovalcev. Začetek ob 18.30.

SKD VIGRED prireja jutri, 12. t. m., ob 18. uri v osnovni soli S. Gruden v Sempolaju PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE. Nastopata OPZ Vigred in mladinska skupina SKD Primorec - Trebče z igrico "Mestni godci".

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu vabi v ponedeljek, 13. t. m. na PREŠERNOVO PROSLAVO v Peterlinovi dvorani v Trstu. Razglasili bodo izid natečaja Mladike in podelili priznanja Mladi oder. Govorila bo prof. Bruna Pertot. Pri kulturnem programu bo sodeloval kvartet violin s klavirjem iz razreda prof. Jagode Kjuder sole M. Kogoj. Začetek ob 20.30.

KD LIPA s sodelovanjem bazovskega mladinskega krožka priredi KONCERT ob dnevu slovenske kulture v petek, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu. Gostuje ZPZ I. Grbec iz Skednja. Vabljeni!

KNJIŽNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - Prosvetni dom - Opcine. V torek, 14. t. m., ob 20. uri nas bo Magda Sturman s sliko in besedo popeljala Z AVTOBUSOM PO AVSTRALIJ.

JAMSKI MEDVED - starodavni prebivalec naših krajev: KD V. Vodnik vabi na poljudno-znanstveno predavanje o prazgodovinskih najdbah v jami medvedov nad Dolino v sredo, 15. t. m., ob 20.30 v društveni dvorani.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v sredo, 22. t. m., ob 8. uri na nižji srednji soli I. Cankar, Ul. Frausin 12 (Sv. Jakob). Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

MALI OGLASI

ISECM priče prometne nesreče, ki se je pripetila dne 8. avgusta 1994, ob 15.50 na cesti Hotedersce proti Logatcu. Tel. na št. (067) 72733 od 15. do 17. ure (Milan Mesar).

ISECM traktor v dobrem stanju, od 20 do 25 KM s prikolicco, plugom in frezo. Telefon 53420 ob večernih urah.

ISECM zazidljivo zemljišče v Križu s pogledom na morje. Tel. št. 662023.

SLUŽBO isče marljiv in vesten fant, star 21 let, vojašine prost, z visokim dovoljenjem, srednjesolsko izobrazbo, dobrim znanjem slovenskega in italijanskega jezika, željan delati. Tel. št. 368230.

MLADA žena, delovna, postena, isče zaposlitev kot hisna pomočnica ali otroška varuska. Tel. št. 229389.

VISMA ARREDO SpA zaposli 23/30 letnega/no opremljevalca/ko - prodajalca/ko s pisnim in govornim znanjem slovenske in italijanske in geometrske ali podobno diplomato. Zazeljje izkušnje s prodajo, kraj Cittadella (PD). Odlični ekonomski pogoji in povračilo stroškov. Tel. št. (049) 5975200 ali (0336) 793053.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz angleščine. Tel. št. 814550.

STUDENT iz naravoslovnih ved nudi lekcije iz matematike in fizike za vse višje šole. Tel. št. 574931 - Moreno.

NUDIM lekcije iz angleščine in slovenscine dijakom visjih srednjih sol.

Tel. št. 55293 v večernih urah.

INSTRUIRAM italijanscino, grščino, latinscino, zgodovino in filozofijo v italijanskem jeziku. Tel. št. 229225 - Mirjam ali 396359 - Giuliana.

KVALIFICIRANA medicinska sestra nudi nego in pomoč ter varstvo otrok na Opcinah, Trstu in okolici. Tel. št. (0038667) 72696.

MEDVEDOVO kozo z glavo, zelo lepo, za steno ali na pod, ugodno prodam. Tel. št. 0038667/22518 po 18. uri.

PRODAM stare predmete (kolesa od vozov, itd.) Tel. št. 228547.

PRODAM po ugodni ceni skoraj novo pohištvo za opremo pisarne. Tel. št. 368633-4 od 10 do 17. ure.

PRODAM pasje mladice husky, rjave barve z rodovnikom, cepljeni, brez crevesnih zajedalcev, po ugodni ceni. Tel. št. (0481) 21417.

PODARIM črno/belega srčanega psicka, mesec in pol starega. Tel. št. 201238 - ura obedov.

DO PUSTA ima odprto osmico Pernaric Boris, Medja vas 7.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrežini št. 8. Toci belo in črno.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bo. Berdon Josip - Pulje pri Domju št. 123.

PRISPEVKI

V spomin na očeta in nonota Ivana Malalana - Miceta darujejo svojci 100.000 lir za VZPI-ANPI Trebče, 200.000 lir za VZPI-ANPI pokrajinski odbor, 100.000 lir za SKD Primorec - Trebče, 100.000 lir za SD Primorec, 200.000 lir za godbo V. Parma - Trebče, 100.000 lir za sekcijo DSL-PDS Z. Kralj - Trebče, 100.000 lir za sekcijo SKP-RC Trebče, 200.000 lir za Društvo Edinost - za uveljavitev slov. jezika, 100.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah, 100.000 lir za obnovo Stadion 1. maj, 100.000 lir za TPPZ P. Tomazic.

V spomin na nasega draga očeta Josipa Grudna daruje družina 100.000 lir za SKD Vigred.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah daruje Angelo Kralj z družino 40.000 lir in 20.000 lir za Godbeno društvo V. Parma iz Trebče.

Ob priliki Mirkovega rojstva darujejo Karlo, Magda in Neva 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Milko Pahor darujeta Danica in Giorgio 30.000 lir za zupnišče v Trebčah.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah so darovali: družina Daneu 50.000 lir, Drago Stoka 50.000 lir, A. Vidav 40.000 lir ter prijatelji društvenega bara 115.000 lir.

V počastitev spomina tov. Miceta Malalan darujeta Nada in Olga 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Trebče.

Nosilci krste pok. Marije Segina vd. Brisic darujejo 300.000 lir za SD Primorje in 300.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Mario Segina vd. Brisic darujeta Mario in Ivanka Brisic 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Proseka.

V spomin na partizanskega borca Miceta Malalana daruje Minka Pahor 50.000 lir za KD Primorec in 50.000 lir za Sklad za dvojzicnost.

Namesto cvetja na grob Marije Segina daruje Anica Grilanc 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Ob smrti dragega očeta Edvarda Gustina izrekajo globoko sozaljje hčerki Nedi z družino in domacim zupnijska skupnost Repentabor, cerkveni pevski zbor, OPZ Zvonček in repentabska skavtska družina.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
12. februarja 1995
MARIJASonce vzide ob 7.14 in
zatone ob 17.25 - Dolžina
dneva 10.11 - Luna vzide
ob 13.42 in zatone ob 4.10.Jutri, NEDELJA,
13. februarja 1995
BENEDIKTVREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 8,8
stopinje, zračni tlak 1010,1
mb narasča, brezvetrje, vla-
ga 83-odstotna, nebo rahlo
pooblačeno, morje skoraj
mirno, temperatura morja
8,3 stopinje.ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICIRODILI SO SE: Caterina
Omero, Samantha Nina
Buffi, Tea Stefani, Giulia
Tonzar, Christian Stefana-
to, Giada Bisiacchi, Elisa
Fabris, Zachary Tyler Pal-
cer.UMRLI SO: 89-letna
Luigia Potrata, 96-letni An-
tonio Sabadin, 87-letna
Bruna Verdelli, 92-letna
Bruna Bortolucci, 83-letni
Stanislao Abrami, 77-letna
Maria Maddalena Schiero-
ni, 79-letna Iolanda On-
garo, 80-letna Carmen
Schoier, 83-letna Isoletta
Sencich, 65-letni Mario
Marzari, 75-letni Lorenzo
Calucci, 77-letni Renato
Rubieri, 94-letna Giuliana
Prieviez.OKLICI: bančni uradnik
Marco Vascotto in učitelji-
ca Daniela Serra, jetniski
paznik Francesco Chirico
in gospodinja Maria Vitto-
ria di Castri, sofer Stefano
Lusin in delavka Barbara
Stelvi, knjigovez Mario
Cerne in drz. uradnica Sara

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30osmrtnice - sozolja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

TOPLINO

sv. Valentina
občutite

V

trgovini

LA MAGLIA

Santarossa, univerz. stu-
dent Mauro Fabris in urad-
nica Elena Lupi, delavec
Dino Carli in dipl. bol-
ničarka Nadia Piscanc,
zdravnik Marco Procopio
in zdravnica Paola Tosetto,
drz. uradnik Giampiero
Turco in dipl. bolničarka
Giuseppina Zappulla, učitelj
Gian Luigi Blasina in
učiteljica Romana Marcella
Davini.

LEKARNE

Od ponedeljka, 6., do
nedelje, 12. februarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30Lekarne odprte
od 13.00 do 16.00Ul. Roma 16 (tel.
364330), Trg Valmaura 11
(tel. 812308), Milje - Lun-
gomare Venezia 3 (tel.
274998).NABREŽINA (tel.
200466) - samo po telefonu
za najnujnejše primere.Lekarne odprte
od 19.30 do 20.30Ul. Roma 16, Trg Val-
maura 11, Trg Garibaldi 5,
Milje - Lungomare Vene-
zia 3.NABREŽINA (tel.
200466) - samo po telefonu
za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta
od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 (tel.
368647).Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505

TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka ob 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena

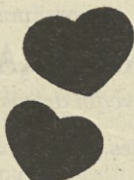
dežurna služba

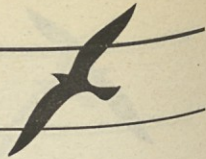
Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

ČESTITKE

Hip, hip, hura! Danes
nas MARTIN 11. rojstni
dan ima. Za vsaki hura naj
se mu izpolni vsaka želja.
To mu danes Sergio, nono
in Giorgina želijo in na
Kontovel k njemu hitijo,
da objamejo fantica, ki se
je spremenil skoraj v
možica.Dragi nas MARTIN za
tvoj rojstni dan te z vso lju-
beznijo tesno k srcu obja-
memo in ti na lica 11
vročih poljubcev damo.
Zelimo pa ti, da naj se ti
vsaka želja izpolni! Mami-
ca, očka in brat Andrej.Včeraj je ugasnila 8
svečk naša EVA. Da bi bila
vedno tako pridna in vese-
la deklica ji iz srca želijo
mama, tata, sestra Ana,
bratrec Dejan in nonoti.Pri Bezinovih doma no-
no TOJO 80 let ima. Da bo
srečen in vesel z nami roj-
stni dan lepo praznoval.
Vse najboljše Marica, Bre-
da, Aleksij, Sonja, Rober-
ta, Erika, Whisky, Baleri-
na in Dersa.Danes praznuje rojstni
dan BOZICA. Se na mno-
ga zdrava in srečna leta ji
želita Milko in Irma z
družino.

KINO

ARISTON - 17.45,
20.00, 22.15 »Vanya sulla
42. strada«, r. Louis Malle.
EXCELSIOR - 17.30,
19.50, 22.15 »Rivelazioni«,

OKOLJE / PODATKI PREIZKUSA O ONESNAŽENOSTI ZRAKU

“Umazano perilo” so včeraj izročili županu

“Legambiente”: tudi v Gorici je onesnaženost problem

Naravovarstveniki se z občinskima odbornikoma pogovarjajo o stanju onesnaženosti v mestu (foto SR)

Predstavniki goriskega krožka “Legambiente” so včeraj na občini izročili županu Valentiju, podžupanu Noselliju in odborniku za mestno policijo in promet Pescu 50 rjuh, s katerimi so ob sodelovanju goriskih občanov na preprost empiričen način skušali preveriti stanje onesnaženosti zraku v mestu. Podatki niso dramatični, vendar kažejo, da tudi Gorica glede onesnaženosti že dolgo ni več srečen otok v primerjavi z drugimi mesti.

Preizkus z rjuhami je bil dokaj preprost. Petdeset občanov, ki so sodelovali v akciji poimenovani “Mal’aria” je za en mesec ali več izobesilo rjuhe na oknih. Dan za dnem so se na belem platnu nabirali prašni delci in rjuhe so s

časom osivele. Čim temnejše so postale, tem bolj onesnažen je zrak. V Gorici, so povedali včeraj županu in kasneje novinarjem na tiskovni konferenci, so na lestvici onesnaženosti, ki obsega šest stopenj, v številnih primerih dosegli četrto stopnjo. Zanimivo je, da so največjo onesnaženost ugotovili na Korzu in v bližnjih ulicah. Omeniti gre tudi visoko stopnjo onesnaženosti v Ul. Gregorčič, ki pa je najbrž ne gre pripisati prometu: v tem primeru utegne biti krivec, kljub vsem elektrofiltrom in drugim napravam za preciščevanje dima, upepeljevalnik za odpadke.

Sinoči je na tiskovni konferenci predsednica goriskega krožka “Legambiente” Anna Benardelli skupaj s sodelavci predstavila tudi nekaj pripomb k občinskemu načrtu za preureditev prometa. Načrt so naravovarstveniki ocenili razmeroma pozitivno, vsaj kar zadeva težnjo po omejevanju avtomobilskega prometa v centru (uvredba parkirnin, omejitev prometa na nekaterih ulicah itd.), po uvajanju varnejših kolesarskih prog in spodbujanju uporabe javnih prevoznih sredstev. Marsikaj bi se v načrtu seveda dalo izboljšati, kot so z navedbo nekaterih možnih konkretnih posegov nakazali naravovarstveniki, predvsem pa je potrebno, da se občina končno odloči in začne izvajati načrt. Predvidevanja, ki bi ostala le mrtva točka na papirju, gotovo ne bodo izboljšala kakovosti življenja v mestu.

Z mrežo kolesarskih prog ovrednotiti lepote Gorice

Na zelenem vlakcu, ki je te dni na goriski železniški postaji, se ob predstavitvah podatkov o prometu in onesnaženosti zraku v mestu vrstijo tudi predavanja, na katerih razni izvedenci prikazujejo možne ukrepe in spremembe navad občanov za boljše kakovost življenja. Krožek Natura je predhodno povabil na daljši pogovor arhitektinjo Luiso Codellia, ki je predstavila načrt turističnih kolesarskih stez med najlepšimi zelenimi predeli v Gorici in okolici. Raziskovalni projekt je financirala dežela, pri njem pa so sodelovali arhitekti, biologi in zgodovinarji, zato da bi bila mreža prog čim popolnejša in turistično privlačna.

Gorica ima, po besedah Codellie, idealno razmeščena naravna področja, ki so po večini naravni rezervati in ne

umetno zgrajeni parki. Prav zaradi tega ureditev in vzdrževanje teh zelenih oaz ne bi preveč bremenila mestne blaginje. Med drugim zelena pljuča Gorice niso samo gozdovi in parki, ampak tudi drevoredi in zasebni vrtovi, ki so tesno povezani z zgodovino mesta.

Arhitektinja je nakazala tri možne kolesarske steze na že obstoječih cestah, ki niso preveč obtežene z avtomobilskim prometom. Smeri naj bi vodile iz Pevme v Soski naravni park, iz Pevme do sv. Ane in iz mesta na letališče, če ga ne bodo prej namenili financarski soli. Vse bo seveda izvedljivo, samo če se bo po tolikih obljubah mestna uprava končno posvetila preurejanju mestnega in bo pri tem upoštevala tudi zahteve kolesarjev in naravovarstvenikov.

SOVODNJE / PREDSTAVITEV V SREDO

Nova publikacija o tiskani besedi na Goriškem

Ze lani so se v uredništvu Glasila, mesečne publikacije, ki jo že četrto leto izdajata Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje slovenskih sportnih društev, sklenili, da bodo informativno plat kulture in vsestranske dejavnosti Slovencev na Goriškem obogatili tudi z razmislijanji o naši krajevni stvarnosti. Obenem so si zadali nalogo, da bodo občasno objavljali zvezke na določeno tematiko.

Prvi zvezek je izšel že lanskega februarja, ko je uredništvo Glasila v Feiglovi knjižnici predstavilo se neobjavljene pesmi prof. Milana Bekarja. Drugega pa bodo izdali v sredo, 15. februarja, ob 20.30 na večeru v sovo-

mu. Gre za prispevek novinarja Marka Waltritscha o tiskani besedi na Goriškem. Glasilo bo v naslednjih mesecih sicer nadaljevalo z izdajo dveh tematskih zvezkov, ki bodo namenjeni telesni kulturi na Goriškem oziroma starim ljudskim običajem, ki se počasi umikajo iz naše kolektivne zavesti.

Na predstavitvi, ki jo ob uredništvu Glasila pripravlja Zveza slovenskih kulturnih društev in kulturno društvo Sovodnje, bo Marko Waltritsch spregovoril na temo “Kultura v Sovodnjah skozi časovna obdobja”. Povedati velja tudi, da se sovo-
denjskem Kulturnem do-

GLEDALIŠČE / KULTURNI DOM

Nastop dvojice Gassman-Pagliai

Znana igralka sta v Gorici podala glavni vlogi v igri “Vita col padre”

Dva med najbolj znanimi igralci italijanske gledališčne scene, Ugo Pagliai in Paola Gassman, sta predsinoci nastopila na odru goriskega Kulturnega doma v okviru abonmajske sezone italijanskega gledališča. Vrhunska igralka sta bila nosilca glavnih vlog v igri “Vita col padre”, ki jo je uprizorila skupina Maria Chiocchia. Pred predstavo sta se Pagliai in Gassmanova srečala z občinstvom na razgovoru o stanju in perspektivah gledališča v Italiji (na sliki - Fotostudio Reportage).

RAZSTAVA / KROŽEK EXIT V KINU VITTORIA

Ko hišna oprema postane umetnost

Domiselne inštalacije Grupe Topolove in štirih sodobnih likovnih ustvarjalcev

V galeriji kina Vittoria so predsinoci odprli razstavo inštalacij Grupe Topolove in štirih drugih likovnikov, ki sodelujejo z Benečansko umetniško skupino. Zanimiva razstava, ki prikazuje umetniško predelane predmete iz vsakdanje hišne uporabe je na ogled od 21. t.m. Na sliki (Foto studio Reportage) skupina umetnikov

KINO

GORICA VITTORIA 17.40-19.50-22.00-24.00 »Star-gate«. Igrata Kurt Russel in James Spader. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Rivelazioni«. Igrata Michael Douglas in Demy Moore.

TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Once were warriors« (Una volta erano guerrieri). Režija Lee Tamahori. Igra Rena Owen. Prep. mladini pod 14. letom.

OBVESTILA

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ obvešča, da vpi-sujejo v začetniški in izpopolnjevalni tečaj igranja na diatonično harmoniko. Informacije pri odbornikih društva ali po tel. (0481) 419952 ali 42024 ali 81113.

SPD GORICA - SMUCARSKI ODESEK obvešča, da bo društveno prvenstvo v spustu v nedeljo, 12. marca, na Trbižu. Prijave bodo sprejemali že od četrta, 16. t.m., na društvenem sedežu. Na razpolago bo tudi avtobus za tekmovalce in nedeljske smučarje.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo od 15. do 21. maja 95. Informacije in prijave v Doberdobo, v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila.

PRIREDITVE

SKD HRASST vabi danes, 11. t.m., ob 20.15 v župnijsko dvorano v Doberdobo na gostovanje dramskega odseka PD Standrež s komedijo Kandidiraj, le kandidiraj, v režiji Emila Aberska.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ vabi jutri ob 18. uri v Kulturni dom v Gorici na koncert in predstavitev kasete Pri nas doma v izvedbi ansambla Adria kvintet.

KD BRISKI GRIC prireja v četrtek, 16. t.m., ob 20.30 v domu na Bukovju proslavo dneva slovenske kulture. Odprli bodo fotografsko razstavo Ko ne bi bilo vojne, nastopil bo mešani pevski zbor F.B. Sedej ter zbor recitatorjev.

SD SOVODNJE prireja 25. t.m. pustovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabila so na razpolago pri S. Marsonu, Davorinu Peliconu, Igorju Petejanu in Lucotu Fajtu.

KD BRISKI GRIC IZ STEVERJANA vabi na pustovanje z večerjo, ki bo 18. februarja v domu na Bukovju. Vpisujejo Maja Humar (tel. 884187), Tamara Mizerit (884110) in Emanuela Juretic (81163).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO obvešča, da bo pustovanje 25. februarja v gostišču Al Fogolar v Galianu pri Cedadu. Prijave na sedežu in pri poverjenikih do 15. t.m.

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENCEV V ITALIJI (2. knjiga - Goriska pokrajina) bodo predstavili v četrtek, 23. februarja, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNI RAVNATELJSTVI ZA SLOVENSKE OSNOVNE SOLE v Gorici in Doberdobo obveščata, da vpisujejo do 28. februarja otroke v vrce in prve razrede osnovnih sol za solsko leto 1995/96.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste
IP - Ul. don Bosco
AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti
ESSO - Ul. 1. Maggio
IP - Ul. Boito
FINA - Ul. Cosulich
KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti stev. 56
GRADISCE
AGIP - na cesti v Marjan
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia
ROMANS
API - Trg Candussi
FOSSALON
MONTESHELL - Fossalon

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Mantlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes ob 10.15 Quanta Cecchet vd. Mollicone iz bolnišnice Janeza od Boga v Zagreb, ob 11.00 Arduino Fontanini iz splosne bolnišnice v cerkev Pija X in na glavno pokopališče, ob 13.15 Jozef Peric iz splosne bolnišnice v Doberdob.

SKD HRASST - DOBERDOB
vabi na

skoraj pravo politično komedijo

KANDIDIRAJ, LE KANDIDIRAJ!

V izvedbi dramskega odseka PD STANDREŽ

Danes, 11. februarja 1995 v župnijski dvorani v Doberdobo ob 20.15.

DOBERDOB / SESTANEK OBČINSKE UPRAVE Z DRUŠTVI

Priprave na proslavo 50-letnice osvoboditve

Letošnji 1. maj bo na Krasu posebno slovesen

Na županstvu v Doberdobu je bila v sredo zvečer pomembna seja med občinsko upravo in predstavniki društev, ki delujejo na ozemlju doberdobske občine. Na dnevnem redu je bilo vprašanje o usklajevanju in organizaciji velike manifestacije (in raznih obrobni prireditve), ki bo v Doberdobu ob 50. obletnici osvoboditve. Poleg tega pa so sestanek sklicali tudi z namenom, da bi se pogovorili o organizaciji baklade v podporo nabirki sredstev za boj proti raku. Glede tega je bil sprejet okvirni sklep, da bodo baklado izvedli v večeru 30. aprila tik pred postavljanjem mlajev. Ob bakladi bi morala steci tudi nabirka sredstev, ki jih bodo prispevali v sklad za raziskave proti raku.

Župan Lavrencic je tudi povedal, da se občinska uprava pripravlja na otvoritev obnovljenega županstva. Svečanost bo predvidoma 26. marca. Zato je pozval društva, predvsem pevske zборе in godbo na

pihala k aktivnemu sodelovanju.

Nato je župan prešel na glavno točko dnevnega reda in sicer na praznovanje 50. obletnice osvoboditve Doberdoba s strani Gradnikove brigade. Okrogla obletnica sovpada z delavskim praznikom 1. maja. Lavrencic je povedal, da pripravlja občinska uprava spominsko brošuro, ki jo sestavlja prof. Karlo Cernic. Brošura, je pojasnil sam Cernic, bo namenjena predvsem solski mladini in bo dvojezična. V nekem smislu bo publikacija nadaljevanje razgovorov z nekdajnimi deportiranci in borci, ki so jih letos uspešno izvedli po doberdobskih solah, da bi najmlajše seznanili s preteklostjo in doživljanjem starejših generacij. Tudi brošura se bo tiskala predvsem za informiranje in osveščanje mlajših generacij. Glede same organizacije proslave obletnice osvoboditve je župan tudi povedal, da bo treba premostiti dolocene težave, ki so npr. povezane s sindikalnimi zborovanji. V mislih

imajo, da bi ljudje po zborovanjih prisli na proslavo v Doberdob. Podčrtal je tudi dejstvo, da bo občinski del praznovanja v jutranjih urah in da slavnost ne bo na noben način ovirala prvomajskega praznovanja, ki ga bo letos SKGZ priredila prav v Doberdobu.

Posegi predstavnikov društev in organizacij so bili pestri in zanimivi in jih lahko strnemo v sledeče informacije: društvo Kremenjak iz Jamelj bo organiziralo več prireditev na temo v tednu pred prvim majem; predstavniki VZPI-ANPI so predlagali, da bi se povabilo znanega slovenskega zgodovinarja Ferenc. Nekateri so se predlagali, da bi tokrat opustili prisotnost na delavskih shodih in usmerili vse moci v za Doberdob nadvse pomemben praznik. Bilo je se več zanimivih predlogov, o katerih pa bi govorili kdaj drugič, ko bo sestavljen dokončen koledar manifestacij.

Marko Jarc

GORICA / INSTITUT ZA DRUŽBENO IN VERSKO ZGODOVINO

Oprtje novega akademskega leta

Prof. Cesare Scalon prikazal program raziskovalnega in publicističnega dela

Goriski institut za preučevanje socialne in verske zgodovine začel novo akademsko leto. Na sinočnem srečanju v pokrajinski sejni dvorani je predsednik prof. Cesare Scalon nakazal pomembnejše pobude, ki jih bodo skušali uresničiti, kljub težavam finančnega značaja. Dejavnost instituta se bo odrazala na področju publicistike, prirejanja predavanj in srečanj (v dveh ciklikih), z organizacijo simpozija o goriski cerkvi v obdobju po drugi svetovni vojni. Na področju publicistike velja opozoriti na

sicer ze vrsto let prisotno zamisel, da bi pozornost usmerili na področje oziroma obdobje, ki je bilo doslej nekoliko v senci: to je na obdobje pred razdelitvijo oglejskega patriarhata, oziroma na obdobje prvega pojava krščanstva v teh krajih. Po uvodnem nagovoru prof. Scalona je bilo na vrsti predavanje prof. Marie Antoniette Crippa o pojmovanju umetnosti in arhitekture v obdobju po Tridentinskem koncilu.

Na sliki (Fotostudio Reportage) občinstvo na sinočnji predstavitvi

KULTURA / MED OBČINO IN POKRAJINO

Nov korak v prid skupni kulturno-turistični ponudbi

Poleg skupne vstopnice v muzeje v pripravi (skupaj z gospodarstveniki) katalog turistične ponudbe Gorice

Nacrtno skupnem nastopanju Pokrajine in Občine kar zadeva obisk muzejev na gradu in razstav, ki se bodo odvijale do konca leta, dobiva konkretnjšo obliko. Pred kratkim smo poročali, da sta Občina in Pokrajina dosegli nacelno soglasje o uvedbi enotne vstopnice za ogled pokrajinskega muzeja na gradu, muzeja v gradu in priložnostnih razstav, ki se bodo zvrstile v poletnih in jesenskih mesecih. Na sirssem sestanku predstavnikov Občine in Pokrajine s predstavniki stanovskih združenj in ustanov (bili so prisotni tudi predstavniki SGZ - Gorica) so razpravljali o koledarju pomembnih prireditev, ki se bodo odvijale v Gorici, posebej na gradu, do konca leta. Junija bodo odprli pomembno razstavo "Ottocento di frontiera" (Devetnajsto stoletje ob meji), v poletnih mesecih bo na gradu dokumentarna fotografska razstava o cerkveni arhitekturi v Soski dolini in Brdih, jeseni pa načrtujejo veliko razstavo o Gorici v srednjem veku.

Na srečanju sta predsednica Pokrajine Marcolini in goriski občinski

odbornik Devetag podčrtala pomen skupnega nastopanja dveh ustanov ter potrebo, da se na primeren način, predvsem pa usklajeno ovrednoti kulturna dediščina. Vprašanje pa je treba obravnavati z različnih vidikov, vključno iz vidika gospodarstva oziroma turizma in gostinstva.

Tako so na srečanju že izmenjali nekaj zamisli o tem, kako naj bi ugodno vplivali na razvoj teh dejavnosti. Slisati je bilo zamisel o sestavi nekakega vodnika, kjer bo gost dobil vrsto zelo različnih informacij o mestu, kulturnih in drugih ustanovah, muzejih, spomenikih, pa tudi vrsto informacij bolj praktične narave, kakor recimo o hotelih, restavracijah, trgovinah itd. Nacrtno so poimenovali "Goriška karta", v kratkem pa bodo nadaljevali z dogovarjanjem.

Slisati je bilo tudi predlog, naj bi publikacijo (domnevati je mogoče, da bo to upognjenska) delili brezplačno v časopisnih kioskih, knjigarnah, turističnih uradih in na drugih mestih, kjer se gostje prvič srečajo z našim mestom.

POSVET / POD POKROVITELJSTVOM SKUPNOSTI ALPE JADRAN

Pedagogi treh držav o pomenu igre za razvoj prizadetih otrok

Izmenjava izkušenj med izvedenci iz FJk, Slovenije in Koroške

V konferenčni dvorani Espomego se se danes dopoldne nadaljuje dvodnevni mednarodni posvet na temo Igra, igrača in handicap preko meja. Prirejajo ga pokrajinski konzorcij za pomoč prizadetim CPAR, združenje svojcev ANFFAS in Odbor skupnosti Alpe Jadran za posebno pedagogijo.

Na posvetu, ki ga vodi predsednik Italijanskega odbora za otroško igro prof. Amilcare Acerbi, sodelujejo poleg krajevnih tudi univerzitetni raziskovalci in pedagogi iz Slovenije in Koroške. Včeraj so prav gostje imeli glavno besedo, medtem ko bo današnje zasedanje posvečeno predstavitvi nekaterih izkušenj terapevtske vloge iger in igranja v Gorici in Trstu.

Goriski posvet sledi podobnim srečanjem, ki so bila v prejšnjih letih na Koroškem in v Sloveniji. Deželni predsednik ANFFAS Gastone Musulin je

poudaril namen teh srečanj, da bi vzpostavili vse tesnejše sodelovanje in izmenjavo izkušenj med pedagogi in raziskovalnimi centri, ki se v treh državah

ukvarjajo s problematiko prizadetih. Ob posvetu je na ogled tudi razstava igrač in pripomočkov za delo s prizadetimi otroki. (Foto Studio Reportage)

NOVICE

Pisna preizkušnja natečaja za učitelje bo 22. februarja

Solsko skrbništvo obvešča, da je bil v Uradnem listu dne 17. januarja letos 4. posebne serije objavljen kraj in datum poteka pisne preizkusne natečaje za učiteljska mesta v smislu ministrskih dekretov z dne 20.10 in 28. 11. lanskega leta. Pisna naloga bo potekala 22. februarja letos ob 8. uri, v prostorih trgovskega tehničnega zavoda E. Fermi v Gorici, ul. Diaz 20. Kandidati, ki so bili pripisani k preizkušnji se morajo predstaviti na soli ter imeti pri sebi osebno listino, kakor predvideva cl. 9 natečaja. Pisna preizkušnja bo tako za učitelje na solah s slovenskim učnim jezikom, kakor za učitelje na solah z italijanskim učnim jezikom.

Skupščina DSL v Kminu

Jutri ob 10.30 bo na sedezu v Ul. Udine 5 v krminu skupščina članov tamkajšnje sekcije DSL. Skupščina bo odprta tudi neclanom. Govor bo o včlanjevanju in sedanjem političnem trenutku s posebnim ozirom na dogajanje znotraj Ljudske stranke in Lige ter o nacrtu za oblikovanje levo sredinskega pola, ki naj se zoperstavi desnici Finija in Berlusconi. Sodeloval bo tudi senator Darko Bratina.

SKP o zaščiti pitne vode

Dezelna svetovalska skupina SKP prireja danes ob 16. uri v občinski sejni dvorani v Fiumicellu okroglo mizo o zaščiti vodnih virov. Poročali bodo dezelna svetovalka Elena Gobbi, predstavnik odbora za zaščito podtalnice prof. Renato Jacumin, svetovalac parlamentarne skupine SKP za okolje Vittorio Sartogo in odgovorni za okolje pri SKP Roberto Musacchio.

Termalni bazen v Gradežu

V Gradežu bodo danes spet odprli termalni bazen, ki deluje v sklopu zdravilišča. Bazen z ogrevano morsko vodo so med zimsko zaporo obnovili. Poleg večjeje bazena so realizirali se manjšega za največ deset oseb in posebno kad za hidromasažo. Bazen bo odprt vsak dan od 10. do 20. ure.

Razstava del fotografskega natečaja Mittelart

V prostorih krožka Mittelart na Trgu sv. Antona, 13 bodo danes, ob 18.30 odprli razstavo del fotografskega natečaja Piazza bella piazza (Zanimivosti in vedute trgov). Ob isti priložnosti bodo podelili tudi nagrade in priznanja. Ziriya, ki so jo sestavljali Laura Grusovin, Pierluigi Lodi, Emanuela Sdraulig in Roberto Marega je sklenila nagraditi Paolo Ceccacci, Antonia Fabrisa, Maria Pierra in Emanuela Benedettija. Pohvalo prejmejo Paola Ceccacci, Idana Medeot in Flavio Mosetti. Razstava bo odprta do 25. t.m.

Razstava pogrinjekov

V torek, 14. t.m., bodo na gradu, v nekdajnih zapori, odprli svojevrstno razstavo. Clanice Lions Club "Maria Theresia" pripravljajo namrec razstavo obloženih oz. pogrnjenih miz. Napovedujejo vsaj sedem različnih pogrinjekov, od tradicionalnega goriskega, preko kmečkega, do mize pripravljene v pustnem casu. Razstava bo na ogled do 22. februarja.

TRST / 8. DEŽELNI KONGRES NA POMORSKI POSTAJI

Zveza zadrug pred novimi važnimi izzivi

190.000 članov in 1.000 milijard lir prometa letno

TRST - Na Pomorski postaji se je včeraj s poročilom predsednika Enoreja Casanove začel 8. deželni kongres Zveze zadrug iz Furlanije-Juljske krajine, kateremu predseduje Renate Gherghen. Poleg predstavnikov zadrug so se otvoritve udeležili tudi številni gosti in zastopniki oblasti, med katerimi podpredsednik deželnega odbora F-Jk Roberto Antonione, podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin in predsednik Zadrugne zveze Slovenije Leo Frelih.

Deželno združništvo, ki je vključeno v Zvezo zadrug, se na tem kongresu predstavlja s pozitivnim obracem; tako je uvodoma v svojem poročilu podčrtal predsednik Casanova, ki je tudi poudaril, da se to gibanje stalno veča: v Zvezo je trenutno vkljenih 337 zadrug, članov ima 190.000, zaposlenih 5.800, letno pa fakturira preko 1.000 milijard lir. Od zadnjega kongresa, ki je bil pred štirimi leti, se je zgodilo nekaj važnih do-

godkov, ki za Zvezo predstavljajo pravo novost: več deželnih zadrug se je združilo z zadrugami iz Emilije-Romagne, da bi se povečale svoj delokrog; razvile so se zadrug, ki prinasajo podjetniške inovacije, poleg tega pa se stalno zmanjšuje število družinskih zadrug.

Predsednik Casanova se je v svojem poročilu najprej vprašal, kako združniško gibanje s svojimi več kot 100-letnimi izkušnjami in tradicijo lahko pripomore v sedanjem prehodnem trenutku države. Zato se tudi kongres odvija pod naslovom: Zadrugniški nacrt za obnovo Italije; izprasuje se o združniški identiteti, o zmogljivostih člana-kooperanta ter o vrednotah enotnosti in avtonomije. V tem okviru poudarja, da so nujno potrebni politično-zakonski ukrepi, da bi lahko ponovno preverili deželno gospodarsko politiko. Sprejeti je treba točna pravila v odnosih med interesi in institucijami, soočiti se je treba s stvarnostjo

vedno nižjih javnih sredstev in izkoristiti razpoložljivost Dinijeve vlade za preverjanje odnosov med državo in deželami; deželno zakonodajo je poleg tega treba vskladiti s komunitarnimi normativi ter poenostaviti normative in procedure; poleg tega je treba tudi določiti pravila za tekmovalnost na tržiscu in omogočiti podjetniški pluralizem.

V naši deželi vladata blagostanje in zadovoljiva kakovost življenja, je poudaril predsednik Casanova, obstaja pa tudi druga plat medalje: ne smemo namreč pozabiti na emarginacijo hendikpiranih, na težave ostarelih in na brezposelne.

Ob koncu svojega poročila je Casanova napovedal, da je zaključil svoj predsedniški mandat; tudi o novem vodstvu Zveze se ni nobenega dogovora. Je pač znak časov, je dodal, saj ne obstajajo več politična pravila o sestavi vodstvenih organov, zaradi česar bo treba določiti nova.

V Sovodnjah predstavili knjigo domačinke Micheline Blasutig

SOVODNJE - Redkokdaj se zgodi, da se v Sovodnjah, v Nadiskih dolinah, javno sliši beneško narečje. Dejstvo je, da se z izjemo Obcine Speter upravitelji beneških občin izmikajo vsemu, kar bi na kakšen način te kraje obeleževalo s slovensko prisotnostjo. Pobudi kulturnega društva Studenci pa tokrat niti sovdenska občinska uprava se ni morala izogniti. V občinski sejni dorani so namreč predstavili knjigo domačinke Micheline Blasutig »Ne sa-

muo spomini«, ki je izšla v italijanskem jeziku in beneskem narečju. Gre za izbor poezij in krajse proze, s katero avtorica zeli izpostaviti navezanost na domače kraje in se spomniti na svojo mladost. Na predstavitev venem večeru (na sliki), ki se ga je udeležilo res enkratno število domačinov, so ob avtorici spregovorili se predsednik društva Studenci Riccardo Ruttar, župan iz Sovodenj Paolo Cudrig in jezikoslovec Nereo Perini. (r.p.)

NOVICE

Sožalje predsednika deželne skupščine FJK ob novi tragediji v Somaliji

TRST - Ob tragični smrti snemalca Raia Marcella Palmisana v Mogadišu je predsednik deželnega sveta FJK Giancarlo Cruder poslal sožalno brzojavko ravnateljici deželnega sedeža Raia Grazii Levi. V njej je poudaril, da je bila deželna skupnost, se posebno pa trzaska, globoko prizadeta ob tragediji, ki spet odpira boleče rane. Smrt snemalca, piše Cruder, opozarja tudi na važno vlogo sredstev obveščanja v prizadevanjih za gradnjo bolj miroljubnega in varnega sveta.

V torek seja deželnega sveta

TRST - Deželni svet bo prihodnji teden zasedal v torek, sredo in četrtek. Na dnevni red imajo najprej izvolitev novega člana - tajnika predsedniškega urada, sledili bodo odgovori članov deželne vlade na svetovalska vprašanja, nakar bo predsednica deželnega odbora Alessandra Guerra poročala o uresničevanju protokola za trzasko območje. Pomembna točka zasedanja bo tudi izvolitev novega državljanskega branilca.

TRGOVINSKA ZBORNICA / NOV PREDSEDNIK, NOVO VZDUŠJE

Stalna konferenca za razvoj Trsta

TRST - Prva javna pobuda novega predsednika trzaskе Trgovinske zbornice - tiskovna konferenca o predlogu za ustanovitev stalnega posvetovalnega organa za razvoj trzaskę gospodarstva (na sliki KROMA) - je pokazala novo vzdušje v palači na Borznem trgu. Zraven Adalberta Donaggia sta sedela evroparlamentarca Gastone Parigi (Nacionalno zavezništvo) in Luigi Caligaris (Forza Italia), pa se poslanka Marucci Vasson (FI), podpredsednik deželnega odbora Roberto Antonione (Lista za Trst), deželni svetovalac Sergio Dressi (trzaski tajnik NZ) in, skoraj kot ribica na kopnem, župan Riccardo Illy. Tako politično okarakterizirane družine se dolgo ni bilo v rdeci (!) dvorani zbornice. Časi so pač taki...

Se pred tiskovno konferenco so pobudo orisali zastopnikom gospodarskih sektorjev in upravnih organov na sestanku za zaprtimi vrati: sodeč po neformalnih komentarjih, so v glavnem pozitivno sprejeli predlog, niso pa vsi prepričani, da bo nova politična garnitura učinkovitejša od prejšnje pri uveljavljanju interesov Trsta.

Podobna zagotovila je dal decembra lani takratni minister za prevoze, Publio Fiori (NZ). Obljubil je, da se bo na srečanju na vrhu z ostalimi predstavniki držav Evropske zveze Berlusconijska vlada zavzela za uveljavitev Trsta: »Če bo treba, bomo tudi udarili po mizi«. »Morda so udarili po mizi, ko ni bilo nikogar zraven, saj ni bilo niti za las popustila Trstu«, je bilo slišati po večernem sestanku.

Poslanka Vasconova je v glavnem ponovila Fiorijevo tezo: danes je več možnosti za uveljavitev Trsta v okviru evropskega programa Interreg 2, ker »smo v

novem političnem vzdušju premagali evropesimizem«. Tudi Parigi je precej sablonsko spregovoril o »tisocih interesih, ne samo notranje italijanske narave«, zaradi katerih je treba uveljaviti mednarodno vlogo Trsta kot »vrata proti Vzhodu«.

Bolj vsebinska pa sta bila posega Donaggia in Caligaris. Prvi je orisal namen koordinacijskega telesa, v katerem naj bi zastopniki krajevnih organov - občine, pokrajine in dežele - parlamentarci in predstavniki podjetništva stalno preverjali in razvijali strategijo za razvoj gospodarskih pobud in se zlasti imeli pred očmi vse možnosti, ki jih nudi evropska zakonodaja. Zagotovil je tudi, da je, mimo vseh diplomatskih razhajanj med Italijo in Slovenijo, interes za sodelovanje s sosednjo državo stalnica v strategiji trzaskę gospodarstva.

Za gen. Caligaris pa bo Trst kaj dosegel v odnosu do EZ - pri tem je omenil predvsem off-shore - samo v okviru jasne in odločne italijanske zunanje politike. Pri tem je posebej omenil, da bo Italija dodelila podporo ostalih evropskih partnerjev sele, ko bo uredila odnose s Slovenijo, »malo državo, ki ima ves interes, da vzpostavi dobre odnose z Italijo«.

Naj omenimo se župana Illyja: razvoj gospodarstva in družbe sta tesno povezana in ju ne smemo ločiti. Zato bi v novem posvetovalnem organu morali biti prisotni tudi predstavniki družbe, ker je treba razvijati pristanisce, prevoze, proizvodnjo, pa tudi kulturo, naravno in družbeno okolje. Illyjev predlog odpira edino možnost, da bi tudi predstavniki slovenskega dela Trsta prisli v organ, v katerem se bo (morda) razpravljalo o razvoju mesta.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

69.

GORIŠKA POKRAJINA

Poskus ozemeljskega omejevanja je naletel na ugodna tla pri goriskem pretorju dr. Papaianiju.

»Zrtev« takega omejevanja in omejenosti je bil sovdenski župan Vid Primožič (odv. Peter Sanzin iz Gorice), kateremu je sam goriski pretor zanimal jezikovno pravico v postopku, ki se je končal s razsodbo (sicer oprostitilno) z dne 17.5.1991. Sodnik dr. Papaiani je trdil, da goriska slovenska skupnost ni »predmet stalne pozornosti države z obilno in trajno vrsto državnih normativnih ukrepov v njeno korist na najrazličnejših področjih družbenega življenja«.

Ne glede na dejstvo, da ima goriska pokrajina številne očitne znake naše tisočletne prisotnosti, da občine Doberdob, Sovodnje in Steverjan poslušajo dvojezično itd., malomarni odnos države do kate-rekoli socialne skupnosti ne more biti merilo njenega pomena in pravnega

stanja. Jezikovne manjšine pa so socialne skupnosti na ustavni ravni (»formazioni sociali a rilevanza costituzionale«). Nesprejemljivo je nepravno stališče, po katerem naj bi upoštevali samo tiste skupine, »ki so predmet stalne pozornosti države«, medtem ko bi odrekli pravice zapostavljenim in zanemarjenim skupinam. Delitev Slovencev po pokrajinah, po občinah, po zaselkih ne ustreza pravici in zakonitosti. Načelo o enakem statusu vseh zamejskih Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini je v skladu z Ustavo, ki ne dopusca nobene diskriminacije po ozemlju.

PRIMER MARINCIC

Vendar je nastal tudi »primer Marincič«. »Nasce il «caso Marincič»« - piše Il Piccolo z dne 29.6.92 (goriška stran). Dne 26. junija 1992 se je začel proces proti skupini pripadnikov gibanja Zelenih zaradi neke manifestacije (ki so jo priredili na slovenski strani meje). Pretor dr. Paolo Mulitsch je, pred prenosom razprave, »poklical k sebi odv. Berdona in ga vprašal, naj mu obrazloži, kako naj izvaja dvojezičnost, ki jo predvideva člen 109. Odv. Berdon je vzel na znanje, da je pretor sprejel vlogo varovanca Marinciča o rabi slovensčine in pojasnil sodniku, kako poteka dvojezični postopek v Trstu. Tedaj pa je sam javni tožilec dr. Mauro Spinelli pristopil in zagotovil, da bo začel novo fazo postopka z odlokom, ki ga bo dostavil Marinciču tudi v slovensčini. Sam sodnik pa je odredil, da se bo na-

daljeval postopek s spoštovanjem člena 109 kazenskega postopnika, t.j. z rabo slovensčine v ustni in pisni obliki« (Primorski dnevnik z dne 27.6.1992). Ta dogodek, ki so ga posredovala javna občila, je naletel na nenavaden odpor v samem goriskem sodstvu. Čez dva dni pa Primorski dnevnik objavlja članek z naslovom »Vodja preture trdi, da opisani potek petkove obravnave se ne pomeni priznanja - Slovenscina na preturi: ne bo slo zlahka«. Sam vodja goriske preture dr. Laudisio je javno nastopil in zanimal prejšnjo vest o postopku, ki ga je sicer vodil začasni pretor dr. Paolo Mulitsch. Pretor je enoosebni in samostojni sodnik, ki ni nikomur podrejen. Poseganje pretorja dr. Laudisija v sojenje pretorja dr. Mulitscha ni bilo v skladu z ustavnim načelom o neodvisnosti sodnikov. Bilo pa je v skladu s miselno zaprtostjo določenih goriskih protislovenskih krogov.

DOPIS MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE Z DNE 15. MAJA 1991 N. 62/4/30

Na Goriskem se je celotno vodstvo odvetniške zbornice uprlo izvajanju člena 109 novega kazenskega postopnika. Pravosodno ministrstvo je sporočilo, v dopisu z dne 15. maja 1991 N. 62/4/30, predsedniku Prizivnega sodišča v Trstu, da namerava razpisati natečaje za zaposlitev 69 prevajalcev in kanclistov (zapisničarjev) za slovenski jezik.

(Se nadaljuje)

BANKE / POZIV DIREKTORJA BANKE ITALIJE VINCENZA DESARIA

Izhod iz krize lahko bankam zagotovi samo večja prožnost

Dohodek ne bo več slonel na razkoraku med obrestnimi stopnjami

TORGIANO - Recesijska kriza je močno prizadela bančni sistem in pokazala, kako nujno se je lotiti novih izzivov, tako na področju storitev za kliente in podjetja, kot v notranji organizaciji dela. Generalni direktor Banke Italije Vincenzo Desario torej opozarja kreditni sistem, da so »posegi v strukturo prihodkov in stroškov neizbežni«, saj ni mogoče pričakovati, da »bodo dohodkovne perspektive bank tudi v prihodnosti v tako obsežni meri slonele na razponu med obrestnimi merami«. Generalni direktor emisijskega zavoda je svoj uče-rajšnji poseg na posvetu, ki ga je v Torgianu pri Perugii priredila specializirana družba Nemtria, izkoristil za to, da je banke se enkrat priklical k realnosti, čeprav bi jih bila morala dobro izučiti ze neizprosno zadnje recesije. Ta je namreč dokončno razgalila dejstvo, da se »meje tudi visokih zaslužkov kaj lahko znižajo zaradi kasnejšega poslabšanja nepokritih pozicij, se posebno, kadar ocena kredita ni pozorna na dohodkovne perspektive klientele in kadar tva-ganja niso dovolj diversificirana«. Treba je torej »obrniti stran«, spremeniti način obnašanja bank in odpraviti struk-

turne neprožnosti, ki niso več uskladjene z ostro konkurenco tujcev. »Poklic« banke je torej danes veliko težji kot v preteklosti, in če se stvari ne bodo spremenile, bomo letos tvegali nadaljevanje gibanja v zadnjem obdobju lanskega leta.

Investicijska dejavnost bank bo po Desariovih besedah lahko presegla zastoj, v katerem se je znašla v zadnjih dveh letih, vendar se zdi zvišanje te bilančne postavke precej težko uresničljivo. Zvišanje aktivnih obrestnih mer, do katerega je prišlo sredi lanskega leta ob stagnaciji posojil, je omogočilo ublažiti izgube pri kreditih in minusvalence na vrednotnicah - je opozoril direktor centralne banke - vendar lahko ta trend v perspektivi ovira razvoj poslovnih odnosov in banke izpostavi konkurenci tujih posrednikov in finančnih trgov. Samo revizija tradicionalnih strategij lahko torej italijanski bančni sistem popelje v zanesljivejšo vodo, za to pa je potreben bolj dinamičen pristop, ki razume dane in potencialne potrebe klientov in na tej osnovi prilagodi svoje storitve.

Direktor centralne banke je del svojega posega posvetil tudi nekaterim drugim prečim ekonomskih vprašanjem,

med katerimi se je posebej ustavil pri privatizacijah. Sploh je bilo to prvič, da se Banka Italije dotakne občutljivega vprašanja zakona, ki ureja javne prodajne ponudbe in ki po njeni oceni ne zagotavlja enakopravnih pogojev za različne protagoniste privatizacijskih procesov. Desario je zato brez dlake na jeziku zahteval izopolnitev tega normativa, kot je to prd dnevi storil že predsednik misije Enzo Berlanda.

Konec meseca emisija novih vrednotnic CTZ

RIM - Po govoricah je včeraj prišlo tudi uradno potrdilo: konec meseca bo zakladno ministrstvo izdalo toliko pričakovani certifikat »super BOT« z dvehletnim trajanjem in brez kupona, ki so ga poimenovali CTZ. Nove vrednotnice torej ne bodo imele obrestnega kupona, sicer pa bodo zelo podobne klasičnim BOT. Prvo obvestilo o emisiji bo objavljeno 21. februarja, dražba pa bo dva dni kasneje, 23. februarja. CTZ bodo kotirani na borzi in vključeni v telematski krog državnih vrednotnic, za razliko od BOT pa zanje ni predviden noben strošek na račun kupca. Davčni odtegljaj bo enak kot pri ostalih državnih obveznicah, najmanjši znesek za njihov nakup pa bo znašal 5 milijonov lir.

Anketa o zunanji trgovini pri SDGZ

TRST - Kot smo že napovedali, bo v ponedeljek, 13. februarja ob 17. uri v gostilni Gruen v Sempolaju srečanje zunanjetrgovinskih operaterjev, na katerem jim bodo predstavniki sekcije za zunanjo trgovino pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju ponudili v razpravo rezultate raziskave, ki so jo med svojimi člani izvedli v lanskem letu. V anketi so bila zajeta ne samo strogo zunanjetrgovinska podjetja, ampak vsa tista, ki delujejo v mednarodnem obsegu, torej tudi prevozna, speditorska, turistična, pomorska, bančna, finančna in druga povezana podjetja.

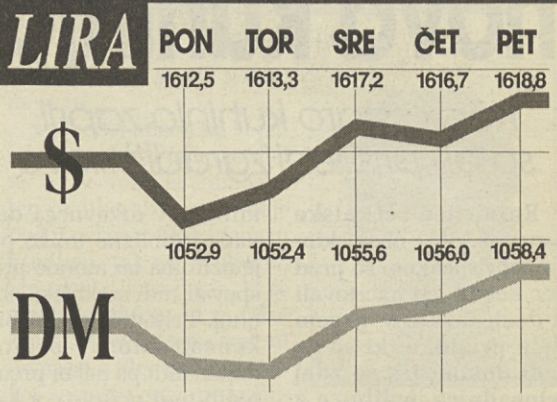
Prireditelji so prepričani, da bodo rezultati lanske ankete zelo koristno izhodišče za poglobljeno razpravo o nadaljnjem delu sekcije in načrtovanju novih pobud. Za srečanje, ki se bo končalo z družabno večerjo, vlada veliko zanimanje, kar dokazujejo številne prijave, ki so jih zbrali v uradih SDGZ. Za zamudnike pa je na voljo še nekaj prostih mest, za katere se lahko prijavijo na SDGZ se v ponedeljek dopoldne (tel. 040/362949, fax 362692).

TRŽIČ

Lani občutna rast prometa v pristanišču

TRZIC - Januarja letos so v tržiskem pristanišču Portoroža imeli 245.337 ton prometa, od tega so 192.650 ton raztovorili, 52.687 pa nato-vorili. V lanskem januarju je skupni promet znašal 176.356 ton, kar kaže na občuten porast. Stevilke potrjujejo ugodne trende, ki so se pokazali že leta 1993, ko so v tem pristanišču pretovorili 2.333.465 ton blaga. Takratni porast je bil v primerjavi z letom 1992 kar 33-odstoten. Lani so imeli sicer nekoliko manjši promet, in sicer za 6,6 odstotka, kar so si nekateri razlagali kot znak nazadovanja, pri čemer pa niso upoštevali dejstva, da je bil porast v prejšnjem letu rekorden. Malenkostno nazadovanje je torej pomenilo le utrditev ugodnih trendov. To se potrjuje tudi v letošnjem prvem mesecu, ko je bil porast zares rekorden, kar 31-odstoten.

Podčrtati velja tudi to, da se že tretje leto ponavlja ugoden trend pri natovarjanju blaga. Do leta 1992 je bil Tržič pristanišče, v katerem so blago skoraj izključno raztovarjali z ladij. S promocijsko politiko do nekaterih industrij iz Veneta in tudi Lombardije pa je upraviteljem pristanišča uspelo pridobiti tudi tovore, ki iz Tržiča potujejo v svet. V tem oziru pripisujejo v Tržiču velik pomen dejstvu, da so pridobili kliente tudi v Avstriji, od koder je že prišlo nekaj posiljk jekla, ki so sle v svet. (mw)

Dokaj klavrn konec tedna na trgih

MILAN - Nezanesljivo gibanje dolarja je glavni razlog, da je lira sklenila menjalni teden z novim, sicer razmeroma majhnim znižanjem do vseh glavnih bankovcev. Marka se je včeraj spet dotaknila kvote 1.060 lir, čeprav se je potem lira nekoliko popravila, vendar bistvenega izboljšanja ni pričakovati pred predstavitvijo novega vladinega manevra. Tudi milanska borza je teden sklenila z negativnimi predznaki, ki so jih v pretežni meri povzročila tehnična znižanja pred začetkom novega ciklusa. Kazalec Mib je izgubil 0,19 odstotka, Mibtel 0,81, Mib-30 pa 0,83 odstotka.

NOVICE

Državam OPEC ne uspeva omejiti proizvodnje nafte

NIKOZIJA - Januarja se je proizvodnja nafte v državah članicah organizacije OPEC znižala od decembrskih 25 na 24,48 milijona sodov na dan, in to predvsem na račun upada proizvodnje v Iranu in Nigeriji, ki je bila sicer k znižanju prisiljena zaradi požara na platformi družbe Mobil. Nekatero članice organizacije proizvajalcev nafte, in sicer Indonezija, Katar in Združeni arabski emirati pa so svojo proizvodnjo celo rahlo povečale, tako da je skupni obseg načrpane nafte se vedno višji od lani načrtovane zgornje meje, ki ne bi smela preseči 24,52 milijona sodov dnevno. Svoje nacionalne deleže so lani presegli Venezuela, Gabon, Združeni arabski emirati, Indonezija in Libija.

Januarja občuten porast (+7,7%) prodaje avtomobilov

RIM - Italijanska uprava za civilno motorizacijo je januarja registrirala 205 tisoč novih motornih vozil, kar je za 7,7 odstotka več kot januarja 1994, ko jih je bilo 190.265. Januarsko gibanje na avtomobilskem trgu torej potrjuje trend, ki se je začel visati že avgusta lani. Med vsemi januarja registriranimi novimi vozili prevladujejo avtomobili znamke Fiat, na prvem mestu pa najdemo avtomobile fiat-innocenti, ki so imeli s 74.200 registriranimi vozili 36,2-odstotni delež vseh prodanih avtomobilov. Na drugem mestu najdemo Fordove avtomobile, ki so sli sicer za 6,22 odstotka slabše v prodajo kot v enakem mesecu lani, na tretjem in četrtem mestu pa najdemo dve nemski avtomobilski hiši, in sicer Opel in Volkswagen, ki sta tudi doživeli sicer zelo skromen upad prodaje na italijanskem trgu. Na petem mestu je spet Fiat z lancio, sledi pa mu Renault, ki je prodajo glede na januar 1994 povečal za kar 30,6 odstotka.

DAVČNA UPRAVA / PO PODATKIH ZA PRVIH 11 MESECEV LANSKEGA LETA

Preverjanje neposrednih davkov je obrodilo skoraj 5 tisoč milijard

Od leta 1974 do 1990 za kar 22 tisoč milijard kreditnih povračil

RIM - Finančno ministrstvo je včeraj objavilo podatke, po katerih je davčna uprava od davčne reforme leta 1974 do leta 1990 vrnila davčnim obvezancem po avtomatičnem postopku (torej s čekom Banke Italije ali s pologom na tekoci račun) skupni znesek skoraj 22 tisoč milijard lir, v katerega so vstete tudi zamudne obresti. Za »davčnih« 17 let je morala davčna uprava izvesti 51,7 milijona postopkov za vrnitev presežnih davčnih vsot, ki so znašale skupaj 16.991 milijard, medtem ko so dozorele obresti dosegle znesek 4.885 milijard lir. natančna skupna številka je torej 21.846 milijard.

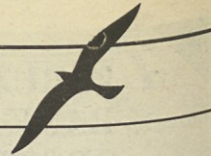
Iz podatkov finančnega ministrstva izhaja, da se je število postopkov za vrnitev presežka plačanih davčnih obveznosti iz leta v leto vsalo: leta 1977 jih je bilo 233 tisoč, že naslednje leto pa so jih nasteli več kot dva milijona. Vrhunec je število postopkov doseglo leta 1992, ko se jih je nagrmadilo 4,8 milijona, nov rekord pa je najbrž pričakovati za lansko leto,

saj so do novembra nasteli že 4,6 milijona postopkov za povrnitev skupnega zneska 3.067 milijard lir.

Med ostalimi podatki finančnega ministrstva najdemo tudi obračun preverjanja neposrednih davkov, iz katerega je izšlo, da so davčni uradi v prvih 11 mesecih lani zbrali za skoraj 5 tisoč milijard lir več dohodka od davčnih obveznosti državljanov. Iz tega lahko sklepamo, da je postala dejavnost teh uradov učinkovitejša. V omenjenem lanskem obdobju so sicer izvedli 190 tisoč kontrol, kar je za 18,6 odstotka manj kot v enakem obdobju leta 1993, vendar gre ta upad na račun omejitve preverjanja davčnih prijav na obrazcu 740. Dokaz najdemo v podatku, da so kljub manjšemu številu kontrol vsi rezultati davčnega preverjanja v porastu: preglednice o davku IRPEF kažejo, da je bilo ugotovljeno za 3.796 milijard več dohodka (+78,5%), pri davku IRPEG za 5.429 milijard več (+61,4%), pri davku ILOR pa za 7.635 milijard

lir več (+65,9%). Davčni priliv se je na tej osnovi takole povečal: za 1.542 milijard od davka IRPEF, kar glede na enako obdobje 1993 pomeni podvojitev (+101,1%), za 1.761 milijard od davka IRPEG (+66,7%), za 1.240 milijard od davka ILOR (+67%) in za 387 milijard lir od večjih odbitkov na davčno prijavo z obrazcem 750 (+57%).

Pri posrednih davkih pa je preverjanje na področju davka IVA v prvih 11 mesecih lani dalo naslednje rezultate: 85.546 davčnih kontrol, kar je za 24, 2 odstotka več kot v enakem obdobju leta 1993, je obrodilo za 2.972 milijard lir več davčnih iztržka, ki mu je treba pristeti se za 7.846 milijard lir denarnih kazni (skupno zvišanje se giblje okrog 22 odstotkov). Za krsenje tako imenovanih instrumentalnih obveznosti (torej spremnih tovarnih listin, davčnih računov itd.) pa je davčna uprava obtožila 276 krivcev, ki so morali plačati 1.048 milijard lir denarnih kazni (+73,8%).

CERKNICA / ŠOLA

Naposled le nova kuhinja

Ker so staro kuhinjo zaprli, so bili prisiljeni zgraditi novo

Razsiritev cerkniške osnovne šole z občinskim samoprispevkom so pred več kot 15 leti nacrtovali v dveh fazah. V prvem delu prizidka, ki so ga tudi dokončali, so zdaj telovadnica, jedilnica z razdelilnico hrane in nekaj učilnic. Do gradnje drugega dela, v katerem naj bi dobilo prostor se sedem novih učilnic in kuhinja, pa sploh ni prišlo.

Odločba o zaprtju stare kuhinje, ki jo je leta 1993 izdal sanitarni inšpektor, pa je končno pripeljala do več kot nujne odločitve o ureditvi nove šolske kuhinje. Prizidek, v katerem bodo poleg nove kuhinje tudi dve učilnici in zbornica, je šola začela zidati lansko poletje z lastnimi močmi in denarjem. Kot je povedala ravnateljica šole Marija Lavrencic, je bil to tudi edini način, da po več kot 15 letih končno pridejo do prave kuhinje, saj v stari zaradi neustreznih pogojev že več kot leto in pol niso smeli več pripravljati toplih obrokov. Tako so bili prisiljeni hrano za več kot sto učencev, ki kosijo v šoli, dovažati iz podružnične šole v Begunjah.

Začetno gradnjo prizidka, ki so se je na šoli lotili z lastnimi amortizacijskimi sredstvi (projekte zanjo pa sta zastoj naredila domaćina Spela Gosak in Josip Kavalir), so kmalu nato podprli tudi na občini. IS je gradnjo prizidka kot prednostno nalozbo prijavil na natečaj šolskega ministrstva za sofinanciranje naložb v šolski prostor. Po zagotovilih ministrstva naj bi letos za nalozbo prejeli 23

milijonov državnega denarja, približno toliko pa je oziroma bo morala prispevati tudi cerkniška občina. Prizidek naj bi bil končan letos, v prihodnjem letu pa naj bi preuredili tudi učilnico, v kateri je bila vsa ta leta za silo urejena kuhinja. Vrednost celotne naložbe znaša približno 80 milijonov tolarjev.

Tako bodo v Cerknici za nekaj časa končno rešili prostorsko problematiko trideset let stare centralne šole, ki jo obiskuje več kot šeststo otrok. Rešitev za sedem novih učilnic, ki so bile sprva predvidene v drugem delu prizidka, do katerega pa, kot že rečeno, pred petnajstimi leti zaradi odločitve, da s samoprispevkom raje zgradijo prav tako potrebni zdravstveni dom, ni prišlo, so namreč v tem času poiskali drugje. Ker je šolsko poslopje, ki je imelo ravno streho, puščalo na nesteto koncih, so bili prisiljeni postaviti novo streho. Vodstvo šole pa se je takrat odločilo se za nadzidavo stavbe ter tako pridobilo okoli 700 m² novih površin za sedem učilnic. Vendar pa teh učilnic in nove strehe se danes ne bi bilo, če soli ne bi pomagala številna cerkniška podjetja s svojimi strokovnimi delavci. Ti so namreč opravili vsa potrebna dela, pri tem pa je pomagal celotni šolski kolektiv. »Tako je morala šola plačati le material,« pojasnjuje Lavrencičeva in se sprašuje: »Ne vem, če je se katera šola v Sloveniji tako reševala svoje prostorske težave, kot jih je naša.« **Mateja Godejsa**

VIPAVA / AVTOCESTA

Vipavci podpirajo gradnjo avtoceste

Vipavski občinski svet je imenoval člane, ki bodo spremljali gradnjo

Vipavski občinski svet je namenil pozornost pomembnemu posegu v Dolini, pripravi na gradnjo avtoceste med Razdrtim in Selom, ki je tik pred izdelavo lokacijske dokumentacije. Med Razdrtim in Vipavo so bile v obravnavi tri različice.

Severna naj bi potekala tik pod Nanosom, najnižja po obstoječi cesti, zaradi česar bi morali zgraditi nadomestno cesto po Dolini skozi Lozice, tretja, ki se zdi najprimernejša, pa se približuje obstoječi magistrali. Avtocesta mimo Podnanosa naj bi potekala skozi tunel, v Dolino bi se iztekla čez vojaška zemljišča, priključek za Kras pa naj bi bil v bližini sedanje ga križišča za Mance. Kje natančno, se ni znano, zato tudi ni znano, ali bo poci-

valisce prizadelo obrtne delavnice v nekdanjih tankovskih garazah. Vlaganje so bila izvedena na lastno odgovornost, je bilo rečeno.

Občinski svet je sprejel ajdovsko pobudo o oblikovanju sosveta, ki bo spremljal gradnjo in sodeloval z investitorji pri pripravi predlogov, ki naj bi bili v skladu s strokovnimi zahtevami in bi varovali interese občanov. Čeprav po statutarnem sklepu velja odločitev nekdanje ajdovske občine, ki je podprla gradnjo avtoceste, je vipavski občinski svet to storil še enkrat s posebnim sklepom. Ta naj bi preprčal javnost, da mislijo Vipavci zares in da si želijo sodobne cestne povezave. Opozorili pa so, da je odkup zemljišč za tako zastal. **(A. L.)**

CERKNO / PREDAVANJE

Rovtarji so lahko tudi svetovljani

Miha Naglič o rovtarstvu in svetovljanstvu

V okviru tradicionalnih Dnevo kulture, ki jih prireja Kulturno društvo Cerkno, je cerkljansko poslušalstvo včeraj prisluhnilo predavanju zirovskega rojaka, profesorja filozofije in kulturnika Mihe Nagliča o rovtarstvu in svetovljanstvu.

Avtor se je s svojim najnovejšim razglabljanjem v okviru Muzejskih večerov predstavil tudi idrijskemu občinstvu, tema pa posega v zgodovinske korenine in pojmovanje rovtarstva kot načina poselitve, obnašanja in svojstvene življenjske drže ljudi v geografskem trikotniku med Skofjo Loko, Logatcem in Idrijo oziroma Tolminom.

Na podlagi zgodovinskih virov, literature, predvsem pa čustvenega umetniškega doživljanja, s katerim so te

kraje v svojih delih zaznamovali znani slovenski intelektualci, slikarji, pesniki in pisatelji, avtor analitično ugotavlja, da ima pojem rovtarstva že vseskozi negativen prizvok. Kot antipod svetovljanstvu, omikanosti in kulturni meščanski uglejenosti t. i. »ravnincev« ter »dolincev«.

Za rovtarstvo in rovtarje je značilen tudi individualizem, ki je v svoji »zaplankanosti« in samozadostnosti lahko negativen, po drugi strani pa je z »oporo na lastne sile« zelo pozitiven, kar se danes kaže v dokaj uspešnem gospodarstvu na Idrijskem, Cerkljanskem, Zireh, Zeleznikih in drugih krajih. Rovtarski filozof Miha Naglič pravi, da je treba pojem rovtarstva rehabilitirati, saj njegov slabšalni pomen zakriva pravo vrednoto in bo-

gastvo teh odmaknjenih in hribovitih krajev, kjer so se rodili znani slovenski literati in likovni umetniki, kot so Tavčar, Kosmac, Bevk, Kavcic, Grohar, Subic, bratje Peternej, Terpin, Mlakar, Podobnik in številni drugi slovenski razumniki, ki so se uveljavili tudi v širšem prostoru. Velika imena dokazujejo, da se tudi sredi rovt z malo in veliko začelnico rojevajo svetovljani.

»Kaj pa mi, ki tu živimo?« se sprašuje avtor. Naglič je optimist, saj so rovtarji prek sodobnih komunikacij vse bližje »ravnincem« in »dolincem«, toda pred tem bo treba izboljšati tudi druge zveze s svetom, zlasti ceste, ki te kraje poleg političnih in kulturnih ločnic tudi miselno postavljajo na obrobje velikih urbanih središč. **Roman Bric**

KOPER

Seminar mladih ekologov

Danes se zaključuje tri-dnevni seminar, ki ga je pripravila Zasavska ekološka skupina Ekos. Na seminarju v koprskem dijakem domu se je zbralo 51 dijakov slovenskih srednjih sol. O sanitarni kakovosti kopalnic na slovenski obali jim je predavala dr. Jelka Župan iz koprškega Zavoda za zdravstveno varstvo.

Ogledali so si ekološko ogroženo področje Skočjanskega zatoka pred Koprmo, ki je pomembno gnezdišče redkih ptic in počivališče ptic selivk. Dr. Tone Stojin iz Slovenskega ekološkega gibanja pa jim je predstavil projekt Zelene univerze, ki ga pripravljajo v SEG. Seznanili so se s Slovenskim ekološkim gibanjem in revijo Okolje, ki jo je predstavil inženir Karel Lipič.

To je v zadnjem letu in pol že četrti seminar, ki so ga organizirali prizadevni mladi ekologi iz Zasavja. Skupino Ekos so konec leta 1991 ustanovili tamkajšnji srednješolci. Predsednik Ales Matko, ki je tudi najstarejši član skupine, je zdaj star enaindvajset let. Kljub mladosti svojih članov je ta skupina ena najbolj delavnih od približno petdeset okoljevarstvenih skupin in društev v Sloveniji. V domačem okolju so organizirali že dvajset očistevalnih akcij, izvajajo raziskave javnega mnenja o problemih varstva okolja v Zasavju in skrbijo za osveščanje in vzgojo solarjev. Januarja pa je izšla prva številka njihovega glasila Okolje Zasavja, s katero bodo svojo dejavnost in probleme varstva okolja še uspešneje približali občanom Zasavja. **Boris Vuk**

NOVA GORICA / AKCIJA

Pomoč goriškemu smučanju

Denar za športnike naj bi dobili z različico igre »Podarim - Dobim«

Na Goriškem se sesto leto zapored poteka akcija »Pomagajmo goriškemu smučanju«. Podobna je vseslovenski akciji »Podarim - dobim«, le bolj skromna je. Z zbranim denarjem se lahko smučarji novogoriškega smučarskega kluba, ki letos praznuje 28. rojstni dan, bolje pripravljajo na naporna tekmovanja doma in na tujem.

V akciji, ki jo tako kot vsa leta doslej vodi SK Gorica z dokaj »močnimi« generalnima pokroviteljema - Hitom in Zavarovalnica Triglav, d.d., Nova Gorica - sodeluje veliko podjetij, družbenih in zasebnih,

nekatera tudi iz Italije. Darilne kartice - vsaka je vredna 200 tolarjev - se pogujejo za vrsto lepih nagrad, med katerimi je na primer tudi Citroenov AX. Med nagradami so tudi sedemdnevno počitnikovanje za dve osebi v katerih od slovenskih toplic, zimskih počitnic v Bovcu ali sedemdnevni počitniški paket v hotelu s stirimi zvezdicami v Tuniziji ali Spaniji ter številne druge.

»Zanimanje za našo akcijo, ki jo pomagajo propagirati casopisa Primorske novice in Oko, Radio Koper Capodistria in TV Primorka, je precejšnje,« pravi

predsednik SK Gorica Slavko Suligoj. »Vse nagrade so vredne najmanj tisoč nemških mark. Prodane kartice imajo možnost biti večkrat izžrebane, zato svetujem, naj jih njihovi imetniki hranijo do konca akcije. Doslej smo opravili že dve zrebanji, vsakik pred kamerami TV Primorka. Do konca akcije bo se pet navadnih in finalno zrebanje. Prvo bo v petek, 17. februarja, zadnje - finalno, ko bodo v igri največje nagrade, tudi AX, pa bo 29. aprila. Rezultate vsakokratnega zrebanja objavljamo v casopisih Oko in Primorske novice.«

Vojko Cuder

Nova računalniška oprema za slepe je darilo Lions kluba

NOVA GORICA - Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih iz Nove Gorice so v četrtek, 9. februarja, izročili v dar tri računalniške komplete aparatov za brailovo vrstico. Sredstva v višini dva milijona in 830 tisoč tolarjev je prispeval novogoriški Lions klub. Nakupljene aparature je predsedniku novogoriškega medobčinskega društva slepih in slabovidnih Zvonku Hladniku predal predsednik kluba dr. Vasja Klavara. Po podelitvi je bila za vse povabljene gledališka predstava Veselje do življenja, ki jo je podarilo PDG.

Denar so novogoriški Lionsi zbrali v lanskem letu, in sicer ob pomoči likovnih umetnikov. Ti so podarili svoja dela klubu, ki je organiziral prodajno razstavo (v Hiši umetnikov v Goriških Brdih). Lionsi pa so zbirali denar tudi na svojem predstavitvenem večeru. Kar je se manjkalo, so prispevale Zavarovalnica Triglav, d.d., Nova Gorica, Tekstina Ajdovščina in Tiskarna Janezic. Predsednik kluba dr. Klavara je v nagovoru dejal, da bodo prizadevanja članov kluba Lions tudi v prihodnje tekla v skrb za prizadete člane cloveške družbe. **Tekst in foto: Vojko Cuder**

NOVICE S PRIMORSKE

Življenje in delo Ivana Roba

NOVA GORICA - V četrtek zvečer so v sklopu prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku v knjižnici Franceta Bevka predstavili izbrana dela slovenskega pesnika in humorista Ivana Roba Življenje in delo. Knjigo z življenjepisnim prispevkom in ilustracijami avtorjevega nečaka, akademskega slikarja Ivana Roba, in pisateljskimi spomini Igorja Torkarja je izdala in založila založba Branko d.o.o. iz Nove Gorice. Knjigo so predstavili prof. Bojan Bratina, igralec Janez Starina in založnik Branko Lušina.

Novo vodstvo OZ

NOVA GORICA - Na zadnjih volitvah so člani Obrtne zbornice izvolili svoje predstavnike v skupščino, ti pa predsednika in izvršni odbor. Mandat za skupščino OZ je dobilo 27 članov, za predsednika pa so izvolili Sava Skomina, dolgoletnega uspešnega obrtnika. Na skupščini so izvolili tudi nov izvršilni odbor, na njegovo čelo pa postavili dipl. ing. Mirana Mladovana; za podpredsednika je bil izvoljen Miran Pavšic. Izvršilni odbor je na prvi seji imenoval organizacijsko, oziroma kadrovske komisijo. Tej se obeta veliko delovnih nalog, saj so se novogoriški obrtniki (v zbornici jih je več kot dva tisoč) porazdelili na štiri novoustanovljene občine.

Občni zbor veteranov

KOZINA - V tukajšnjem motelu je potekal občni zbor primorskega kluba ljubiteljev starih motornih vozil Ballila. Klub v svojih vrstah združuje nad 70 ljubiteljev starih avtomobilov in motornih koles z vse Primorske. Na lanskoletno delo so zelo ponosni: uspelo jim je brežhibno organizirati enodnevni rally Vipavska dolina, dvodnevno tekmovanje med Postojno in Ilirsko Bistrico, številne strokovne ekskurzije in ogled avtomobilskih sejmov doma in po svetu. Pestro pa so si znali organizirati tudi družabno življenje. Podoben program so sprejeli tudi za letošnje leto. Na občnem zboru so volili tudi novo vodstvo. **Novice zbral Vojko Cuder**

PIVKA

Učinkovito in brez političnih iger

Tudi četrtkova druga seja sveta nove občine Pivka je pokazala, da gre pivskim svetnikom predvsem za hitro in učinkovito reševanje težav nove občine. Svetniki so namreč na pet ur dolgi seji obravnavali kar 25 točk razširjenega dnevnega reda in večino tudi sprejeli.

Pivka je tudi prva med sosednjimi občinama. Postojno in Ilirsko Bistrico, ki je dobila občinskega tajnika. Na predlog župana Branka Posega so namreč na to funkcijo svetniki izvolili Ernesta Margona, člana sveta iz vrst SKD.

Svet je sprejel tudi časno sistematizacijo delovnih mest v občinski upravi. Ta bo na začetku stela tri zaposlene, in sicer ze omenjenega tajnika, vodjo proračuna in tajnico. Postopoma oziroma v skladu z denarnimi možnostmi, kot je dejal župan Posega, pa naj bi upravo razširili se z najmanj dvema resorjema: za družbene dejavnosti in gospodarstvo. Čeprav se ni znano, koliko bo »tehtal« prvi občinski proračun, so se svetniki odločili za kar nekaj pomembnih nalog. Tako so sprejeli sklep o pridobitvi idejnih zasnov za ureditev vodooskrbe v občini Pivka, potrdili predlog o sofinanciranju obnove kmetovnice v pivskem vrtcu ter soglasali s pripravo idejnih zasnov za novo šolsko telovadnico. Pri tem pa je treba povedati, da sta zadnji dve naložbi povezani s kandidiranjem na republiška natečaja, na katerih imajo Pivčani možnost pridobiti do polovice potrebnih sredstev. **Mateja Godejsa**

SPREMEMBE ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Konec sporov med župani in svetniki?

LJUBLJANA - Čeprav je bilo se pred začetkom delovanja novih občin jasno, da ne bo slo brez zapletov, je teh vendarle toliko, da je vlada pripravila obsežne spremembe in dopolnitve zakona o lokalni samoupravi. Potrdila jih je na četrtkovni seji, na včerajšnji novinarski konferenci pa sta jih predstavila minister brez listnice Bostjan Kovacic in namestnik direktorja vladne službe za reformo lokalne samouprave Stane Vlaij.

Po dobrem mesecu dni, od kar so bili izvoljeni novi občinski sveti in župa-

in razreševal enega ali več podžupanov; imenoval in razreševal naj bi člane

obravnavajo zadeve iz njegove pristojnosti in mu dajejo mnenja in predloge.

Naloge župana pa so opredeljene takole. Župan predstavlja in zastopa občino; občinskemu svetu predlaga v sprejem proračun in zaključni račun proračuna ter skrbi za izvajanje odločitev občin-

prvi med enakimi), lahko pa tudi enega ali več podpredsednikov in imenuje sekretarja, ki predsedniku pomaga pri pripravi in vodenju sej. Kot občinske funkcionarje predlog zakona našteva člane občinskega sveta, župana in podžupana. Prvi naj bi svojo funkcijo opravljali nepoklicno, kar pomeni, da bi bili upravičeni le do nadomestil, nagrad... Ali bodo župani poklicni, pa je odvisno od tega, kaj bodo zapisali v statut.

In kaj pravi predlog zakona o nezdružljivosti funkcij?

Funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana, podžupana in člana nadzornega odbora kot tudi ne z delom v občinski upravi. Svetnik tudi ne more biti načelnik upravne enote in ne more delati v državni upravi na tistih mestih, ki tako ali drugače zadevajo občino. Slednje velja tudi za župana in podžupana,

ki obenem ne moreta biti člana občinskega sveta in člana nadzornega odbora ter ne moreta delati v občinski upravi.

Predlog zakona govori tudi o teritorialnih spremembah, čeprav vlada pripravlja nov zakon o postopku za ustanovitev občin. Predložene spremembe naj bi predvsem olajšale teritorialno preoblikovanje sedanjih občin in sicer na ta način, da za preoblikovanje (združitve, odcepitve) zadostuje že odločitev večine tistih, ki so glasovali ne referendumu. Pogoj, ki jih mora izpolnjevati občina za to, da je sploh lahko občina, pa ostajajo isti. Sicer pa je vladna služba dobila že kar nekaj pobud za teritorialno preoblikovanje, čeprav po njenem mnenju z njimi ni treba hiteti, saj je zdaj čas za temeljit premislek o vseh slabostih novih občin in o njihovih prednostih.

Majda Vukelić

»Liberalni« miselni model

VLASTA JALUSIĆ

Ce hočes moja bit, pokazi mi se rit

Svobodoljubnežem, ki jim smrdi enakost, tale pamflet ne bo po volji. Je antiliberalen in liberalizma ne daje pod narekovaj. Ne verjamem v noben, tak ali drugačen »resnični« liberalizem, ki se razlikuje od tega, ki ga izkusamo. Obenem sem, bog mi pomagaj v Sloveniji, saj to je kot »coming out«, po političnem prepričanju feministka. Oznaka feministka pa je, kot vsi vemo, v tukajšnji družbeni intelektualni in politični srenji psovka. Razen če dokazes, da imaš dobro rit.

Nedavno je neki moj kolega, velik svobodomislec in liberal, odločno nastopil proti kvotam za ženske v (liberalnih) strankah in na volilnih listah: to ni liberalno, temveč prisila. Nedolgo po tem je nemška krščanska demokracija na izrecno vztrajanje kanclerja Kohla sprejela kvoto za ženske. In, glej ga smenta, spet sem imela priložnost slišati globoko obžalovanje nekega krščanskega demokrata: spet se je našel nekdo, pa se Kohl povrh, ki ženske »sili v emancipacijo«. Saj mora vendar biti zoprno za ženske, če zasedejo »kvotna« mesta. Potem pa, nekaj dni nazaj pamflet pravega liberala, ki je »liberalnim demokratkam« očital antiliberalnost, ker so menda »proti izbiri« pri poročni dopustu. Okrog mene se kar tare liberalov: od onih iz leta osemindeset do tistih, ki so brali veliko psihoanalize, in tretjih, ki se nikakor ne bi radi odpovedali liberalni svobosci do trpljenja telesnih delov svojih strankarskih kolegic, predvsem tistih, ki ne kažejo preveč feministične agresije.

To bi nam, ženskam, pravzaprav moralo dati misliti. Ne o tem, katera stranka v Sloveniji je »prava« liberalna stranka, temveč o tem, katera ni liberalna in kaj pomeni liberalizem, ki tako prikupno baranta s številkami, telesi, seksualnostjo (ne da bi jo omenjal, seveda). Obstaja namreč ena, zares politična tema, ki bi jo nekateri radi spremenili v »strokovno«. Ob njej stranke kar tekmujejo, katera bo bolj »liberalna«: in ta tema je, simptomatično, vedno v povezavi bodisi s socialnim bodisi s političnim položajem žensk. Pa ne samo to, da stranke tekmujejo v tem, katera je bolj svobodomiselna, se bolj potem tekmujejo in pametujejo nekateri politični komentatorji - od Mladinih do Delovih, Dnevnikovih itd. Nikoli ne bi verjela, da je mogoče na svet spraviti toliko liberalcev. Če bo morda slovenski narod po ženski krivdi izumrl, liberalci prav gotovo ne bodo. Pri njih očitno en liberalce rojeva drugega, kot pri Milčinskem.

Ce so krščanski demokrati začeli prve volitve z antiliberalnim pro life zavzemanjem, je bil končni rezultat ureditve abortusa v ustavi tipično liberalen: ženske niso dobile pravice, ampak »svobodo izbire«, svobodo izbire »odločanja«. Le da se takrat »za izbiro« niso zavzemali krščanski demokrati. Geslo »za izbiro« je postalo glavno geslo kampanje za ohranitev ustavne pravice o odločanju o rojstvih, vključno z abortusom. Seveda že takrat ni slo za nobeno izbiro, temveč se je pod dvema sloganoma (za izbiro in za življenje) diskutiralo o tako rekoč naravni pravici ženske, ki jo država lahko »izbere« ali pa tudi ne.

Tokratno predvolilno obdobje se začena drugače: krščanski demokrati nastopajo z geslom »za izbiro« za poročni dopust (gre za starševskega). Prav zato jih bo podprlo mnogo sicer strankarsko drugače opredeljenih liberalov. Liberalnim demokratkam, ki so ob abortusu že enkrat nasledele na geslo o »svobodi izbire«, se prav zato črno piše. Napadali jih bodo z vseh strani, liberali v mavricnih barvah bodo uporabljali vse mogoče psovke, pa tudi pristni liberali znotraj stranke jim ne bodo dali miru. Tokrat so bile prvič prisiljene kritizirati liberalno geslo o »svobodi izbire« in reči, da gre za »formalistični liberalizem«. Z liberalizmom je podobno kot z demokracijo. Ne prvi ne druga ženskam ne dajeta enakih možnosti. In potem si morajo reformistke nenehno prizadevati, da bi redefinirale tako liberalizem kot demokracijo, liberali in demokrati pa jim nasprotujejo. Tiste, ki jih nekateri en bloc, zato da bi jih po postkomunistično diskvalificirali, imenujejo afezejevske liberalne demokratke, so seveda pri poimenovanjih politike, ki jo zastopajo, storile kar nekaj napak, ki so vse povezane s tem, da se poskušajo (strankarska logika) ukalupiti v »liberalni miselni model«. Najbrž bi jim sicer, tako kot so nekoč AFZ-ju, očitali ženski separatizem in jih postopno ukinili. Zakaj je ta miselni model tako dobrodošel, je vzhodni Evropi jasno. Vrednote politične elite, ki je tu dominantno moškega spola, so naslednje: svobodno izražanje mnenja je mnogo pomembnejše kot aktivna participacija, človekove pravice so manj pomembne kot formalni aspekti demokracije. Enakost je manj pomembna kot svoboda itd. Moška politična elita je načelno proti vsaki politični prisili in se tudi v tranzicijskem času spreneveda, da je država »nočni čuvaj« in da se bo samo svobodno organizirali sami. Menda po izbiri. Geslo »za svobodo izbire« je tako mogoče brati tudi kot enotno liberalno fronto proti povečani udeležbi žensk v političnem prostoru, v strankah, parlamentu, vladi - proti enakosti torej. Je predprilava na vseevropsko diskusijo o kvotah (določenem odstotku žensk v politiki in na volilnih listah), ki se je pri nas deloma že začela. Namreč, tovrstno »prisilo« bodo združeni liberali vseh strank poskušali na vsak način preprečiti.

Priložnost za premislek o vseh slabostih in prednostih novih občin (Foto: B. Plavevski/BOBO)

ni, tem največ težav povzročajo nejasna medsebojna razmerja in njihov odnos do upravnih enot ter vprašanja združljivosti posameznih funkcij. Zato se predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi - o njem naj bi se poslanci se ta mesec izrekli na izredni seji in to po hitrem postopku, loteva predvsem teh vprašanj.

Najpomembnejše novosti, ki po Kovacicevih zagotovilih ne posegajo v zasnovano veljavno zakonodajo, so naslednje. Občinski svet naj bi med drugim na predlog župana imenoval

nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta; nadzoroval naj bi delo županov, podžupanov in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta; odločal naj bi o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, kolikor s statutom ali odlokom občinskega sveta za odločanje ni pooblaščen župan. Občinski svet lahko ustanovi tudi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. To pomeni, da občinski odbori (v korist krepitev položaja sveta) niso več izvršilni organi občinskega sveta, saj le

skega sveta; ima pravico udeleževati se sej sveta in na njih razpravljati; zadrži lahko objavo občinskega splošnega akta, če meni, da je neustaven ali nezakonit; usmerja in nadzoruje delo občinske uprave, ki jo sicer vodi tajnik; določa sistematizacijo delovnih mest v upravi. Županu lahko pri delu pomaga podžupan, in sicer tako, da ga nadomešča v odsotnosti, oziroma lahko po njegovem pooblastilu opravlja tudi posamezne naloge iz njegove pristojnosti. Občinski svet izmed članov izvoli predsednika (po položaju je le

V Strasbourgu o enakosti in demokraciji

STRASBORG (STA) - Slovenski premier Drnovsek je imel včeraj v Strasbourgu bogato diplomatsko dejavnost, saj se je srečal z visokima funkcionarjema Sveta Evrope Miguelom A. Martinezom in Danielom Tarschysom.

Medtem pa v mestu poteka tudi konferenca o enakosti in demokraciji, ki se je udeležuje delegacija slovenske vlade in državnega zbora. V razpravah treh delovnih skupin sodelujejo direktorica vladnega Urada za žensko politiko Vera Kozmik, predstavnica tega urada Vjolica Neubauer, predstavnica odbora DZ za žensko politiko Irena Oman in podpredsednik DZ Lev Kreft kot posebni gost Sveta Evrope. Konferenca se udeležuje tudi Levina Hribernik kot predstavnica nevladnih organizacij. Kot je povedala Kozmikova, se stališča v razpravah razhajajo predvsem pri vprašanju paritetne demokracije, t.j. pri določanju deleža, ki ga imata oba spola pri zastopnosti na javnih funkcijah. Stevilne države so se v razpravah zavzele za spremembo zakonodaje, ki ureja politično življenje, tako da bi ženskam zagotovili zastopstvo v politiki. Delegacije so tudi ugotovile, da so kvote zastopniških mest na javnih funkcijah, ki so jih uvedle nekatere države, npr. Norveška 40 odstotkov za ženske, učinkovito sredstvo za doseganje enakosti in enakopravne zastopnosti spolov v javnem življenju. Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi, Velika Britanija, Francija in Portugalska, so poudarile tudi pomen izobraževanja, ki lahko pomaga pri odpravljanju stereotipnih predstav o ženskih in moških vlogah v družbi ter omogoči enakost od zibke naprej. Konferenca o enakosti in demokraciji se bo končala danes s tretjo, zadnjo plenarno sejo, na kateri bodo poročevalci delovnih skupin pod predsedstvom premiera Drnovskega predstavili poudarke iz dvodnevnih razprav. Po plenarni razpravi bo še sklepna konferenca, na kateri bo Drnovsek podal sklepno izjavo, konferenco pa bo sklenil generalni sekretar SE Daniel Tarschys.

Delegacijo parlamentarnega odbora za MO EFTA je sprejel tudi predsednik DZ Školč

OBISK DELEGACIJE EFTA

Kmalu podpis sporazuma o prosti trgovini

Za približevanje k tej skupnosti načeloma ni ovir

LJUBLJANA - »Slovenija ima vse možnosti, da v nekaj tednih z EFTO podpiše sporazum o prosti trgovini«, je včeraj po pogovorih s slovenskimi parlamentarci povedal generalni sekretar EFTE Kjartan Johannsson.

Na vprašanje, kdaj bo Slovenija lahko postala članica EFTE, pa je odgovoril, da je potrebno najprej podpisati sporazum o prosti trgovini, potem pa morata obe strani skrbno pretehtati nadaljnje korake.

Predsednik odbora državnega zbora za gospodarstvo Feri Horvat je na novinarski konferenci povedal, da so člane delegacije parlamentarnega odbora EFTA seznanili s pogledi

Slovenije na vključevanje v evropske integracije in z našim gospodarskim sodelovanjem s tujino. Prednostna naloga pa je po mnenju obeh strani podpis medsebojnega sporazuma o prosti trgovini, zato se bodo od 20. do 24. februarja v Ženevi nadaljevala pogajanja o podpisu tega sporazuma. Delegaciji sta se pogovarjali tudi o tem, kako doseči visjo raven institucionalnega sodelovanja med Slovenijo in članicami EFTA. V prihodnjih mesecih naj bi tako predvsem temeljito proučili posledice, ki bi jih nase pridruženost ali polnopravno članstvo v EFTA imelo za obe strani. Na načelni ravni pa je bilo včeraj

ugotovljeno, da ni ovir za naše institucionalno približevanje EFTA, je se povedal Horvat. (M.B., foto: B. V./BOBO)

»PARTNERSTVO ZA MIR«

Avstrija je 25. partner zveze Nato

Mock podpisal sporazum

DUNAJ - Od včeraj naprej je tudi Avstrija partner Severnoatlantske vojaške zveze (Nato). Sklep o vstopu v »Partnerstvo za mir« je ze konec januarja letos sprejela zvezna vlada, tozadevni okvirni sporazum o partnerstvu pa je včeraj na sedežu Nata v Bruslju podpisal avstrijski zunanji minister Alois Mock.

Avstrija je 25. država, ki je pristopila poudi, ki jo je Nato sklenil 10. januarja lani.

Vključitev v pobudo Nata je bilo do zadnjega sporno vprašanje med socialdemokrati in ljudsko stranko, zato je sklep o vstopu tudi nacelne narave, saj gre (vsaj zaenkrat) za postopno vključevanje

Avstrije v »Partnerstvo za mir«. O udeležbi pri konkretnih projektih bo vlada namreč odločala sele kasneje.

Tako se bo Avstrija v okviru »Partnerstva za mir« udeležila samo pri akcijah, ki so usmerjeni na ohranitev miru, ko gre za humanitarno pomoč ter pomoci pri naravnih katastrofah. Na zahtevo socialdemokratov se avstrijska vojska (vsaj zaenkrat) se ne bo udeležila klasičnih vojskih manevrov Nata.

Ze ob sklepu zvezne vlade o omejeni vključitvi Avstrije v pobudo Nata je kancler Vranitzky poudaril, da s tem ni ogrožena ustavno zanjčena avstrijska nevtralnost. **Ivan Lukan**

ATENTATI / DANES POGREB ŠTIRIH ROMOV

Večmilijonska nagrada za izsledovanje storilca

Policija išče rdeč avto s koroško registracijo

IVAN LUKAN

DUNAJ - Nadaljnji uspeh varnostnih organov pri izsledovanju storilcev rasističnega terorja na Gradiscanskem; - vodi »vroča sled« celo na Koroško?

Po prstnem odtisu na ostankih rastreljivne pasti, ki je preteklo nedeljo v Oberwartu terjala življene starih pripadnikov narodnostne skupnosti Romov, je notranje ministrstvo včeraj sporočilo, da zasledujejo konkretno sled: iščejo voznika osebnega avtomobila rdeče barve s koroško registracijo iz okraja Sentvid ob Glinji.

Avto kot tudi voznika so prebivalci Oberwarta videli nekaj dni pred krvavim atentatom v Oberwartu, opis voznika pa se skoraj popolnoma ujema s fantomsko sliko atentatorju, ki je avgusta lani nastavl celno bombo pred javno dvojezično ljudsko solo v Celovcu.

Notranje ministrstvo je nadalje razpisalo nagrado v višini treh milijonov silingov za informacijo, ki vodi k aretaciji storilca oz. storilcev atentata na Gradiscanskem in morda tudi na Koroškem. Gre za najvišjo nagrado, ki jo je doslej razpisalo ministrstvo za notranje zadeve.

V Avstriji je danes - ceprav ne uradno - dan zalovanja. V Oberwartu bodo pokopali zahrbtno umorjene Rome, pogreb pa bo hkrati velikanska demonstracija proti desnemu ekstremizmu in terorju v Avstriji.

Svojo udeležbo so mdr. napovedali zvezni predsednik Thomas Klestil, predsednik državnega zbora Heinz Fischer, ugledni predstavniki parlamentarnih strank, predstavniki vseh v Avstriji življenjskih narodnostnih in verskih skupnosti. Od zrtev političnega terorja pa se bo poslovila tudi več-tisočglava množica.

Pogreb se bo začel ob 14. uri in ga bo avstrijska televizija neposredno prenasala. Pred tem bo žalna seja, ki jo bo priredil Avstrijski center za narodnostne skupnosti (CAN).

LINZ / SODNA OBRAVNAVA

Eno leto zapora za pisca grozljivih pisem

Wieser: »Tragična figura«

LINZ - 22-letnemu mizarju Andreasa H. iz St. Georgena ob reki Gusen v Zgornji Avstriji, katerega je policija sredi novembra lani odkrila kot avtorja grozljivih pisem, odpisanih na slovenskega založnika Lojzeta Wieserja v Celovcu, so včeraj sodili na sodišču v Linzu. Sodisce ga je obsodilo na eno leto zapora pogojno.

Sodnik je - kot ze prej policija - prisel do spoznanja, da pri odpisateljstvu grozljivih pisem niso dane povezave z desnoradikalno sceno v Avstriji, motivi za grozilna pisma so bili težki in z družinskimi razmerami povezani psihicni problemi, na katere je hotel opozoriti s pošiljanjem grozljivih pisem.

Obtoženec je dejal, da si je zaradi obsirnega medijskega poročanja o pisemskih bombah za adresata izbral slovenskega založnika Wieserja, katerega osebnost pa ni poznal.

Kot znano, je policija odkrila mizarja, ker je tri pisma oddal v kraju, v katerem živi, četrti pa v nedaleč oddaljenemu Mauthausenu. Izdala ga je tudi pisemska kuverta oz. njegova pisava.

Lojze Wieser, ki se je obtožbi priključil kot privatnik, je zaradi »tragičnih okoliščin« obtoženca zahteval le simbolično odškodnino v višini tisoč silingov.

Ivan Lukan

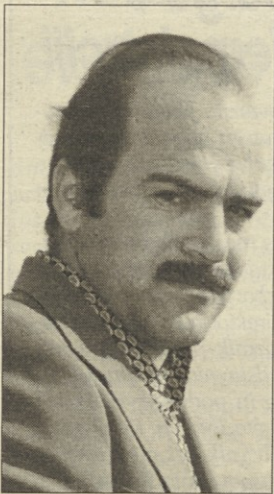
NOVICE

Še naprej hude napetosti v avstrijskem državnem zboru

DUNAJ - Po skandalozni izjavi predsednika svobodnjakov Jörga Haiderja, ki je v sredo debati o desnoekstremističnem nasilju v Avstriji imenoval koncentracijska taborišča v tretjem rajhu »kazenska taborišča«, je v državnem zboru prišlo do nadaljnjih spodrsrljajev nekaterih poslancev. Najprej je nek svobodnjaski poslanec v razpravi o direktorju dunajskega Burgteatra Klausu Peymanu imenoval socialdemokratskega kulturnega ministra Rudolfa Scholtena za »norca«, koroška socialdemokratska poslanka Ilse Mertel pa je informacijo svobodnjakega poslanca Holgerja Bauerja, da je pred tremi leti neka oseba na zborovanju v Linzu napadla vodjo svobodnjakov Haiderja s streklenico, v kateri so bili snovi za proizvodnjo razstreljiva, komentirala s stavkom »To je tudi ena možnost«. Svobodnjaki so nato zapustili plenum ter zahtevali Mertlov odstop. Le-ta je včeraj napovedala javno opravičilo in poudarila, da je s svojo izjavo hotela le nakazati »nadaljnjo možnost nasilja«. Klubaska predsednika socialdemokratov in ljudske stranke Kostelka in Khol sta s menila, da gre očitno in načrtno »dramatizacijsko kampanjo svobodnjakov«. (I.L.)

KOROŠKA / OSREDNJA PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU

Praznično tudi v Celovcu

Govornik v Celovcu; Miroslav Košuta iz Trsta.

CELOVEC - Med koroškimi Slovenci se se ni zasedrila navada, da bi posebej in z večjo pozornostjo obhajali slovenski kulturni praznik. Vzroki zato so morda tudi v tem, da se manjšina premalo zaveda ali pozna svojo lastno zgodovino in pomembnih dogodkov, ki so oblikovali slovensko kulturno zavest.

Osrednji slovenski kulturni organizaciji, Slovenska prosvetna zveza (SPZ) in Krščanska kulturna zveza (KKZ), toda tudi vse več slovenskih društev zato skušajo to zavest krepiti med pri-

padniki manjšine s prireditvami na visokem nivoju.

Letos so take prireditve organizirali domača kulturna društva v Bilcovsu in Zelezni Kapli, osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku pa je bila v sredo zvečer v zelenem studiu ORF v Celovcu, kjer se je zbralo lepo število Slovencev in tudi nemško govorečih prijateljev (slovenske) kulture.

Višek osrednje proslave, ki sta jo skupaj priredila SPZ in KKZ, je bil nastop trenutno najbolj perspektivne glasbene

skupine med koroškimi Slovenci, ansambla »Drava« iz Borovelj. Osrednji kulturni organizaciji so mu omogocile siršo promocijo nove kasete »Vse je pesem« z besedilom koroških pesnikov.

V slavnostnem govoru je Miroslav Kosuta iz Trsta svaril pred razcepljenostjo slovenskega kulturnega prostora in pred upadanjem kulturne samozavesti kljub (ali zaradi) državne samostojnosti Slovenije. Dejal je, da imajo zamejski Slovenci »pravico zahtevati zase tudi skrb matične države, če ze ne ljubezni«. (A.A.)

ROŽEK

Z. Huzjan razstavlja

CELOVEC - »Galerija Sikoronja« v Rožeku je svojo letosnjo razstavno dejavnost začela z razstavo del slovenskega slikarja, pesnika in kiparja Zdenka Huzjana. Razstava bo odprta do 26. februarja.

Galerija Sikoronja v Rožeku si je ustvarila široko priznanje v celotnem prostoru Alpe-Jadran s tem, da je postala mocna vez med umetniki tega prostora ter da ima do svojih razstavljalcev in stalnih obiskovalcev skoraj prijateljske odnose.

Tako je bilo vzdušje kot obicajno prisrčno, ko je bil ob prvi letosnji razstavi rožeske galerije predstavljen umetnik iz Ljubljane, ki na Koroškem se ni razstavljajal - Zdenko Huzjan, Premurec po rodu, izredni profesor za risanje in slikanje na Pedagogski fakulteti ljubljanske univerze, je umetnik, v katerega se mora clovek poglobiti, da dojame njegovo razseženost.

Ob predstavitvi Huzjana in njegovih del je konzul R. Slovenije v Celovcu Milan Jazbec govoril je o slikarju vesolja, ki nakazuje velicino kozmosa, izraza v simbiozi naravnih vtisov in lastnih misli smisel cloveskega bivanja.

Profesorica Ivana Kampus je nato brala iz Huzjanove najnovejše pesniške zbirke »Zivalice« in tako dopolnila podobno umetnikove osebnosti. (A.A.)

KULTURNI PRAZNIK / SIJAJNA PREŠERNOVA PROSLAVA V DVORCU FERSTEL

Slovenska kultura na Dunaju

Društvo »Ivan Cankar« je uspešno priredilo osrednjo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku - Kakih 400 Slovencev in prijateljev slovenske kulture prišlo na promocijo Slovenije

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Dvorec Ferstel - ena najbolj reprezentativnih ustanov za prirejanje vrhunskih kulturnih in kongresnih dogodkov v središču avstrijske prestolnice - je tokrat na Dunaju zivečemu slovenskemu občinstvu ponudila streho osrednjemu kulturnemu dogodku.

»Renesansa Prešernove besede« je bilo geslo letošnjega dunajskega slovenskega kulturnega praznika, ki je tokrat privabil približno 400 (ne samo slovenskih) gostov, kar je v casu osemletnega prirejanja Prešernovih proslav v avstrijski prestolnici vsekakor nov rekord.

Prireditelj - Slovensko kulturno društvo »Ivan

Cankar« na Dunaju - je slovensko in nemško govorečemu občinstvu poleg izvrstnega prizorišča ponudil predvsem kulturni spored, ki bo obiskovalcem zaradi svoje raznolikosti in kakovosti prav gotovo ostal v spominu. Z degustacijo slovenskih vin (pripravila Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije), razstavo slovenske sodobne arhitekture (v izvedbi DESSA - Trajne delovne skupnosti samostojnih delavcev in arhitektov) ter videoprojeksi »Panorama Slovenije« je bilo poskrbljeno za sproščeno vzdušje pred otvoritvijo večera, hkrati pa je bila to pri-

Minister Sergej Pelhan in veleposlanica Katja Boh na proslavi v čast kulturnemu prazniku. Slika: Ludvik Škobrne

merna predstavitev sodobne Slovenije.

Koncertni program je nato v treh tematskih te-

ziscih podal glasbeni in pesniški izlet iz zgodnjega obdobja slovenskega kulturnega prebujanja

(»Citalnice« - tenor Marjan Trček ob spremljavi Andreja Jarca na klavirju) prek obdobja Franceta Prešerna (»Romantika« - recitacije Poldeta Bibica in Veronike Drolc ob glasbeni spremljavi mandoline in ustne harmonike Vladimirja Hrovata, kitare Igorja Sajeta in harfe Bronislave Princić) do glasbe 20. stoletja. V vrhunski izvedbi Slovenskega kvinteta trobil (Anton Gracar in Stanko Arnold - trobenti, Viljem Trampus - rog, Stanko Vavh - pozavna, Zarko Rosker - tuba). Začetek in konec programskega sporeda je s plesom in narodno glasbo popestrila AFK France Marolt.

Osrednjemu kulturnemu dogodku dunajskih Slovencev so se odzvali

številni castni gosti, med drugim so bili navzoči predstavniki avstrijskih strank, japonski in švedski kulturni atase in predstavnica nizozemske ambasade. Iz Slovenije so prišli minister za kulturo Sergej Pelhan, predsednik Slovenske izseljeniške matice Mirko Jurak in Ludvik Bratus, župan občine Ljutomer, ki je hkrati pokroviteljica SKD Ivan Cankar na Dunaju.

Predsednica društva Ivan Cankar Milena Simić je v svojem nagovoru izpostavila prizadevanja dejavnih članov društva, sodelujočih umetnikov in svetovalcev ter kulturni menedžment Barbare Gangl, zlasti pa nepogreljivo pomoč (tokrat se posebej) velikega stevila pokroviteljev.

PRED DNEVOM PRAVIC SLOVENSKE KULTURE

Skupen praznik je pravzaprav nujen, predvsem pa je skupna obveza za raznolikost kulture in umetnosti

Ze lepaki so zgovorni, saj kriceče izpisana beseda »pravic« jasno opozarja, da vzdusje na vsakoletnem slavu ne bo pretežno praznično. Dan slovenske kulture je - glede na razmere - moral postati Dan pravic slovenske kulture, nedeljsko osrednjo prireditev v trzaskem Kulturnem domu pa so skupaj pravile Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta in Zveza slovenske katoliške prosvete. Ljubiteljska kultura, kateri se že dolgo ne pišejo dobri časi, je to tradicionalno slovesno priložnost tokrat zelega uporabili predvsem kot opozorilo-protest zaradi nevdzdržnega položaja nekaterih pomembnejših profesionalnih kulturno-vzgojnih institucij. Zato bodo jutri v Kulturnem domu glavno besedo imeli Glasbena matica (v glasbenem sporedu), Slovenski raziskovalni inštitut, Narodna in študijska knjižnica in Dvojezični solski center v Spetru (z razstavami), v osrednja govornika pa bosta predsednika dveh organizacij-pobudnic, in sicer Ace Mermolja za ZSKD in Marij Maver za Slovensko prosveto. Pred jutrisnjo osrednjo Presernovo proslavo smo ju vprašali, kakšen

pomen pripisujeta skupnemu organiziranju osrednje prireditve, in kako je letosnji praznik postal dan pravic.

Ace Mermolja (na sliki spodaj):

1) "Pomen skupnega praznovanja slovenske kulture sloni na enostavni postavki. Nerazumno bi bilo, da narod, ki meni, da sta kultura in umetnost vredni praznika, ni sposoben najti minimalne kohezije, da skupno proslavi to, kar smatra za vrednoto. To ne pomeni enega kalupa za vso kulturo. Kultura in umetnost živita v različnih: raznolikost pogledov, misli, čustvovanj je njuna narava, smisel. Praznovati kulturo in Preserna pomeni torej omogočiti, da lahko različni cvetovi cvetejo. Skupen praznik je skupna obveza za raznolikost kulture in umetnosti. Na tem velja vztrajati in presegati politične in druge spore, ki lahko lomijo tudi to osnovno

obvezo Slovencev."

2) "Slovenci v Italiji smo dodali imenu praznika besedo pravica. Razlog je očiten. Če italijanska vlada in parlament finančno ne podpreta naših kulturnih ustanov in organizacij, bomo Slovenci izgubili pravico do osnovnega kulturnega izražanja. Nevarnost je stvarna. V ne-lahkem prizadevanju za to pravico je prav, da sodelujemo vsi prizadeti. Bistvena je pozornost vseh naših ljudi do krvavega problema in bistvena je aktivna solidarnost Slovenije. Če zmanjka kisika slovenski kulturi v »zamejstvu«, bo vsa slovenska kultura težje dihala. Tudi zato, ker so pritiski na Slovence v Italiji neprijazno sporcilo Slovenski državi..."

Marij Maver (na sliki zgoraj desno):

1) "»Bog naso nam deželo, Bog zivi ves slovenski svet...« Mislim, da se Slovenci na tem robu slovenske zemlje lahko zberemo vsaj enkrat v letu prav v smislu Presernove Zdravljice, ki je himna slovenske države, a

je bila že prej himna vsega slovenskega naroda. Tako se mi zdi, da je to naše srečanje nujno in v tem vidim pomen skupne Presernove proslave."

2) "Ni lahko pocaliti slovenskega kulturnega praznika z izvirno zamisljo. Vendar pa nam letos ni slo za iskanje izvirne zamisli, ampak smo se odločili za manifestacijo, ki naj slovensko in italijansko javnost opozori na krhke gospodarske temelje, na katerih slonijo naše kulturne ustanove, ki so eden pomembnih iz

razov slovenske identitete v teh krajih. Slovenci v Italiji se ne moremo odpovedati nekaterim kulturnim ustanovam, če nocoj zdrkniti na raven folklorne skupnosti. Zato se moramo zavzeti za ohranitev in okrepitev osrednjih kulturnih institucij, ki nas označujejo kot narod. Zato je letosnja trzaska osrednja proslava kulturnega praznika osredotočena v opozorilo, da so v tem trenutku slovenske osrednje kulturne ustanove ogrožene. »Žive naj vsi narodi...« - da, a tudi predvsem slovenski."

GORICA / KULTURNI DOM

Od ponedeljka Srečanja z jazz glasbo

Prvi bo v letošnjem nizu nastopil ameriški klarinetist Don Byron s svojo skupino

Ameriški klarinetist Don Byron (na sliki) bo v ponedeljek otvoril goriska Srečanja z jazz glasbo. Niz koncertov, ki jih letos goriska občinska uprava prireja že šestič, bo letos končno v akustično primeri dvorani, in sicer v Kulturnem domu.

Podnaslov letošnjih starih koncertov je »in out jazz« oz. mešanje jazz z drugimi glasbenimi zvrstmi. Pomikanje velikih osebnosti je omogočilo tej glasbeni zvrsti oz. glasbenikom, da so svojo glasbo popestrili z drugimi stili. Jazz je morda najbolj prilagodljiva glasbena zvrst. Med jazz glasbeniki so sodelovanje in jam session (odprti koncerti) zelo razširjeni: improvizacija na odru je precej pogosta stvar, kar je seveda omogočilo prepletanje z ritmi in tempom elektronike, ljudske glasbe in drugih »temnopolnih« glasbenih žanrov. Prireditelji goriskih koncertov so letos izbrali nekatere glasbenike, ki so se precej uveljavili prav v izvajanju in pisanju »kontaminiranega« jazzu.

Kot smo že v uvodu dejali, se bo letošnji niz začel v ponedeljek, 13. februarja ob 21. uri. Na oder osrednje slovenske goriske dvorane bodo stopili Don Byron, James Zollar (trombenta), Edsel Gomez (klavir), Leo Traversa (bas), Milton Cardona (tolkala) in Ben Witt-

man (bobni). Mladi Newyorčan je začel glasbeno kariero v skupini Clarinet Family leta 1984. Sodeloval je s Craigom Harrisom in Ralphom Petersonom, Bobbyjem Previtom in Billom Frisellom, Stevom Colemanom in Cassandro Wilson. Leta 1991 je s ploščo Tuskegee Experiment začel nastopati z lastnimi skupinami. Don

Byron vključuje v svojo glasbo vse, kar diši po Ameriki: blues, sambo, salso, be-bop, latinski in avantgardni jazz in glasbo klemzer. V ljudsko glasbo vzhodno evropskih judov se je Byron »zaljublil« že pred leti. Sodeloval je z morda najvažnejšim ameriškim klemzer glasbenikom, Nickeyem Katzom, kateremu je pred dvema letoma tudi posvetil posrečen album. Byrova glasba je torej zanimiva zmes različnih zvrsti, ki prav na odru dobi svojo pravo di-

menzijo.

Jazz in tango, milonga in melodrama, trobenta in harmonika, Italija in Francija, Enrico Rava in Richard Galliano. Drugi koncert goriskih Srečanj z jazz glasbo nam bo predstavil dva med najbolj popularnimi sredozemskimi jazz glasbeniki. Enrico Rava je izven državnih meja najbolj znan italijanski jazzist.

Izkušnje, ki si jih je v letih šestdeset nabral v New Yorku so ga izredno obogatile. V zadnjih letih je zelo aktiven in vseskozi deluje s številnimi mladimi glasbeniki. Galliano je zaslodel v zadnjih letih. Njemu gre pripisati zaslug, da je tudi harmonika dosegla vidno mesto v jazz glasbi. Skupaj bosta nastopila v torek, 21. februarja, vedno ob 21. uri.

Kulturni dom bo gostil tretji jazz koncert na pustni torek. Za veselo vzdusje bo tokrat poskrbela največja jazz

pianistka, Carla Bley. V Gorici se bo predstavila v triu, ki ga sestavljata se izredni basist Steve Swallow in saksofonist Andy Sheppard. Skupaj bodo predstavili program, ki se sklicuje na minimalizem in klasično tradicijo začetka tega stoletja.

Zadnji koncert bo v četrtek, 16. marca. Tokrat bomo poslušali jazz v sozvočju z rockom in fusion glasbo v izvedbi skupine Tribal Tech, ki sloni na kitaristu Scottu Hendersonu in basistu Gary Willisu, katerima bosta pomagala se bobnar Kirk Covington in klavirist Scott Kinsey. Vsi so predhodno sodelovali z najbolj slavimi imeni jazz-rock glasbe (Chick Corea, Joe Zawinul, Wynton Shorter itd.), skupaj pa so že deset let.

Nekaj dni prej, in sicer 6. marca, bo v večnamenskem središču v ulici Baiamonti že tradicionalni večer z videoposnetki jazz glasbe. Večer bo vodil glasbeni kritik Claudio Donà, sodelovali bodo gojenci trzaskе glasbene sole 55.

Program letošnjih srečanj je izredno bogat, zanimanje je veliko. Prav zaradi tega svetujemo, da si ljubitelji jazzu kupijo vstopnice v predprodaji, ki je že v teku v agenciji Appiani v Gorici in pri Utatu v Trstu.

Ales Waltritsch

»Čarobni« klarinet Giora Feidmana

V tisini se zaslisi

prijaten zvok klarineta, sele nato luc obsveti Giora Feidmana, ki se sprehodi skozi dvorano do odra, na katerem ga že čakata kitarist Joseph Francis Basar in kontrabasist Antony Falanga. Tako Giora Feidman, ki mu je sodelovanje v svetovni filmski uspešnici Schindler's list prineslo dodatno slavo, običajno pricenja svoje koncerte. Drugih pravil - npr. vnaprej strogo določenega vrstnega reda skladb - ne spoustuje, učinkovitemu entréeju pa se ne odpove. Kot tudi ne navadi stalnega pogovarjanja z občinstvom, katerega mimogrede pripravi do petja. Sicer pa je tudi on pevec, kot pravi o samem sebi, in tudi glasba, ki združuje ljudi, je predvsem pesem.

»Pojoči klarinet« je v četrtek zvečer nastopil v natrpani dvorani gledališča Miela, na vratih pa je velik napis »razprodano« zgovorno pričal, da gre za eno najbolj uspešnih prireditev sezone. Ob lanskem nastopu v trzaskem Občinskem gledališču Feidman taksnega odziva publike ni doživel. Bistvenih razlik v predstavljenem sporedu ni bilo, v Trstu je seveda moral navdušeni publiko za dodatek odigrati se nekaj skladb iz filma Schindler's list.

Glasba združuje in povezuje, v to je Giora Feidman, klarinetist s klasično glasbeno solo, ki se je kasneje preusmeril v odkrivanje in izvajanje glasbe klemzer, trdno prepričan. Zato skusa nenehno vpletati publiko v dogajanje, ob kramljanju - pri tem

uporablja razne jezike - pa med igranjem se rad malo poplese (s tem poudari ljudskost glasbe) ali pa se gre nagajivega norca (predvsem ko se približa jazz glasbi). Med značilnosti Giora Feidmana in njegovih spremljevalcev sodi namreč tudi stalno prepletanje skladb in glasbenih zvrsti. Tako klemzer motivi nonsalantno prehajajo v klasično glasbo (npr. Schubertovo), od priljubljenega Gershwinpa pa je preskok k vzhodnoevropski ljudski glasbi, ki je pravzaprav nepogrešljiv element »zidovske« glasbe, skoraj samoumeven. Giora Feidman pa ni mogel zatajiti niti rojstne Argentine in njene tanga, kateremu je sledil poklon velikemu Astorju Piazzolli. Povezovalna nit vsega je bil Feidmanov »čaroben« klarinet, ki ga je on zapisal univerzalnosti glasbe.

(bip)

Na sliki Giora Feidman s kontrabasistom Antonyjem Falango.

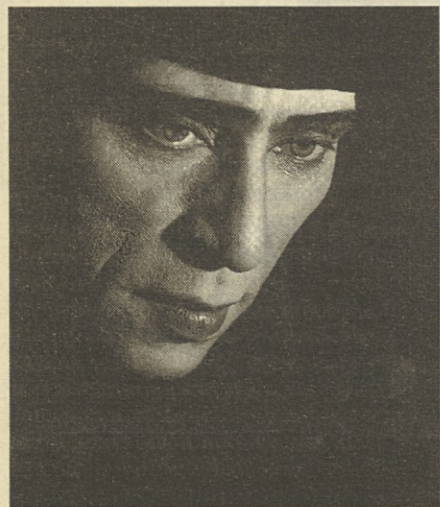

PARIZ

Portretistika

Hôtel de Sully, fotografska razstava Thérèse La Prat, od 8. februarja do 2. aprila, informacije na naslovu 62, rue Saint-Antoine, 75004 Paris ali po tel. 42 74 47 75, metro: Bastille ali Saint-Paul, razstava odprta vse dni, razen ponedeljka od 10. do 18.30 ure.

Razstava, ki jo je Poslanstvo fotografske dediščine na začetku novega leta uvrstilo v svoj program, bo predstavilo fotografino Thérèse La Prat. Rodila se je leta 1895 v meščanski družini Cahen. Njeni bratje so nadaljevali očetovo pot, medtem ko se je Thérèse pod materinim vplivom usmerila v humanizem in umetnost. Tekoče je govorila anglesko in nemško, bila je nadarjena violinistka in navdušena nad literaturo. Po neuspešni poroki z izdajateljem Le Pratom se je povsem posvetila fotografiji. Najprej je več let delala za Družbo morskih obveščevalcev. Tako je imela priložnost potovati po svetu. Najmočnejši vtis nanjo je naredil Daljni vzhod. Po 2. svetovni vojni se je usmerila izključno v portretiranje otrok, potem pa obrazov igralcev, gledališnikov in drugih umetnikov. Portretirala je Jeana-Louisa Barraulta, Alaina Cunya, Andréja Mauroisa, Paula Claudela, Georgesja Bracqua, Jacquesa Monoda in druge. Umrla je leta 1966. Ta razstava bo predstavila več kot osemdeset njenih del. Ob tej priložnosti bodo pri založbi Marval izdali tudi knjigo z naslovom Thérèse La Prat s spremnimi besedili Arlette Grimot in Hervéja le Goffa. (S. D.)

BERLIN

Prerez skozi zgodovino

Deutsches Historisches Museum, Unter den Linden 2, 10117 Berlin, Bilder und Zeugnisse der deutschen Geschichte, razstava je na ogled do nadaljnega, odprto vsak dan razen ob sredah od 10. do 18. ure, informacije po tel. 30/215 02 0.

V berlinskem nemškem zgodovinskem muzeju so sredi decembra '94 odprli razstavo, ki naj bi z umetnostnozgodovinskega gledališča na novo osvetlila nemško in s tem tudi evropsko zgodovino. Na 2.500 kvadratnih metrih razstavnih površin muzeja, ki je bil ustanovljen 1987. leta, je razstavljenih preko 2.000 eksponatov iz stalne muzejske zbirke, med njimi večina, ki po času nastanka sodi v obdobje od začetka 6. stoletja do danes. Razstavnih eksponatov so kronološko razporejeni v 36 segmentov, poseben poudarek pa so organizatorji namenili tistim, ki sodijo v čas prelomnih obdobij okoli let 1600 in 1800. Prerez skozi zgodovino 20. stoletja se osredotoča na obdobje med letoma 1914 - 18, leto 1933, 1945, zaključuje pa se z letom 1990 in združitev Nemške demokratične republike in Zvezne republike Nemčije. Eksponati, ki so razstavljeni pod skupnim naslovom Podoba in pričevanja nemške zgodovine, zajemajo številne umetniške predmete, slike, grafike, skulpture, pohištvo, dokumente, kovance in medalje, orožje, tekstilije, plakate, fotografije in uporabne predmete, ki naj bi obiskovalcem na novo predočili del evropske zgodovine, predvsem pa skozi svojo raznovrstnost dopolnili posameznikovo pojmovanje preteklosti. Na sliki: E. in J. P. Petersen (1806) in Prodajalka krompirja (1775). (M. T.)

LONDON

Auschwitz

Imperial War Museum, Lambeth Road, London SE1 6HZ, After Auschwitz - Installations, razstava je na ogled od 23. februarja do 19. maja 1995, informacije na tel. 71/416 5000.

Ob obletnici zavezniske osvoboditve ujetnikov iz Auschwitza so v londonskem vojnem muzeju pripravili razstavo, na kateri se z instalacijami predstavljajo stiri umetniki iz Francije, ZDA, Velike Britanije in Nemčije. Newyorčanka Melissa Gould (New York, 1958) skuša z instalacijo Nazi Wallpaper Store, predstaviti pomen besede Schadenfreude (skodoželjnost); v ta namen uporablja ilustracijo Brockhausovega slovarja iz 1935. leta in dunajske fotografije iz 1938. leta, ki prikazujejo ponizevanje Židov. Pam Skelton (Harrogate, 1949) je poleti 1993 obiskala Poljsko, Litvo in Ukrajino. Pod vtisom mest in krajev, v katerih so bila nekdanja taborišča, je nastala interaktivna instalacija Dangerous Places - Ponar, ki sočestno sedanost in preteklost. Instalacija Lily Markiewicz (München, 1961) razpira vprašanje židovskega življenja v diaspori, francoski umetnik Jean S. Bieth (Cambrai, 1955) pa se z instalacijo Feniks, ki se dotika problema tistih literarnih del francoskih in židovskih avtorjev, ki jih je nacionalsocializem označil za prepovedane. (M. T.)

DUNAJ

Labirint

Die theater - Künstlerhaus, Karlsplatz 5, 1010 Wien, gostovanje P.L. dance Company: Spazio Sei, koprodukcija Posthof Linz in die theater Wien, koreografija in režija Elio Gervasi, predstavi 9. in 10. marec ob 20. uri, rezervacije in predprodaja vstopnic na blagajni gledališča od ponedeljka do sobote od 14. do 18. ure ali po tel. 222/578 05 04/20.

Ujetost cloveka v strukturo, iz katere ni izhoda, prostor, ki se v toku časa modificira v labirint, hkrati z njim pa se spreminja tudi osebnost subjekta, je vprašanje, iz katerega je pri oblikovanju predstave Spazio Sei izhajal na Dunaju živeci koreograf italijanskega rodu Elio Gervasi (1953). Arhetipsko situacijo ujetosti v prostoru, ki je z eksistencializmom 20. stoletja dobila nove razsežnosti, Gervasi spreminja v labirint, v katerem se soočajo usode šestih protagonistov; njihovo intimno vsakdanje življenje postaja javno, frustrirajoče situacije in konflikti, ki izhajajo iz tega, pa postajajo osnova za boj med lovcom in žrtvijo, boj za premoč in iskanje poti k umišljeni svobodi. Projekt Spazio Sei, ki je nastal v koprodukciji z gledališčem Posthof iz Linza, je prvi projekt, ki je nastal v sodelovanju z omejenim koreografom, ki se je iz klasičnega baletnega studija, ki ga je zaključil v Rimu (Centro nazionale di danza classica), preusmeril k sodobnim plesnim tehnikam in poglavljenemu studiju sodobnega afriškega plesa, kontaktnih improvizacij in sprotitvenih tehnik. Na sliki prizor iz predstave za šest plesalcev. (M. T.)

PARIZ

Začasna nesreča

Nouveau Théâtre Mouffetard, predstava Accident Provisoire, do 26. februarja, ob 20.45 uri, v nedeljo ob 15.30, trajanje 1.30 brez premora, vstopnice po 110 F, informacije na naslovu 73, Rue Mouffetard, 75 005 Paris, metro Monge.

Predstava Začasna nesreča je dramsko delo, ki pripoveduje o veliki, samotni podezelski hiši. Med hudo zimo se tam znajde par, ki skuša znova priti skupaj. V prenašanju težkih, bolečih spominov nista čisto tako osamljena, kot se jima zdi. K njima s začeteta tujca in marsikaj se spremeni. Gre za dramski prvenec, ki ga je leta 1993 napisala igralka Léna Grinda. V njem tudi igra. Studirala je dramsko umetnost, že dolga leta pa snema za televizijo in film in dela v gledališču. Na odru jo spremlja Jerzy Radziwilowicz. Po končani varšavski Soli za dramatik je vstopil v skupino Stary Teatr iz Krakova, kateri se danes pripada. Zahodni publiki so ga predstavili in obenem proslavili filmi Andrzejaja Wajde. Leta 1981 je prejel zlato palmo za Wajdovega Zeleznega cloveka. Predstavo je režiral Krzysztof Zanussi, ki se v taki vlogi tudi prvič predstavlja pariski publiki. Od leta 1978 naprej, po končanih studijskih fiziki in filma, deluje na gledališkem in opernem ter filmskem področju. Je dobitnik številnih filmskih nagrad, producent in pisatelj, kot tudi vodilni član pomembnih mednarodnih institucij. Na sliki igralca L. Grinda in J. Radziwilowicz. (S. D.)

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / FOTO

EVROAGENDA

GLASBA / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FILM

HEILBRONN

Rolf Szymanski

Städtische Museen Heilbronn, Deutschofstrasse 6, D-74702 Heilbronn, Rolf Szymanski - Der Leib als grössere Vernunft, od 17. februarja do 16. aprila, odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 17. ure, ob torkih in četrkih do 19. ure, informacije na tel 7131/56 31 51.

Nemski kipar Rolf Szymanski heilbronnski publiki ni neznan; že 1961. leta je heilbronnsko umetniško društvo pripravilo prvo razstavo njegovih del, po starih vmesnih razstavah pa se je tukajšnji publiki s tremi velikimi plastikami zadnjic predstavil 1985 v okviru skupinske razstave Heilbronner Skulpturenalle. Najnovejša razstava del tega umetnika se - v nasprotju s predhodnimi - bolj kot na dela sama, omejuje na prikaz ustvarjalnega procesa; umetniški produkt Szymanskemu namreč ne predstavlja enotnosti forme oz. celovitosti umetnine, temveč ga pojmuje kot seštevke parcialnih oblik in nesovisnosti v toku ustvarjanja, ki je kot odraz protislovij konca 20. stoletja pomembnejši kot umetnina sama. Na razstavi - pripravili so jo v sodelovanju treh nemških muzejev oz. galerij, Mestnega muzeja iz Heilbronna, Magdeburgskega muzeja in Gerhard Marcks Haus iz Bremna - so zato predstavljeni predvsem modeli v mavcu in skice, mnogi izmed njih kot osnova za nikoli dokončane umetnine. Na sliki: R. Szymanski, Sedem malih fragmentov, mavce - bron, 1993/94 (detajl)

LINZ

Dnevi plesa '95

Tanztage, Posthof, Posthofstrasse 43, 4020, Linz, od 16. marca do 21. aprila 1995, informacije in rezervacije po tel 732/77 05 48.

V okviru vsakoletnih dnevor plesa v Linzu, se bo tudi letos v osrednjem programskem sklopu zvrstilo šest skupin iz Amerike, Kanade, Nemčije in Avstrije. Iz ZDA prihajata dve skupini; iz San Francisca Lewitzky Dance Company, ki jo od ustanovitve 1966. leta vodi legendarna Bella Lewitzky, z vzhodne ameriške obale pa »akademik med ameriški koreografi« Ralph Lemon s skupino. Predstave Ralphe LEMONA, ki je sicer studiral književnost in teatrologijo in ki danes velja za enega najpomembnejših koreografov 80. let, zaznamujejo eruptivna energija, inovativnost in »čisto gibanje, glasba in napete mislice«. Iz Toronta prihaja skupina Dance Makers, ki že peto leto deluje pod umetniškim in koreografskim vodstvom Sergeja Benathana in si je s plesnimi predstavami, kot so Lepotica zveri, Stare mame letijo v nebo in Kronika preprostega življenja zagotovila širok krog občinstva. Nemška plesna skupina Plauen Dance Company prihaja s predstavo v koreografiji in režiji Ute Raab, ki se ob Evi Math predstavlja tudi kot soavtorica libreta na glasbo Sama Auingerja. Zadnji festivalski dan se bo predstavila skupina koreografije in vodje plesnega oddelka na Bruknerkonservatoriju Ester Linley s plesno gledališkim projektom Plesi izobčenih, ki govori o vprašanjih manjšin in židovstva v času nacizma. Na sliki: festivalski plakat. (M. T.)

AMSTERDAM

Apologet abstrakcije

Haags Gemeente, Stadhouderslann 41, 2517 HV Hague, Piet Mondrian - retrospektiva, razstava je na ogled do 30. aprila 1995, odprto od torka do sobote od 9. do 21. ure, ob nedeljah in ponedeljkih od 9. do 18. ure, informacije na tel 70/338 11 11. Največja letošnja razstava v osrednjem muzeju nizozemske prestolnice je posvečena petdeseti obletnici smrti holandskega slikarja, likovnega teoretika in soustanovitelja skupine De Stijl, Pieta Mondriana (r. 1872). Čeprav je Mondriann znan predvsem kot avtor številnih kompozicij, ki jih sestavljajo kvadrati v treh osnovnih barvah, obrobjeni z rastro črnih linij, razstava prek 160 del, ki prihajajo tako iz evropskih kot ameriških galerij in muzejev, vendarle skuša kar največje pomen predstaviti celoten umetniški opus tega slikarja od začetniških platen, prek niza del, nastalih na otoku Walchern, na katerih se v različicah pojavljajo plesne sipine, vse do slik ter risb, ki so nastale v času bivanja v Parizu in Amsterdamu. Posebno mesto zavzemajo dela, ki jih je Mondrian ustvaril v letih pred smrtjo v času bivanja v Londonu in ZDA, ko je njegovo slikarstvo doseglo skrajno formalno redukcijo. (M. T.)

BREGENZ

Prostor breztežnosti in čas sanjskosti

Bregenz Frühling '95, gostovanje francoske skupine Compagnie de Danse-Philippe Decouflé: Petites Pièces Montées, petek 10. in sobota 11. marca ob 19.30 uri, informacije, rezervacije in prodaja vstopnic, Bregenz Tourismus, Anton Schneider Strasse 4a, 6900 Bregenz ali po tel. 5574/42291-0 in 43391-0. V okviru prireditve, ki potekajo pod skupnim naslovom Bregenska pomlad'95, se bo 10. in 11. marca s plesno gledališko predstavo Petites Pièces Montées predstavila pariska skupina, ki jo vodi mladi francoski koreograf Philippe Decouflé, svetovni javnosti morda najbolj znan kot režiser in koreograf slovesnosti ob odprtju in zaključku XVI. zimskih Olimpijskih iger v Albertvilleu. Plesna gledališka predstava za enajst »plesalcev«, ki je prazgodbo doživela lani v Parizu, je svojevrstni spoj plesa, akrobatike in slapstika. Je gledališče, ki združuje vse umetnosti in v katerem je mogoče prav vse. Je prostor breztežnosti in čas sanjskosti, spektakel, v katerem si na podvojeni trapezasto oblikovani kovinski konstrukciji v pridruženih svetlobi nizajo nenavadne, slikovite in na trenutke humorne fantazijske podobe. »Uplesnjene« fantazmagorije in slikoviti kostumi, igra luči, barv in glasbe tako se vedno ostajajo atributi najnovejše Decouffléjeve plesne kreacije, ki jo je kritika ob pariski premieri označila z besedo - senzacionalno. (M.T.)

MARSEILLE

Pomembno je igrati

Friche la Belle de Mai, performans Un peu plus loin, 23., 24. in 25. februar ob 20.30 uri, informacije na naslovu prizorišča, 41 rue Jobin, 13003 Marseille, tel. 91 05 87 70 ali pri Marseille Objectif Danse, 21 rue de la République, 13002 Marseille, tel. 91 90 74 91.

V izvedbi Le Groupe Dunes, neodvisne skupine za sodobni ples iz Marseilla, ki jo podpira Ministrstvo za kulturo in frankofonijo in mesto Marseille s pomočjo Regionalnega sveta PACA, nastaja performans s skupnim naslovom Heu! Et autres Bruit (Glej no! in drugi sumi). V celoti bo predstavljen v novembru, v februarju pa si lahko ogledamo prvi, tridesetminutni del, Un peu plus loin (Ne dalec proč). Koncept, realizacija in scenografija so delo Madeleine Chiche in Bernarda Misrachija, glavno režijo pa je prevzel Bruno Faucher. Ustvarjalce v njihovi umetniški kreaciji vodi predvsem zanimanje za sedanjost, trenutek, aktualnost občutij in možnosti, s katerimi jih lahko izpovemo, zaznamo. Ples je za njih medij, prek katerega postavljajo vprašanja, se dotikajo drugih sredstev, filma ali videja in zvoka. Rabi jim za resnično polje izkušnje, ki nelocljivo povezuje plesalce in gledalce. Njihovi spektakli so odprte narave in so zasnovani za okolje različnih gibljev komunikacij in materialov, ki jim pomagajo pomnožiti gledanje samo in odkriti nove zveze. Vse skupaj pa je samo igra, ki jo je vredno igrati. Na sliki prizor iz predstave. (S. D.)

NA KRATKO

Slovesna otvoritev 45. Berlinale

BERLIN - 45. mednarodni filmski festival v Berlinu je v četrti v prostorih legendarnega Zoo-Palasta in ob prisotnosti blizu tisoč povabljenecv odprl nemški predsednik Roman Herzog. V počastitev stote obletnice filma so zatem predvajali restavrirano kopijo kratkega filma pionirjev nemškega filma Maxa in Emila Skladanowskyja, ki so ga Berlincani premierno videli prav pred stotimi leti. Prvi celovečerni film, s katerim se je festival tudi uradno začel, pa je hkrati tudi prvi film, ki se od združitve Nemcij ukvarja s padcem berlinskega zidu, hkrati pa je po nekaj letih tudi ponovno nemški film, ki odvarja festival - film Margarethe von Trotta Obljuba. Margaretha von Trotta, znana po politično angaziranih temah v svojih filmih (Svinceni casi, Rosa Luxemburg), se je tokrat odločila za prikaz skoraj 30-letne zgodovine berlinskega zidu prek zgodbe dveh zaljubljenecv, ki ju ločuje in ki se po nekaj srečanjih prav na dan padca zidu končno tudi združita. Pri pisanju scenarija ji je pomagal Peter Schneider, oster opazovalec in poznavalec procesa združitve Nemcij. Film ni uvrščen v tekmovalni del festivala, med obiskovalci festivala pa ze pričakujejo Roberta Redforda in Alaina Delona, včeraj pa ga je že obiskala tudi vdova Busterja Keatona Eleanor, ki je iz rok direktorja festivala prejela kamero Berlinale. (AFP, Reuter, V. R.)

Patricia Kaas tudi leta 1994 francoska izvozna uspešnica

PARIZ (dpa) - Francoska pevk Patricia Kaas (Mademoiselle chante le blues - Gospodična poje blues) se je tudi leta 1994 izkazala za največjo francosko izvozno uspešnico, saj so v tujini njen album Je te dis vous (Vikam te) prodali v več kot milijon izvodih. V zahvalo vsega naroda bo 28-letna pevk iz Lothringena 13. februarja na podelitvi francoskih glasbenih nagrad prejela častnega viktorja. S to nagrado so jo nagradili že pred tremi leti za njeno spremeljavo v Prizorih iz življenja (Scènes de vie), francoski izvozni uspešnici leta 1991.

Odkrili neznano Renoirjevo jedkanico

SYDNEY (Reuter) - V majhnem avstralskem mestecu so med zaprasenim kupom različnih predmetov nedavno odkrili jedkanico francoskega impresionista Augusta Renoirja; pred leti jo je kot nagrado za vzrejo prasicv dobil zdaj že pokojni zivnorejec. Pred letom dni jo je nek prebivalec Wagga Wagge predstavljal na spominski mestni razstavi. Nihče ni niti pomislil, da je jedkanica delo slavnega Renoirja, sele strokovnjak konzervator iz bližnje univerze Charles Sturt je postal nanjo pozoren. Njena vrednost je ocenjena na 23.000 ameriških dolarjev.

Prvič na plošči zadnje skladbe Glenna Millerja

LONDON (Reuter) - V kratkem bo na plošči prvič izšlo 20 zadnjih skladb Glenna Millerja, ki jih je ta slavni ameriški glasbenik posnel v londonskih studiih na Abbey Road le dva tedna, predno je decembra 1944 njegovo letalo izginilo nad Rokavskim prelivom. V istih studiih so 20 let pozneje svoje prve skladbe posneli tudi Beatlesi. Po 50 letih so avtorske pravice izvajalcev potekle in so postale last studia, zato se je vodstvo odločilo, da zadnje Millerjeve skladbe tudi izda. Na starih posnetkih je izvajalka starih pesmi pevk Dinah Shore.

FOTOGRAFIJA / WILLIAM HENRY FOX TALBOT IN NJEGOV DRUŽINSKI KROG V MG

Prve krajine, tihožitja in portreti s papirnih negativov

LJUBLJANA - V spodnjih prostorih Moderne galerije je na ogled razstava, posvečena enemu najpomembnejših pionirjev na področju fotografije, Anglezu Williamu Henryju Foxu Talbotu (1800 - 1877) in njegovemu družinskemu krogu. Razstava prinasa obsežno predstavitev fotografij, izdelanih po originalnih negativih, pripravljenih pa jo je Britanski svet iz Londona.

William Henry Fox Talbot je 31. januarja 1840, le nekaj tednov za javno predstavitev postopka Francoza Louisa Daguerra (dagerotipije, postopka, ki je omogočil unikatne pozitive, ki so temeljili na posrebrni bakreni plošči) Kraljevi umetnostni družbi v Londonu predstavil svoj postopek (kalotipijo

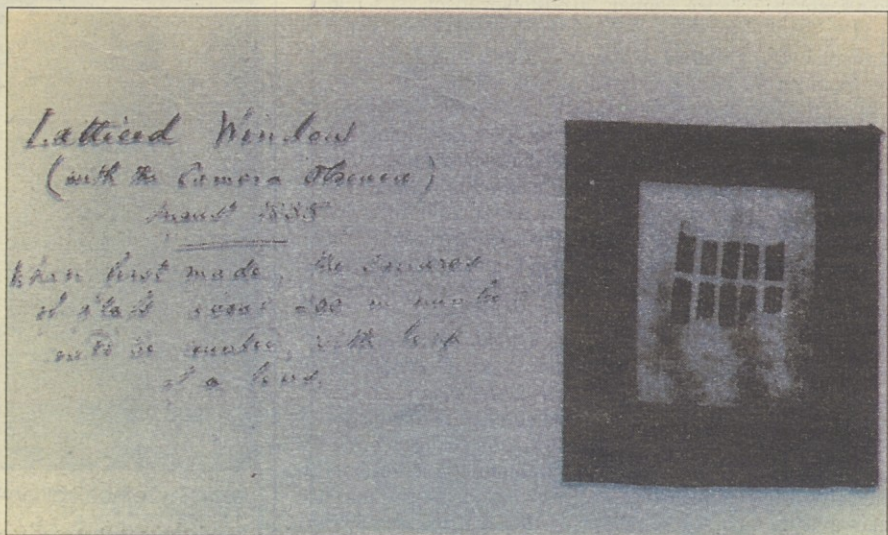
oziroma talbotipijo, ki je z obstojnimi papirnatimi negativi omogočila poljubno stevilo pozitivov), ki po splošnem prepričanju pomeni temelj fotografije, ka-

kršno poznamo danes. Fox Talbot je svoj postopek takoj po izumu patentiral in obdržal monopol nad njim; uporaba kalotipije je bila zato zelo draga in se je

širše uveljavila sele v petdesetih letih 19. stoletja, ko je Fox Talbot delno omilil pogoje svojega patenta. Petdeseta leta pomenijo zlato dobo papirnat-

ga negativa. Njegova odkritja sta nadaljevala in z inovacijami dopolnila John Dillwyn Llewelyn in Nevil Story Maskelyne, ki sta se poročila v njegovo družino, in ki sta zastopana tudi na razstavi Britanskega sveta.

Pomembna razstava, ki bo v Moderni galeriji na ogled do 12. marca, obsega okoli 90 del in prinasa nekatere najzgodnejše fotografske posnetke krajin, portretov, tihožitij in celo zanra, spremlja pa jo katalog z uvodno studijo Brett Rogers z Oddelka za vizualno umetnost Britanskega sveta. (Na sliki Fox Talbotov negativ zamreženega okna v velikosti znamke z avtorjevim komentarjem, ki velja za prvi ohranjeni negativ v zgodovini fotografije.) (V. U.)

GLASBA / POGOVOR S SOPRANISTKO SOPHIO LARSON

Princesa smrti, hči neba

LJUBLJANA - Turandot je princesa ljubezni in princesa smrti, utelešenje zenskosti, katere erotični izziv lahko moski premaga ali mu podleže. Zato spada Turandot med umetniške stvaritve, ki po svetu stoletja strasio kot »femme fatale«. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma pa bo nocoj rojena tudi ljubljanska Turandot, da prinese svež veter v naše operne loge. Gre že za tretjo uprizoritev spektakla, ki ga je na oder postavil režiser, scenograf in kostumograf Pet Halmen. Ne katere soliste, ki so peli v predstavah salzburskega deželne gledališča, bomo slišali tudi v Ljubljani. V naslovni vlogi bo nastopila Sophia Larson, ki je mednarodno kariero začela leta 1986, ko je v veronski Areni pela v Puccinijevi operi Dekle z zahoda. Umetniška pot jo je vodila v največje svetovne operne in koncertne hise.

Sodite v tisto malostevilno skupino umetnic, ki pojejo velike dramske vloge italijanskega in nemškega repertoarja. Turandot pa je vloga, ki jo poje največkrat. Zakaj?

Vloga je zelo zahtevna, se posebej za glas, pa tudi za samo uprizoritev. Princesa je hladna in prav nič prijazna. Gre za eksotično pravljico o boju med spoloma. Kljub temu je vloga fantastična. Turandot ima edinstveno mesto med Puccinijevimi operami

in sploh širši izrazni razpon kot katerokoli drugo operno delo. Zelo malo je sopranistk, ki lahko nastopajo v tej vlogi. To me se posebej navdušuje, saj zmorem nekaj, kar ne bi mogli vsi. V vlogi Turandot so me poslušali že po vsem svetu, od Torina, Rejkjavika, Bonne in Bremna do Varšave, Pretorie, Sao Paula in Helsinkov.

Turandot so nadeli najrazličnejša imena in oznake. Zenska zivljenja - devica smrti. Popo-

tnica skozi stoletja. Utelešenje zenskosti. Boginja zmage? Tudi ocitali so ji marsikaj. Predvsem konec. Pa vendar, kje se skriva car Turandot?

Se posebej mi je všeč sprememba ledene princese v ljubečo zensko. Vse do predzadnjega prizora ostane nedostopna boginja uničevanja nečloveška in brezčutna. Turandot je princesa smrti, ni zemeljsko bitje, ampak »la figlia del cielo« - hči neba. V tretjem dejanju pa spozna, da obstaja tudi ljubezen, ne samo smrt. Prevzame jo poljub mladega moza Kalafa. Car Turandot se pravzaprav skriva prav v tem, kar mnoge najbolj moti. V tej nenadni spremembi, ki daje smisel življenju.

Ljubljana se je odločila za »moderno« Turandot, čeprav je verjetno kar nekaj takih, ki imajo raje »klasične« različice. Nekaterim se zdi, da mora pravljica pac ostati pravljica. Je mogoče (in smiselno) pra-

G. Puccini: Turandot

Koprodukcija z Deželnim gledališčem Salzburg in Opero iz Nice ter SNG Opero in baletom Ljubljana. Režiser, scenograf in kostumograf Pet Halmen, asistent režiserja Eric Vigié, zborovodja Kristijan Ukmar, dirigent Andrea Licata, Turandot Sophia Larson, Kalaf Bruno Sebastian (Alberto Cupido zaradi bolezn ne bo nastopil). Premiera nocoj ob 19. uri, Gallusova dvorana Cankarjevega doma, predstava traja približno dve uri in petinštirideset minut, odmor po drugem dejanju, vstopnice po (premiera in prva ponovitve) 6.000, 4.500, 3.500, 2.500 SIT.

Režiser, scenograf in kostumograf Pet Halmen je postavil dogajanje Puccinijeve nedokončane opere Turandot - orientalske pripovedke - v dvajseta leta tega stoletja. Libreto je spremenil tako, da je začetek opere postavil v prolog. Druga noviteta je epilog, originalni konec Franca Alfana, ki je dokoncal opero. Turandot se dogaja v Puccinijevem času v njegovi delovni sobi in v njegovi glavi. Na smrt bolni skladatelj doživlja Turandot po svoje - z muko in bolečino, s prividi. Prikazujejo se mu osebe iz filma dvajsetih let. Pravljica o ledeni kitajski princesi pa se v zadnjem dejanju nepricakovano spremeni. Poljub Kalafa jo prevzame in spozna, da na svetu obstaja tudi ljubezen. (T. F.)

Sophia Larson (Foto: B. V. / BOBO)

vljice na odru posodablja?

V številnih gledališčih in opernih hišah uporabljajo vse več modernih prijemov. Seveda to ni vedno dobro. Pa vendar je postavitve »moderne« Turandot izvrstna. Ze sama ideja o koprodukciji z Deželnim gledališčem iz Salzburga in Opero iz Nice ter z ljubljansko Opero je bila dobra. Ze pred leti so lahko obiskovalci na ljubljanskem odru videli klasične različice Turandot. Zdaj bodo imeli možnost te primerjati se z moderno režijo. Gledalci se mora živeti, biti barvito in izbirati več poti, ne le ene.

V naslovni vlogi ste peli že v predstavah salzburskega Deželnega gledališča. Predstava je dosegla uspeh, kritike

so bile odlične. Je Halmenova Turandot zazivila med solisti in orkestrom ljubljanske Opere in ali bo nocoj zazivila tudi na ljubljanskem odru?

Orkester ljubljanske Opere je zelo zelo dober. Moram priznati, da me je to prijetno presenetilo. Tudi solisti so izvrstni. Vsi skupaj pa smotrdno delali. Ne vem, ali bo Halmenova Turandot nocoj zazivila tudi na ljubljanskem odru, vendar si to močno zelim. Nisem se prebrala programskega lista, vendar upam, da je v njem vsebina dobro pojasnjena. Bolj ko bodo obiskovalci Puccinijevo delo razumeli, lažje ga bodo sprejeli. Prav gotovo pa je »moderna« Turandot noviteta tako za izvajalce kot za občinstvo.

Tanja Fajon

Uspeh Zadnjih Mirojevih sanj

V Vidmu se je zelo uspešno zaključila velika likovna razstava, ki je nosila naslov Zadnje Mirojeve sanje. Razstava je bila zelo zanimiva predvsem za ljubitelje nedavno umrlega španskega umetnika, ki je bil sodobnik in prijatelj vseh večjih likovnih umetnikov tega stoletja. In prav to navezanost na svoje sodobnike, kolege in prijatelje, so na razstavi zelo lepo prikazali, saj so pripravili instalacijo fotografij, ki so imele človeško obliko in velikost v naravni obliki. Črna bela instalacija v nekdanjem prezbiteriju cerkve je vsakogar pritegnila predvsem zato, ker človek zelo malokrat vidi v naravni velikosti fotografije vseh ali skorajda vseh velikih umetnikov tega stoletja. Joan Miró je bil namreč na tej instalaciji v družbi z 71. umetniki, med katerimi velja nasteti vsaj te: Aragon, Roualt, Léger, Le Corbusier, Giacometti, Arp, Char, Tzara, Eluard, Moore, Matisse, Satie, Chagall, Bunuel, Cage, de Chirico, Desnos, Picabia, Gris, Prevert, Duchamp, Picasso, Kandinsky, Hemingway, Ernst, Ray, Braque in se bi lahko nastevali v nedogled.

Mirojeva razstava v Vidmu je bila potujoča razstava (sedaj gre na japonsko) zadnjih del velikega španskega umetnika, ki je zadnja leta svojega življenja prebil na otoku Palma de Majorca, kjer je tudi veliko ustvarjal. Razstava je zavzemala to obdobje in je v Vidmu prinesla največ mešanih tehnik in grafik večjega formata. Mirojev slog je poznan širšemu krogu ljudi in ne samo ljubiteljem moderne umetnosti, saj ga odlikuje tista »zračnost« in samosvoje slikarske poteze in barve, ki umetnika delajo takoj razpoznavnega. V Vidmu pa smo si na razstavi lahko ogledali še večje stevilo slikarskih del, ki so nastala takrat, ko se je Joan Miró srečal z japonsko kulturo, z japonsko pisavo in pa z filozofijo zen. Za Miroja je značilno to, da ljudi razdeli, saj ni vsem všeč, posebno njegovo abstrahiranje v nedogled ne. Na videmski razstavi pa je bilo precej slik, ki so lahko pepricale v umetnikovo vrednost se take nevrne Tomaze. Na večjih platnih si lahko zaslužili lahkotno potezo Mirojevega copica in njegovo prepričanje v svoje slikarstvo.

Poglavje zase je bila razstava v razstavi, saj je organizatorjem uspelo v Vidmu pripeljati tudi Mirojevih 15 plastik, ki-pov manjšega formata, med katerimi domala vsi poznamo vsaj njegovega L'Equilibriste iz leta 1967. Vse plastike so izbrone in domala vse tudi unikati, kar je za take vrste razstave prava redkost. Na razstavi Mirojeve zadnje sanje je bil vecidel razstavljenih slik napravljen v mešani tehniki, veliko pa je Miro za svoja dela uporabljal olje, akril, svincnik. Ce bi skušal izlusciti iz razstave najboljša dela, potem ne bi mogel brez teh velikih platen, ki niso imela naslova, govorila pa so o veliki Mirojevi navezanosti na japonsko grafijo. Poleg tega pa se nekaj litografij in kolažev in veliko belo platno z naslovom Femmes dans le Rue.

Jurij Paljki

ČEČENIJA / PO UMIKU DUDAJEVE VOJSKE

»Najhujše gorje je verjetno za nami«

V Groznej je ostalo samo sto tisoč ljudi

GROZNI (Reuter) - Enote generala Dudajeva so se povsem umaknile iz čečenske prestolnice, za sabo pa so pustile »manjše udarne enote, ki bodo grenile življenje ruskim okupatorjem«. Verjetno tuje časopisne agencije prav zaradi njih poročajo, da v Groznej kljub umiku čečenske vojske občasno še vedno prihaja do spopadov. S čečenskimi vojaki je po padcu Grozneja proti jugu odpotovalo tudi več tisoč prebivalcev, tako da je v mestu po poročilih zahodnih opazovalcev od prvotnih štiristo tisoč ljudi ostalo se nekaj manj kot sto tisoč ljudi, ki so se odločili, da bodo ostali na svojih domovih.

»Najhujše je verjetno za nami in ne vidim razloga, zakaj bi se morali preseliti na jug. Naša vojska ni nadlegovala Rusov, ki so ziveli v Groznej, zato mislim, da se Rusi ne bodo znašali nad nami,« pripoveduje eden od »trdoglavih« prebivalcev čečenske prestolnice, ki že več mesecev ni prejel osebnega dohodka in je zato razprodal skoraj vse svoje premoženje. »Vse, kar mi je se ostalo, je hiša, ki sem jo zgradil pred dvema letoma. Če se bi izselil, bi zagotovo izgubil tudi to...«

»Zakaj bi dvigovali toli-

ko prahu zaradi enega samega mesta, ko je vendar se toliko drugih mest in vasi,« je ob umiku iz Grozneja izjavil čečenski poveljnik Aslan Maskhadov.

O položaju v Čečeniji so včeraj govorili tudi v kazahstanskem glavnem mestu Alma-Ata, kjer so se sestali voditelji držav članic Skupnosti neodvisnih držav. O razmerah v »uporni ruski republiki« je predstavnikom nekdanjih sovjetskih držav poročal ruski predsednik Boris Jelcin, na tiskovni konferenci pa je namesto njega spregovoril ruski premier

Viktor Cernomirdin, ki je novinarjem zelo na kratko povedal, da sodi »čečenska kriza med ruske notranje zadeve«. Njegova izjava je naletela na val protestov med kazahstanskimi nacionalisti, s protestnim pismom pa se je oglasilo tudi čečensko vodstvo, ki je med drugim zapisalo: »Množični poboji prebivalstva zagotovo ne sodijo med notranje zadeve katerekoli civilizirane svetovne države.«

Novico o padcu čečenske prestolnice so poleg Čečenov z nelagodjem sprejeli tudi Rusi, ki se bojijo, da bodo uporniki ure-

snili svoje grožnje in se masčevali s terorističnimi napadi na ruska mesta. Ob teh grožnjah niso, kot kaže, ravnodušne niti ruske oblasti, ki so povečale varnostne ukrepe v bližini vseh jedrskih objektov v državi.

Ljudje so sicer na tiem pričakovali, da se bo po padcu čečenske prestolnice končala tudi vojna, ruski generali pa hlepajo po novi krvi... »Dudajev je znozel in zato ga je treba uničiti,« razglasa vodja ruskega vojaškega poveljstva general Kolesnikov, njegovi podrejeni pa mu z zanosom prikivajo...

Zaskrbljeni čečenski sosedi

Ingušija in Dagestan, kamor se je zateklo na tisoče čečenskih beguncev, se bojita, da se utegne rusko-čečenski obračun razširiti tudi na njuno ozemlje.

Ruski tank T-72

SEVERNOATLANTSKA ZVEZA / HLADNI ODNOSI Z RUSIJO

Moskve članstvo v Natu še ne zanima

Kremelj želi biti vratar pri vstopu v Nato - V Bruslju ne popuščajo

BRUSELJ (AFP) - Generalni sekretar Nata Willy Claes je včeraj izjavil, da Rusija v zadnjem času ni pokazala »nobenih znamenj« pripravljenosti za navezavo stikov s to organizacijo.

Vprašanja glede ruske odobritve dveh dokumentov, ki določajo njeno prihodnje sodelovanje z Natom, so se pojavila v nekaterih anglosaksonskih medijih. Znano je, da so odnosi med Rusijo in Natom zamrzni od začetka lanskega decembra, ko je Moskva zavrnila dokument o vojaškem sodelovanju, kot ga določa listina partnerstvo za mir, in dokument, ki predvideva redna posvetovanja med obema stranema. Rusija je negativno stališče sprejela potem, ko so kljub ruskemu nasprotovanju k partnerstvu za mir pristopi-

le nekdanje članice varšavskega pakta. Dobro obveščeni viri pravijo, da je Rusija nedavno Nato obvestila, da omenjena dokumenta ne zadoščata, vendar ni navedla svojih dodatnih zahtev. Isti vir poroča, da je Nato Moskvi kategorično odklonil možnost pogajanj o dodatnih točkah sporazuma in zahteva najprej soglasje k omenjenima dokumentoma. Po izjavah nekega visokega Natovega funkcionarja Rusija ne more računati na dodatne ugodnosti, vse dokler bo trajala čečenska vojna. Nato »se zavzema za dialog in sodelovanje z Rusijo za izgradnjo evropske varnosti«, je poudaril Claes in dodal: »Moskva se mora zavedati, da ji ne moremo priznati pravice do veta v primeru odločanja o politiki širitve članstva Nata.«

POLJSKA / VLADNA KRIZA

Vladajoča levica se ne more sporazumeti

Nesporazumi vodijo v predčasne volitve

VARSAVA - Poljskemu gospodarstvu, ki doslej ni občutilo politične krize, v kateri se je znašla država, grozi nevarnost, da bo postalo vpleteno v politično igro, saj so glede imenovanja ljudi, ki naj bi opravljali vodilne položaje v gospodarstvu, različna mnenja tudi v vladajoči levici.

Jozef Oleksy, član Zveze demokratične levice in kandidat za novega poljskega premiera, ki naj bi zamenjal Waldemaria Pawlaka iz Kmečke stranke, si je vzel teden dni časa za premislek. V tem času se bo odločil, ali bo sploh sprejel kandidacijo. Povedal je, da oklepa zato, ker se koalicijski partnerji ne morejo dogovoriti glede položajev v novi vladi. Vodstvo Kmečke stranke se je sestalo včeraj zjutraj v Varšavi in se dogovarjalo o strankarskih stališčih, ki jih bodo zagovarjali med pogajanj s svojimi koalicijskimi partnerji, nekdanji komunisti. Ti želijo obdržati pomembne položaje v ministrstvih, ki pokrivajo gospodarska področja; združili naj bi jih v dve ministrstvi, v katerih želijo imeti nekdanji komunisti svoje ljudi, in sicer v ministrstvu za gospodarske odnose in zakladnici. Kmečka stranka temu predlogu nasprotuje in v zameno za izgubljen premierski položaj zahteva vodilna mesta v ministrstvih, predvsem v gospodarskem, kot je povedal eden od voditeljev stranke Janusz Piechociński. Nekdanji komunisti se zavzemajo za hitrejšo privatizacijo, ki jo Kmečka stranka zavira. Marek Borowski, član poljske Socialistične stranke, ki je bil v Pawlakovem kabinetu odgovoren za gospodarstvo, poudarja, da Kmečka stranka z nasprotovanjem privatizaciji sladkorne in tobakne industrije varuje in-

terese le enega dela agroživlstva, saj je uvoz kmetijskih izdelkov obdavčen.

»Gospodarstvo dobro kljubuje političnim spletkam,« je izjavil podpredsednik vlade Grzegorz Kolodko, ki je bil v Pawlakovi vladi odgovoren za področje gospodarstva in financ in je blizu stališčem Zveze demokratične levice. V novi vladi naj bi prevzel gospodarsko področje. Varšavska borza je kos političnim pretresom, saj je vrednost zlota skoraj nespremenjena. Gospodarski rezultati preteklega leta so več kot zadovoljivi, če se izvzame stopnja inflacije, ki je dosegla 30 odstotkov, namesto načrtovanih 23. Bruto domača proizvodnja se je povečala za 5 odstotkov, državni primanjklaj je znašal 2,4 milijarde dolarjev, oziroma 30 odstotkov manj, kot je bilo načrtovano, negativni saldo tekoče plačilne balance se je iz 2,3 milijarde dolarjev leta 1993 zmanjšal na 944 milijonov dolarjev. Letosnja januarska inflacija je bila res 3,2-odstotna, namesto načrtovane 2,6-odstotne. Zato je vodstvo države sprejelo vrsto »protinflacijskih« ukrepov, med njimi brezcarinski uvoz zitaric in sprostitev državnih rezerv sladkorja in masla. Predsednik Walensa, ki se je že zdaj spustil v boj za predsedniški položaj - volitve naj bi bile letos jeseni - noče potrditi letošnjega državnega proračuna.

»O njem se bom pogovoril z novim premierom,« je v četrtek povedal novinarjem in pojasnil, da se bo zavzemal za imenovanje »svojih ljudi« na vodilne položaje v ministrstvih, in ima za to tudi zakonsko pravico - gre za obrambno, notranje in zunanje ministrstvo.

Michel Mrozinski / AFP

SKUPNOST NEODVISNIH DRŽAV

Papir o miru in stabilnosti

Vse več nesporazumov med državami nekdanje SZ

ALMA-ATA (Reuter) - V kazahstanski prestolnici, kjer poteka srečanje voditeljev držav članic Skupnosti neodvisnih držav (SND), so sprejeli memorandum o ohranjanju miru in stabilnosti na območju nekdanje Sovjetske zveze. Zanimivo je, da so se čečenskega konflikta v razpravi o memorandumu, o katerem je na srečanju poročal ruski predsednik Jelcin, samo dotaknili - kot bi bila čečenska kriza nekakšno tabu tema.

Podrobnejših poročil o tem, kaj je Jelcin povedal, sicer ni, kazahstanski predsednik Nazarbaev pa je na tiskovni konferenci dejal, da »Moskva zelo zavzeto išče možnost za končanje vojne v Čečeniji«. Na tiskovni konferenci je poudaril tudi pomen sprejetega memoranduma o miru in stabilnosti v SND, saj je Skupnost nasledila etnicne nemire, ki so leta 1991 pretresali že razpadajočo Sovjetsko zvezo.

Politični kritiki predsednikom SND ocitajo, da so sprejeli memorandum, ki bo končal kot vsak drug list papirja - torej na kaksni zapraseni polici, saj v njem niso opredelili mehanizmov za zagotavljanje miru in stabilnosti, poleg tega pa so - vsaj v primeru Čečenije - memorandum sprejeli vsaj dve leti prepozno.

Ne glede na ostre kritike pa Nazarbaev trdi, da je »trenutno najbolj pomembno to, da dobijo prebivalci možnost, da živijo v miru.«

Na zasedanju so predstavniki držav razpravljali o več kot tridesetih političnih, gospodarskih in vojaških vprašanjih, sprejeli pa so le nekaj manj pomembnih sporazumov, med članicami pa so zaznali še večji prepadi. Kritiki se spet zlobno smehljajo in trdijo, da bi bilo mogoče bolje, če 17. zasedanja držav članic SND ne bi bilo, saj se je predvideno tesnejše povezovanje med državami sprevrglo v postavljanje novih zidov med njimi.

Jelcin in Cernomirdin v Alma Ati (Telefoto: AP)

NOVICE

Mehiškemu jugu grozi nova vojna

CIUDAD DE MEXICO - Mehiski predsednik Ernesto Zedillo je nemirno zvezno državo Chiapas znova potisnil na rob vojne, saj je ukazal varnostnim organom in vojski, naj za vsako ceno izsledijo in onemogočijo glavnih pet voditeljev upora, ki že trinajst mesecev pretresa mehiški jug. Zedillo se je tako kljub opozorilom domačih in tujih političnih krogov odločil za nasilno rešitev krize. V nastopu na državni televiziji je pojasnil, da operacija že poteka in da je njen cilj obkoliti skrivna oporišča upornih indijanskih kmetov v pragozdu in v gorah ter poloviti vodje, vključno s karizmatičnim »podpoveljnikom Markosom«, ki je vodil samozvano Zapatistično narodnoosvobodilno vojsko vse od začetka krvave vstaje. Predsednik Zedillo je dejal, da so zal izčrpane vse možnosti za morebiten miroljubni razplet in da se ne namerava več pogajati. Obenem je obtožil upornike, da načrtujejo več terorističnih akcij po vsej državi. Iz Chiapasa so medtem prihajala poročila o množičnih premikih vojske v smeri proti območjem, ki jih nadzorujejo zapatisti, do novih spopadov pa zaenkrat še ni prislo. (Reuter)

Abhazija se odreka samostojnosti

ZENEVA - Mirovni posrednik Svetovne organizacije Edouard Brunner je v petek po tridnevni pogajanjih med predstavniki abhaškega vodstva in gruzijskih oblasti izjavil, da so se Abhazijci odločili opustiti zamisel o popolni neodvisnosti. Švicarski diplomat je pojasnil, da so v uporni Abhaziji pozorno spremljali potek čečenske tragedije in spoznali, da mednarodna skupnost ni naklonjena separatističnim težnjam majhnih narodov, zato bodo s Tbilisijem nadaljevali politična pogajanja o ureditvi njihovega statusa znotraj gruzijske države. Nov krog pogovorov naj bi se začel 15. februarja v Moskvi, že naslednji dan pa nameravajo določiti datum vrnitve 250 tisoč gruzijskih beguncev, ki so zapustili Abhazijo v času vojne. Ta se je sicer končala septembra leta 1992 z umikom gruzijskih enot iz uporne pokrajine ob Črnem morju, potem ko so se abhaški borci, ki so jim pomagali prostovoljci iz sosednjih kavkaskih dežel in Rusije, izkazali za pre-hudega nasprotnika. (Reuter)

Balladur se je uklonil zahtevam študentov

PARIZ - Francoski premier Edouard Balladur, glavni kandidat za zmago na blizajocih se predsedniških volitvah, se je uklonil zahtevam študentov in razveljavil odlok o poostritvi pogojev za vpis na univerze. Po njegovih besedah bo vlada znova preučila paket novih pravil, ki so vznejevoljila približno sto tisoč študentov t.i. univerzitetnih tehnoloških institutov. Studentje so sprožili val protestov in javnih protivladnih demonstracij, ki so resno ogrozile sicer uspešno Balladurjevo predvolilno kampanjo. (Reuter)

SPOR OKOLI OTOČJA SPRATLY SE ZAOSTRUJE

0 km 200

KAMBODŽA VIETNAM

Mesto Ho Si Minh

110° 115° REUTER

Filipinske oblasti so v sredo obtožile Kitajsko, češ da je na območje spornega otočja Spratly poslala vojaške ladje

OTOČJE SPRATLY

Palawan FILIPINI

Plitvina Mischief

Južno kitajsko morje

Sulujsko morje

Sabah MALEZIJA

BRUNEJ

Glavni zemljevid

Vojaška oporišča

- Vietnam
- ▲ Kitajska
- Filipini
- Malezija
- ▼ Tajvan

Otočje z velikanskimi zalogami nafte si lasti šest držav. Pet držav ima na otočju tudi vojaška oporišča.

SRBIJA

46 lokalnih televizijskih in 31 radijskih postaj

BEOGRAD - V Srbiji in v Crni gori svoj program uradno oddaja 46 lokalnih televizijskih in 31 radijskih postaj. Vse skupaj pa prav nič ne ogrožajo političnega vpliva državne televizije oziroma njenih treh uradnih programov, niti treh radijskih. Uredniška zasnova lokalnih televizijskih postaj počiva na komercialnih temeljih, na reklamah, glasbi, filmih, spotih itn. Vecina, ce ze ne vse, nima informativnih oddaj, pac pa je vse skupaj le seštevnik servisnih informacij tipa »za vsakogar nekaj«. Izjema pri tem je neodvisni NTV-Studio B, katerega uredniška zasnova temelji prav na informativnih oddajah, vendar pa si lahko ta program ogleda le sirsia okolica Beograda.

Izpostavljena je seveda neprestanim pritiskom oblasti. Izjema je bila tudi TV Politika, ki jo je usmerjal Aleksandar Tijanić, vendar pa so vodstvo te hiše zamenjali po beograjskem razhodu s Palami, in sicer zaradi »pretiranega poudarjanja« Karadžića in njegovih pripadnikov.

Se zmeraj niso jasni programski obrisi novonastale televizijske postaje BK-Telkom, katere lastniki so srbski poslovneži s Kosova, bratje Karić. Ti so pred kratkim uspeli združiti »reprezentativno« skupino medijskih osebnosti, na celu s Tijanićem, ter začeli oddajati program, ki zaenkrat prenaša predvsem satelitske programe.

Staro reklo »kruha in iger« se na srbskih lokalnih televizijah spreminja v »kic in razvedrilo«. Skoraj vse televizijske postaje ob reklamah, risankah, filmih in spotih izjemno močno podpirajo t. i. turbo-folk - srbsko varianto novokomponirane folklorne glasbe po-

spešenega ritma, s polnim prizoriščem plesalcev in plesalk, oblečenih v bogata oblačila. Veliko je spotov različnih folklornih zvezd, kot so Ceca Velicković (bodoča so-proga Arkana), Dragana Mirković, Vesna Zmijanać, nepogresljiva Lepa Brena itn.

Mnoge od 46 postaj s svojim frekvenčnim obsegom ne »pokrivajo« niti ene same občine. Sicer pa je težko ugotoviti, koliksen je njihov pravi obseg. Nekateri prebivalci Kragujevca »ujamejo« NTV-Studio B, vendar če močno okrepijo signal. Potemtakem seže ta signal 150 kilometrov, hkrati pa to postajo težko dobijo v Novem Sadu, ki je oddaljen od Beograda 90 kilometrov. Kakorkoli, NTV-Studio B ne predstavlja posebne nevarnosti za državno televizijo, saj je oblast območje Beograda glede možnosti vplivanja že zdavnaj odpisala.

Pomembno ji je le to, da ti signali ne sežejo globoko v notranjost države.

V Beogradu je ob treh državnih kanalih in poleg NTV ter Politike močnejše spremljati tudi ART kanal, TV Palma, TV Pink, že omenjeni BK-Telkom in kmalu tudi KBM, ki ga podpira nekdanji premier ZRJ Milan Panić, njegov direktor pa je nekdanji direktor državne TV Dušan Mitević. Toda ta televizijska postaja že več kot leto dni caka na dodatno dokumentacijo in prav toliko časa oddaja poskusni signal.

Od sredine lanskega leta je tudi TV Politika pod nadzorom države. Vodi jo nekdanji minister za informiranje Slobodan Ignjatović. Razen v informativnih oddajah, v katerih ne sme nihče izgovoriti Karadžićevega imena, gosti skrbno izbrane osebnosti iz političnega življenja.

Veliko je tudi zelo kakovostnih filmov. Vendar gre za piratstvo, podobno kot pri vseh drugih TV postajah, razlog so seveda tudi sankcije, zato tega ne pojmujemo kot piratstvo, saj prizadeti ne morejo izstaviti računov.

ART kanal se ukvarja z znanstvenimi programi in kulturnimi manifestacijami ob številnih reklamah in filmih, nima pa informativnih oddaj. Na TV Palmi je celotna programska shema zapolnjena z že omenjenimi Turbo-folkom, s filmi, reklamami in risankami, prav tako brez informativnih

oddaj. Maskota te TV postaje je Palma v opankah, ki z robcem v roki veselo pleše srbsko kolo. Menda je njen lastnik že zdavnaj pobegli »gazda Jezda« - Jezdimir Vasiljević, cigar zasebna banka Jugoskandik je oropala prebivalstvo za se nedoločene milijone dolarjev.

Ta TV postaja oddaja svoj program iz nekdanje zgradbe komiteja ZK Beograd, kjer je danes sedež glavnega odbora vladajoče SPS.

Navsezadnje je v Beogradu sporna tudi TV Pink, ki je začela z delom pred dobrimi sedmimi meseci. Veliko filmov, nanizank in nadeljank, folklorne in turbo-folklorne glasbe, številne reklame in različni nasveti gospodinjam so izhodišča »uredniške politike« te televizijske hiše, ki svoj program oddaja 24 ur na dan.

Državna TV ji je omogočila oddajanje, saj je odstopila frekvenco. Seveda te televizijske postaje je v prostorih Zveze komunistov - Gibanja za Jugoslavijo (ZG-GJ!) v zgradbi CK v Novem Beogradu.

Neuradno zatrjujejo, da sta glavna delničarja te TV postaje Blagoje Lučić, nekdanji minister v Kontićevi zvezni vladi, ter podjetje Komet, ki posluje kot podjetje, čeprav je njen lastnik menda stranka ZK-GJ. Ne pozabijo povedati, da »pink« v angleškem zargonu

označuje komuniste.

Poleg Beograda, ki ima največ lokalnih postaj, oddajajo v Nisu svoj program stiri postaje, v Kragujevcu tri, v Smederevu, Cacku, Negotinu po dve, v drugih mestih Srbije pa po ena postaja.

V Crni gori ob državni televiziji deluje le ena zasebna televizijska postaja - Montenegropublic. Za lokalne TV postaje menijo, da so donosen posel, saj je dobiček od reklam velikanski, strošek pa minimalen: 500 mark odnesejo davščine, ob njih pa je potrebna le še ena kamera, miza in dva stola.

En stol je namenjen voditelju, ki vsake toliko časa prebere »servisne informacije«, drugi pa je praviloma rezerviran za lokalnega mogotca, ki se občasno pojavi in svojem ljudstvu poroča o uspehih v občini ali posameznem mestu.

Direktor zvezne uprave za radijske zveze Gavril Vuksanović trdi, da veliko število TV in radijskih postaj ne povzroča težav sosednjim državam. Ni »sindroma« Italije, kjer so se pred 15 leti zamešale frekvence pri sosedih. Meni tudi, da je frekvenčni prostor maksimalno zvočen, ne glede na to, koliko piratov deluje v njem.

Televizijskih in radijskih postaj, ki delujejo piratsko, je v etru približno deset odstotkov.

Davor Kriska

BOLGARIJA

Komunisti bodo spet lahko poučevali

SOFIJA - Novi bolgarski minister za solstvo je nedavno napovedal ukinitve zakona, ki je nekdanjim komunistom prepovedoval opravljati pomembne funkcije na področju izobraževanja. Ilčo Dimitrov, najbolj sporni član bolgarske vlade, nekdanji član komunistične partije, je bil na ministrski položaj imenovan kmalu po lanskim decembrskih volitvah, na katerih so zmagali nekdanji komunisti. Dimitrov meni, da je zakon, ki ga je sprejela prejšnja nekomunistična vlada, diskriminacijski.

»Zakon je absurden, fasističen,« je izjavil Dimitrov, ki je bil minister za izobraževanje do leta 1989, torej do padca komunizma. »Sem strokovnjak za izobraževalni sistem in sposoben sem ga izvajati. Ne morem pa biti član univerzitetnega sveta fakultete, na kateri predavam,« je povedal. Sedanja zakoni nekdanjim komunistom prepovedujejo zasedati vodilne funkcije na univerzah, raziskovalnih institutih in izpitnih komisijah. Zakone je leta 1992 sprejela vlada, katere člani so bili iz nekomunističnih strank, ki so želeli opraviiti s komunistično preteklostjo. Radikalne vladne odločitve so doživele hude kritike, celo mednarodnih organizacij za varovanje človekovih pravic. Nekateri akademiki zdaj opozarjajo, da bo ukinitve teh zakonov pripeljala do novih čistk v izobraževalnih ustanovah. Zaradi občutljivosti problema je posebno poročilo, ki obsoja takšno dejanje, pripravljali tudi Svet Evrope, ki se zavzema za človekove pravice, vendar so odgovorni poročilo vrnili v nadaljnjo obravnavo. Novo poročilo bo osredotočeno na predloge, po katerih naj bi stari zakon zamenjali novi, ki predvideva vrnitev nekdanjih funkcionarjev na njihov nekdanji položaj; po drugem predlogu naj bi prislo do predčasnih volitev za imenovanje.

»Ce bi res prislo do volitev in bi bili izvoljeni nekdanji funkcionarji, se ne bi prav nič spremenilo,« meni Georgi Petkanov, dekan sofijske pravne fakultete. Dimitrov se zavzema za enakopravne možnosti sedanjih in nekdanjih profesorjev.

»Povsem razumljivo je, da odstavljeni zahtevajo vrnitev stare zakonodaje. Najbolj pomembno je, da ne bo nihče prizadet in bodo vsi imeli enake možnosti,« pravi Dimitrov.

Nekateri analitiki menijo, da je njegovo imenovanje le znak vnovičnega vzpona nacionalističnih idej, ki jih zagovarja Socialistična stranka, nastala iz nekdanje komunistične partije. Tursko gibanje za pravico in svobodo Dimitrovu očita kampanjo proti turski manjšini, ki jo je vodil se v času komunizma. Protestno noto so poslali tudi bolgarskemu predsedniku. Dimitrov je poudaril, da javno poudarja protistavnost turskega gibanja, vendar ga bo obravnaval kot vse druge parlamentarne stranke. Zanikal je, da se zavzema za asimilacijo turske manjšine v Bolgariji in pri tem citiral članke, ki jih je napisal leta 1990, v katerih je poskuse asimiliranja Turkov obsodil kot enega največjih zločinov komunističnega režima.

Philippa Fletcher / Reuter

NEKJE V EVROPI

Jaz, svetovalec svojega svetovalca

BRANKO ŠOMEN

Nekje v Evropi je trg, na katerem stoji pozidana vremenska hišica (baje si jo je omislil prostozidar dr. Holler iz Siska). V tej hišici so grafiki, izobare, kazalci, stopinje in druge meteorološke neznanke, ki kažejo, kdaj se bo dvignil ali spustil tlak, kdaj bo deževalo ali sijalo sonce, kdaj nas bo bolela glava. Bil je februar, bilo je nenavadno toplo, sedeli smo na klopi, zaviti v plašče in namakali obraze v odseve nabožanega sonca.

- Vedno, ko me boli glava, pomislim na sosoalca, ki je v solski nalogi zapisal izraz »bolna praznina«. Profesor ga je vprašal, kako neki lahko praznina boli, dijak pa mu je odgovoril: »Gospod profesor, mar vas ni nikoli bolela glava?«

- Bolna praznina - bolna je lahko tudi duša, zep, okupirani del domovine.

- Pusti domoljubje pri miru, - je grinta-vo rekel Jure, ki je hotel dopoldne dati v uredništvu odpoved, ker je dobil prve dni februarja sele decembrsko placo, za januar- arsko pa sploh ni mogel izvedeti kolikšna bo, ce sploh bo.

- Rad bi vajin nasvet. Ne vem, kaj naj storim, - je rekel apatično kot clovek, ki je imel za sabo že več ponesrečenih samomorov.

- Glejlej, tam gre pa Rem, - se je zganil Jure in si takoj prizgal cigareto.

- Postal je svetovalec, - sem brezbrizno rekel.

- Kako to, da ti vedno vse ves? - je odpihnil Jure cigaretni dim izpred svojih in

mojih naočnikov.

- Ker poleg tvoyega Vjesnika prebiram tudi druge casopise.

- Svetovalec cesa? - je hotel vedeti Rom. - Vladni svetovalec? Ne verjamem, da je napredoval tako visoko. Res je, nekaj casa ga ni bilo nikjer. Mislim sem, da piše poezijo. Biti svetovalec, to niso macje solze. Se svetovalec za izbiro pohistva, barv in lakov, licila, je težko biti. Imeti moras nekaj v glavi.

- Ce je, je politični svetovalec. To je zdaj v modi. Svetovalec za vsakdanjo kozmetiko, za metanje peska v oči. Dekoracija demokracije. A ce bi bil predsednikov svetovalec, ne bi hodil pes po mestu. Imel bi svojega voznika. Dobri svetovalci ne padejo z dreves.

- Dober svetovalec je zlatá vreden. Nasa država pa nima kdove koliko zlatih rezerv. Slab svetovalec je lahko nesreča za državo.

- Najslabši je povprečen svetovalec. Ta je potem podoben tistemu, cemur rečemo - ne v rit, ne mimo.

- Ce se zastrmis v našo politiko, gospodarstvo, kulturo, potem ti je jasno, da je naš predsednik svetovalec svojim svetovalcem.

- Bogcatitvojega! Kdo pa potem njemu svetuje?

- Vidis, to je tisto. Recimo, da ima predsednik pametno idejo. O njej se posvetuje s svojimi svetovalci, ki potem razgovor prespijo. Drugi dan mu osebno

svetujejo njegov lastni nasvet, tako da je predsednik ves vesel in sprejme njihov nasvet kot svoj oziroma svoj kot njihov.

- Pa mislis, da na dnu duše ve, da je to v bistvu njegov nasvet?!

- Odvisno od vremena. Ce ga boli glava...

- Poslušaj. Ce se je sam spomnil dobre ideje, zakaj potem sploh ima svetovalce?!

- Zaradi demokracije. Ce bi kdaj storil kaj narobe, se bo lahko vedno izgovarjal

na svoje svetovalce, ki so mu narobe, napacno, celo slabo svetovali.

- Aha, - sva rekla z Remom in gledala, kako je Jure zadovoljno kadil tuje cigarete.

- Odgovoren posel. Biti svetovalec.

- Laže napredujes.

- Pri nas ostajajo v službi vsi, tudi nesposobni.

- Celo nagrajujejo jih. Ce komu, ki je nad tabo, slabo svetujes, te preprosto zamenjajo. Potem si odvisen od tistih, ki ti

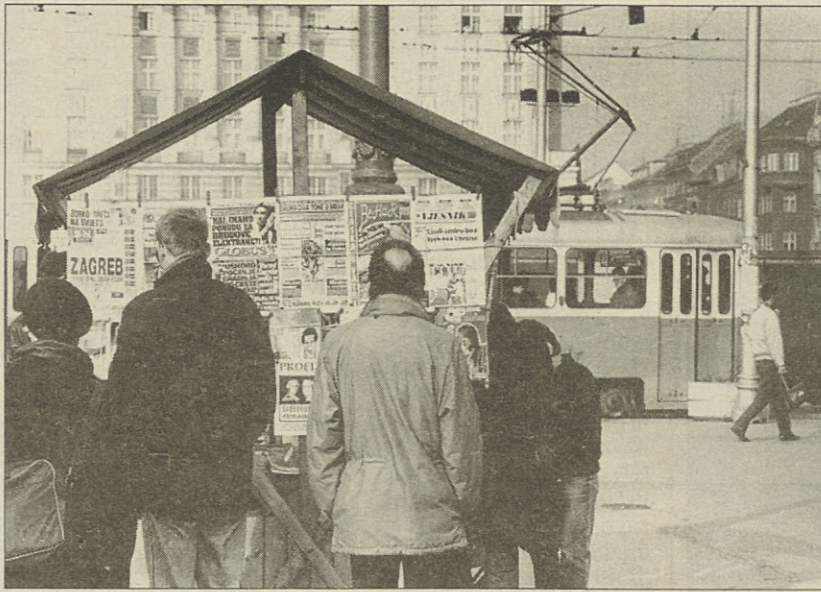

Foto Romeo Ibršević

JAR / OD ZAPORNIKA DO PREDSEDNIKA

Peta obletnica izpustitve iz ječe

Nelson Mandela je obletnico proslavil z obiskom zapora na otoku Rodden Island

CAPE TOWN - Južnoafriški predsednik Nelson Mandela je včeraj v družbi na stotine drugih bivših političnih ujetnikov obiskal otoček Robben Island, kjer je v zaporu preživel 18 let svojega življenja. Pesce- ni in apnenecasti otok se nahaja v zalivu Cape Towna, devet milj od obale.

Mandela, ki je star 76 let, proslavlja peto obletnico izpustitve iz zapora. V jeci je zaradi svojega boja proti apartheidu prebil 27 let. Na otoku Robben Island, najbolj zloglasnem južnoafriškem zaporu, kamor se je to pot pripeljal s helikopterjem, ga je čakalo na stotine bivših političnih zapornikov, ki so ga sprejeli z navdušenim ploskanjem. Odkril je obeležje z napisom »Na teh kamnih so zapisani bolečina našega boja, globoka žalost zaradi človeških izgub in temelji naše zmage.«

Dezelni premier Tokyo Sexwale, ki je prebil na otoku 13 let in se je dan po svoji izpustitvi leta 1990 poročil s svojo belopolto odvetnico, je izjavil: »Edina svoboda, ki smo jo poznali, je bilo delo, graditi ceste in poslušati morje; to je vse, kar smo si lahko privosčili. Sedaj isče-

mo svojo preteklost. Mnogi izmed nas so se tu poslovlili od svoje mladosti in na tem otoku pustili svojo duso.«

Bivši zaporniki so se zopet srečali, se objeli in obudili spomine na preteklost, večinoma žalostne, malokaterne smešne. Zopet so videli kraje, kjer so bili prisiljeni garati kot zivina, na primer valolom, kjer so morali pobirati gvano. Anthony Gazi, ki je otok zapustil leta 1979, je izjavil, da je preteklost na srečo minila in lahko sedaj gledajo nanjo bolj odmaknjeno.

Mandela, ki so ga z otoka premestili v zapor na celini leta 1982, se je v petih letih povzpelo od zaporniškega statusa do predsedniškega. Z bivšimi jetniki je Mandela obiskal tudi kamnolom, kjer je

delal s tisočimi drugimi nasprotniki apartheida in si med drugim pokvaril vid zaradi močne luči in odsevajoče beline kamna. Zaradi tega se je pred nedavnim moral operirati na očeh. Mandela je otok obiskal ze lani. Takrat je med drugim obiskal celice bloka B, kjer so bili zaprti vsak posebej voditelji Afriskega nacionalnega kongresa. Eden od paznikov je izjavil: »Zdi se mi, da so z jetniki ravnali ne-

pravilno, verjetno celo nečloveško, vendar so takrat pravila to dovoljevala, mogoče celo zahtevala.« »V glavnem je otok spomenik zmagi človekovega duha. Dokazuje, da lahko človek stori socloveku tudi najhujše, a tudi, da lahko ljudje preživijo najhujšemu,« je dejal Aubrey Mokoape, zdravnik, ki je na otoku prebil šest let, ker so ga obtožili sirjenja terorizma.

Mnogi nekdanji zaporniki so se odpravili na obalo, kjer so se sprehodili in nabrali kak kamencek v spomin na preteklost. Bivši jetnik Peter Jacobs je povedal: »Danes dalamo to, kar nam je bilo kot jetnikom strogo prepovedano.« Mnogi so na otok prišli in ga nato zapustili, ne da bi se sploh dotaknili morja.

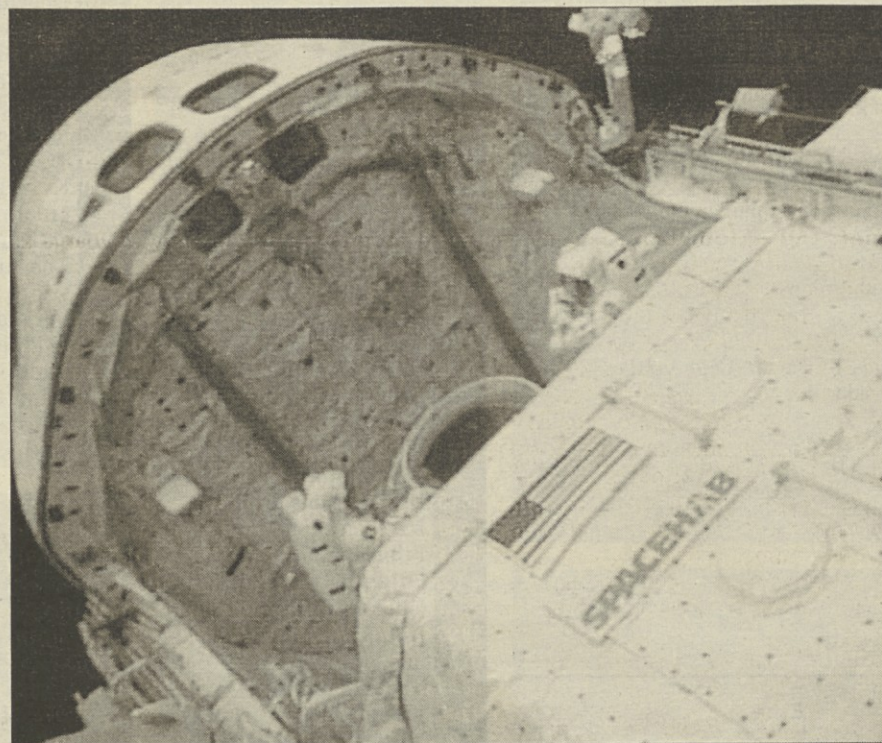
ZDA / PRISTANEC NA FLORIDI OB ZORI

Po uspešni odpravi se Discovery vrača

To je bila najzahtevnejša odprava vesoljskega taksija

Kozmonavta Michael Foale in Bernard Harris jr se vračata v Discovery (Ap)

Ameriška kozmonavta med delom v tovornem odseku shuttle (Ap)

CAPE CANAVERAL - Včeraj je posadka Discoveryja uspešno opravila vse naloge svoje osem dnevnne odprave v vesolju in se začela pripravljati za povratek na Zemljo, predviden za soboto ob 6.51 zjutraj.

To je bila 67. odprava ameriškega vesoljskega trajekta in prva, katere se je udeležila zenska kot pilot. Astronavtka Eileen Collins je bila namreč drugi pilot Discoveryja in bi sedaj lahko napredovala ter postala prvi zenski kapetan vesoljske ladje.

Visek odprave je bilo zgodovinsko srečanje v vesolju med ameriškim vesoljskim trajektom Discoveryjem in rusko vesoljsko postajo Mir. Dogodek je šestčlansko posadko Discoveryja in triclansko posadko Mira ganił do solz. Discovery in Mir sta se približala na razdaljo 12 metrov in nekaj časa letela skupaj. To je bilo poskusno srečanje, katerega cilj je bil zbrati podatke za junijsko odpravo vesoljskega trajekta Atlantis, ki bo pristal na ruski vesoljski postaji.

Ameriška vesoljska agencija je o odpravi ponosno izjavila, da je bila ena od najzahtevnejših v zgodovini poletov vesoljskih trajektov. Poleg tega, da se je Discovery približal Miru in ga obkrožil, je tudi povlekel iz orbite astronomski satelit Spartan, zatem pa sta dva astronauta v vesolju nad tovorno ploščadjo preizkusila nove vesoljske obleke. V laboratoriju Discoveryja je posadka izvedla 20 komercialnih znanstvenih poizkusov.

JAPONSKA / 22 DNI PO POTRESU V KOBEJU

Izpod ruševin rešili muco

TOKIO - Japonska muca Busu se je že vdala v svojo usodo, ko so jo 22 dni po katastrofalnem potresu v Kobeju naposled rešili izpod ruševin. Muca je bila se ziva, vendar so ji morali reševalci odrezati tacko, ki ji jo je zmečkal jeklen tram. Strokovnjaki trdijo, da se je rešila zaradi svoje castiljive starosti (imela bi namreč 90 let, ko bi bila človek) in velike vzdržljivosti. Prejšnjo soboto so izpod ruševin po 19 dneh rešili tudi šestmesečnega psička Dicka, medtem ko so zadnjega preživelega človeka rešili 11 dni po potresu.

Busu so 17. januarja pokopale ruševine tovarne cevlev, katere lastnik je bil njen gospodar Tokiuci Nagao. Ko je Nagao naposled prišel z bagerjem, da bi odstranil ruševine, se je izpod njih oglasilo sibko mijavkanje. Kopati so morali do večera, da jim

je uspelo rešiti zivalico.

Medtem se je seznam zrtev potresa se podaljšal. Policija je sporočila, da je mrtvih 5.307, stiri osebe pa se pogrešajo. Da bi pomagala 290.000 brezdomcem, je vlada že odobrila dezelno

loterijo, medtem ko so socialistični poslanci predlagali tudi ustanovitev nacionalne nogometne napovedi, ki pa ji je javnost doslej nasprotovala, ker jo je asociirala s hazardnimi igrami. Socialisti bodo v parlamen-

tu vseeno predlagali ustanovitev nogometne napovedi, ki bi lahko prinesla okrog 50 ali 60 milijard jenov letno, kar bi seveda znatno pomagalo, saj predvidevajo, da bo potrebna izgradnja trajala vsaj deset let.

Carrie Otis svari dekleta pred krutostjo sveta mode

LONDON - Bivša žena Mickeyja Rourkea Carrie Otis, ki je po poklicu manekenka, je opozorila vse pubertetnice, ki sanjajo o tem poklicu, da je svet mode skrajno krut in nasilen, saj so spolno nasilje, mamila in anoreksija na dnevnem redu. »Ko bi imela hčerko, ki zeli postati manekenka, bi bila vsa iz sebe. Verjetno bi jo iz obupa ubila,« je dejala lepa Carrie, ki je pri 26-letih ena od najslavnejših manekenk na svetovnem tržiscu. »Postala sem manekenka, ker sem zelo zgodaj zapustila solo in družino in sem se pred vstopom v svet mode prezivljala kot hišna pomočnica in natakarica,« je priznala.

NOVICE

Nemški vojaški etali pomotoma zaželi ladjo

HAMBURG - Dva lovski bombnika tornado nemške vojne mornarice sta med vajo pomotoma potopila civilno ladjo v Baltiskem morju. Ladjo Cormoran sta zadela z dvema bombama brez razstreliva, zaradi česar se je ladja potopila. Ranjenih ni bilo, ceprav oblasti se niso razkrile, koliko ljudi je bilo na ladji. Prav tako se niso razložile, kako je do napake prišlo. Obrambno ministrstvo je že odprlo preiskavo.

Slikarski uspeh orangutanke

DUNAJ - Opica iz schoenbrunnškega zivalskega vrta je dokazala, da so opice bolj podobne človeku kot si predstavljamo; nekatere so celo umetniško nadarjene. Med temi je tudi orangutanka Nonja, ki je tako nadarjena slikarka, da je na otvoritvi lastne razstave na Dunaju prodala kar 27 od svojih 29 del in iztržila 103 tisoč silingov, ki jih bo seveda dobil dunajski zivalski vrt. Nonja je abstraktna slikarka, ki je se zlasti pozorna na uporabo barv in stilno ubranost. Slike, ki ji niso vseč, razkosa z lastnimi sapami.

Zelena revolucija po izraelskih parkih

TEL AVIV - Pripadniki doslej neznane skupine »Zelena revolucija« trdijo, da so po telavivskih parkih raztrosili na tisoce semen indijske konoplje, da bi »osrečili Izraelce«. Bajе bodo rastline po zaslugi velikega dezevja teh dni pogonale ze prihodnji teden in kmalu dosegle visino petih centimetrov. Indijska konoplja bo rasla tudi v parku pri občinski palači.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.20	Radovedni Tacek: Zbirka, pon.
09.35	Moja enciklopedija zivali: Tjulenj, pon.
09.50	Cudovite prigode barona Muenchhausna ali laznjivi klukec, 6., zadnji del gledališke predstave SLG Celje
10.00	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 6. oddaja, pon.
10.15	A. Papler: Hudobni grašcak, lutkovna igra, pon.
11.00	Zgodbe iz skolkje, pon.
11.30	Sinjeocka - roznata zmajcica , japonski risani film
13.00	Porocila
13.05	Moski, zenske, ponovitev
14.05	Video strani
14.20	Tednik, pon.
15.15	Poglej in zadeni, pon.
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Iskanje pustolovscin, 5/6 del ameriske dokumentarne serije
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.17	Zrebanje 3 x 3
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Kriz kraz
21.10	Za tv kamero
21.25	Na starih kolesih, 6/12 am. dokumentarne nadaljevanke
21.50	Ozare
22.00	Tv dnevnik, vreme, sport
22.30	Sova : Severna obzorja, 33., zadnji del ameriske nanizanke
23.20	Skenerji II. , ameriski film
01.05	Video strani

SLOVENIJA 2

07.50	Video strani
08.00	Euronews
10.00	Umetnost diriganja: 1. oddaja Od Nikischa do Bernsteina
11.00	Gozdarska hisa Falkenau, pon. 12/13 del nem. nadaljevanke
11.50	Turisticna oddaja, pon. Sova, ponovitev
12.05	Davov svet, 15/24 del ameriske nanizanke
12.30	Severna obzorja, 32/33 del ameriske nanizanke
13.20	Video strani
15.55	Celje: DP v hokeju na ledu: Inntal Celje - Sportina Bled, prenos
18.30	Slovenski magazin
19.00	Podarim - dobim
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper- Capodistria
20.10	V vrocici velemeta , ameriski film
22.20	Sobotna noc: Novice iz sveta razvedrila Michael Bolton Glasbena lestvica
00.35	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
09.00	Spot tedna
09.05	CMT
10.00	Teden na borzi, ponovitev
10.10	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
11.10	Dance Session, ponovitev oddaje o plesu
11.45	Zlocini stoletja, ponovitev 5. dela ameriske nanizanke
12.15	Spot tedna
12.20	Video strani
17.55	Spot tedna
18.00	Ljubezenska prevara, ponovitev filma
20.00	Vreme
20.05	Krik, oddaja o stilu
20.35	Splosna praksa, 8. del avstralske nanizanke Prometna nesreca Igrajo: Michael Craig, John McTernan, Sarah Chadwick in drugi; režija: Graham Thorburn
21.30	Alzir , am. drama Igrajo: Charles Boyer, Joseph Calleia, Hedy Lamarr in drugi
23.10	Vreme
23.15	Ziveti danes, ponovitev dokum. oddaje
23.50	Spot tedna
23.55	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.30	Popotnik, potopisi in nasveti popotnikom, ponovitev
18.15	Turisticno okno Kompas Holiday's, ponovitev
18.30	MMTV sport, ponovitev
19.10	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja, ponovitev
19.40	MMTV shop, televizijska prodaja
20.10	Minfeld, film
21.40	Orkan , ameriski avanturistični film Igrajo: Larry Hagman, Will Geer; režija: Jerry Jameson
23.10	MMTV shop, televizijska prodaja
00.10	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke
10.00	Na.: Ai confini dell' aldila
11.05	Tedenski dnevnik o TV programih Canal Grande Laraichevedrai
11.35	Rubrika: Verdemattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Odd. o medicini Check-up (vodi A. Manduca)
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna odd. o morju: Linea blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, risanke
17.40	Aktualni tednik TG 1 Almanah
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Oddaja o zdravju in lepoti Più sani più belli
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Caro Bebbè (vodi Marisa Laurito)
23.00	Dnevnik
23.05	Posebnosti TG 1
24.00	Dnevnik 1 in vreme
0.10	Filmske novosti
0.15	Film: Il ragazzo selvaggio (dram., Fr. '69, r. F. Truffaut, i. J.P. Cargol)

RAI 2

6.30	Videocomic
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00,7.30,8.00,8.30,9.00,9.30,10.00) dnevnik TG2
10.25	Evropski dnevi
10.55	Tvoj bliznji
11.15	Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Film: Mi manda Picone (kom., It. '84, r. N. Loy, i. G. Giannini, L. Sastri)
16.05	Dok.: Dreams Roads, 6.
16.40	Izzrebanje lota
16.45	Film: Lo sperone insanguinato (vestern, ZDA '58, i. R. Taylor)
18.05	Aktualno: Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Istinto criminale (dram., ZDA '94)
22.05	Film: Abissinia (dram., It. '92, i. E. Salimbeni)
23.30	Dnevnik in vreme
0.10	Tedenski dnevnik o televizijskih progr. Canal Grande Laraichevedrai
0.40	Sobotni sport

RAI 3

6.35	Pregled tiska
7.25	Film: Sono stato io! (kom., It. '73, i. S. Monti)
9.00	Dnevnik o televizijskih progr. Laraichevedrai
9.30	Film: Napoleone ad Austerlitz (dram., Fr. '60)
12.00	Dnevnik
12.15	Sport: Pustni miting v plavanju, hitrostno drsanje
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sportna sobota
15.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti, sport
19.50	Aktualna odd.: Omnibus
20.30	Aktualno: Ultimo minuto (vodita Simonetta Martone, M. Mannoni)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualni odd.: Harem (vodi C. Spaak), 23.50 Letti gemelli (G. De Antoni, O. De Fornari)
0.35	Dnevnik, pregled tiska in vreme, filmske novosti
1.05	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto
7.30	Nad.: Diritto di nascere, 8.00 Manuela, 9.05 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.55 nad. Febbre d'amore, 11.585 I casi di Rosie O'Neil, vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
16.00	Nad.: La donna del mistero, 17.00 Perdonami
18.00	Film: I due colonnelli (kom., '62, i. Totò), vmes (19.00) dnevnik
20.35	Nan.: Crimini misteriosi, 21.35 Burk
22.30	Film: Anno 2670 - Ultimo atto (fant., ZDA '73, i. R. McDowall, C. Akins), vmes (23.30) dnevnik
0.30	Pregled tiska
0.40	Nan.: Jeffersonovi

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda, 10.00 Affare fatto
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprima
16.00	Otroski variete Bim bum bam, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Champagne (vodi Pippo Franco)
23.10	Variete: Gommapiuma
23.30	Film: Carrie lo sguardo di Satana (srh. ZDA '76), vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.25	Odpri studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.20	Aktualno: Village
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Variete: Jammin'
16.15	Aktualno: Ciak
16.45	Nan.: Star Trek, 17.45 Ultraman, 18.15 Village, 18.20 Robocop
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: I 4 dell' Ave Maria (vestern, It. '68, i. T. Hill, B. Spencer, E. Wallach)
23.15	Nan.: Belle e pericolose - L' incubo (i. M. Michele, L. Cutter)
1.15	Italia 1 sport
2.30	Film: Holocaust 2000

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 23.45 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.20 nan. Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
19.30	Nan.: Ai confini dell' Arizona
20.35	Film: Scandalo a Filadelfia (kom., ZDA '40)
23.00	Evropski nogomet

Koper

15.00	Juke Box, pon. I. dela
16.00	Euronews
16.10	Juke Box, pon. II. dela
17.00	Srečanje z zgodovino, avtor: Ezio Giuricin
18.00	Slovenski program TV Poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Euronews
20.30	Po meri cloveka - potovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami »Folkest '94«
21.10	Soočanje izkušenj, 1. del Achtung Baby!, oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
21.40	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.15	Vsedanes - dnevnik
22.30	Rokomet (M) , slovensko prvenstvo Slovenj Gradec: Prevent - Primorske novice Jadran Hrpelje

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Buddy, Buddy, am. film
11.00	Dolga pot na kitajsko, pon.
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Zanimivosti iz Spodnje Avstrije
13.35	Ljubljeni lažnivci, nemška kom., 1949
15.00	Otroski program
16.15	Beverly Hills 90210
16.15	Zaključna slovesnost
17.00	Mini cas v sliki
17.10	X - Large
18.00	Cas v sliki
18.05	Zdravnica dr. Quinn
19.00	Karavana otrok
19.00	Zlata dekleta
19.30	Cas v sliki, vreme
19.55	Sport
20.15	Ali ste za salo?
22.05	Do smrti , ameriska komedija, 1990 Igrajo: Kelly Preston, Linden Ashby in drugi
23.35	Cas v sliki
23.40	Pom pom dekleta, am. kom., 1976
01.05	Simon Templar
01.50	Video strani

ORF Avstrija 2

14.00	Poročila iz parlamenta
15.00	Avstrija II
16.30	Slika Avstrije
17.00	Ozri se po deželi
17.45	Kdo me hoče, zivali isčejo dom
18.00	Sport
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Smrtonosni denar - zakon Belmontovih , nemski film, 1994 Igrajo: Marthe Keller, Michel Piccoli, Christian Kohlund, Friedrich von Thun in drugi
21.45	Cas v sliki
21.55	Cas na nabodalu
22.20	Sport
22.30	Kottan poizveduje
00.05	Monthly Pyton's Flying Circus
00.25	Round Midnight
01.10	Jeanie Bryson na jazz festivalu v Varsavi, 1991
01.10	Video strani

Hrvaška 1

08.45	Tv-koledar
08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Sezamova ulica
11.30	Kapitan Zaspán, 6/13 del risane serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 95/211 del
12.50	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
13.35	Briljantina
14.15	Narava cloveske zgradbe, 4/6 dokumentarne serije
14.45	Prizma, multinacionalni magazin
15.30	Porocila
15.40	Bony, 13/14 del serije
16.25	Prepovedan planet , ameriski film, 1956 Igrajo: Walter Pidgeon, Ann Francis, Leslie Nielsen in drugi
18.00	Televizija o televiziji
18.30	Arhitekt Viktor Kovacic, dokumentarna oddaja
19.15	Na zacetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Mind Field , amerisko-kanadski film, 1990 Igrajo: Michael Ironside, Lisa Langlois, Christopher Plummer in drugi; režija: Jean-Claude Lord
21.45	V dobri družbi, glasbena oddaja
22.35	Slika na sliko
23.15	Porocila
23.20	Sanje brez meja

Hrvaška 2

14.05	Tv koledar
14.15	V avtobusu, humoristična serija
14.40	Ekran brez okvirja
15.40	V vrtincu, ameriski film, 1939
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik, sport
20.10	»KYTV«, 11/12 del humoristične srije
20.40	Cro Pop Rock
21.30	Latinica
22.30	Sportna sobota
22.45	Nočna izmena: Severna obzorja, 64/88 del am. nadaljevanke
23.10	Hale in Pace, 5/12 del humoristične serije
23.15	Ocim , ameriski film, 1986 Igrajo: Terry Quinn, Jill Schoelm, Shelly Reuben in drugi
02.00	Video strani

MTV Madžarska

05.30	Vaska tv, regionalni program
06.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
08.00	Otroski program
11.00	Po sledeh sončnega zarjaka, serija
11.30	Zgodovina madžarske tehnike, serija
12.00	Zvon, video strani
12.05	Cajkovski - gala, 2. del
13.00	Napovednik programa
13.25	Pot nazaj, 1. del
14.35	Cirkuski film
16.30	Cas x, krtačni odtis
17.15	Storije: Renault
17.30	Odprta usta
18.25	Kolo sreče
19.00	Za otroke
19.15	Pet minut proze
19.30	Dnevnik
20.20	Operetni program
23.05	Dnevi obleganja Budimpeste, 50. predzadnji dan
23.10	Sodba, italijansko-francoski film

TV SLOVENIJA 2 / 10.00

Umetnost dirigiranja

Angleška oddaja

Taktirke najbolj slavnih dirigentov iz preteklosti nas bodo v dveh enournih oddajah vodile po umetnosti dirigiranja. Angleški oddaji kronološko sledita sestanjam dirigentom od Arthurja Nikischja iz leta 1913 do Leonarda Bernsteina v letu 1974.

Arhivski filmski posnetki ilustrirajo delo teh velikih orkestrrov pri delu, pogosto z orkestrom, s katerim so bili najbolj povezani. V prvi oddaji predstavljajo Artura Toscaninija, Ota Klempererja, Herber-

ta von Karajana, Georga Sœzla, Thomasa Beechama, Johna Barbirollija, Arthurja Nikischja, Felixa Weingartnerja, Fritza Buscha, Richarda Straussa, Bruna Walterja, Wilhelma Furtwänglerja.

O umetnosti dirigiranja govorijo nekateri dirigenti, posneli pa so tudi zanimive pogovore z glasbeniki današnjih dni (J.E. Gardiner, Mariss Jansons, Yehudi Menuhin, Sir George Solti, Isaac Stern in drugi). Druga oddaja bo na sporedu čez teden dni.

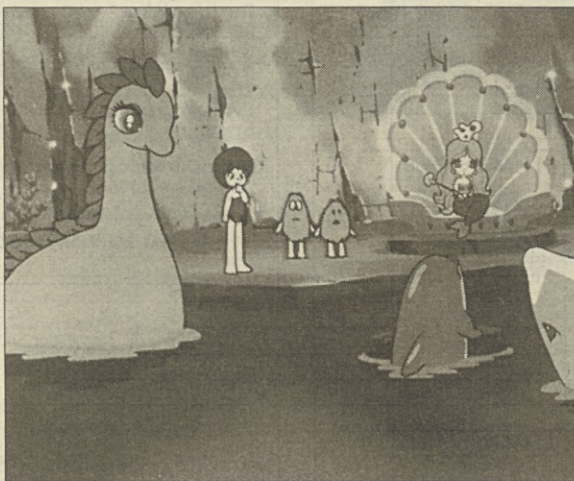
TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 11.30

Sinjeočka, različna zmajčica

Ameriška bavana risanka, 1989

Režija: Jim Terry
Scenarij: Collins Walker
Glasba: Bullets in Takawo Watanabe

Mali Bobby je skupaj s staršema na raziskovalni ladji Caprice, ki pluje v ledene vode Antarktike. Njegova starša sta raziskovalca in proučujeta zivljenje v morju. Tik pred pristankom ladje naleti Bobby na Pila Pilo, malo rajsko ptico, ki rada pobegne s svojega čudovitega otoka. Toda se tako hude težave, v katerih se vedno znova znajde, je ne spravi k pameti. Tokrat jo zebe, ker jo je eden mornarjev zaprl v kletko. Bobbyja poprosi za pomoč in ko jo fantič resi, postaneta prijatelja. Na Antarktiki je hudo mraz, toda tam so pingvini, ki pritegnejo Bobbyjevo pozornost. Kmalu po prihodu znanstvenikov na Antarktiko, se dvigne hudo neurje, v katerem se prelomi ledena plošča. Bobbyjevi starši izginejo, mali deček pa se po dolgi nezvesti

prebudi na ledeni plošči, ki jo odnasajo ocenaski tokovi. Spotoma jo topi sonce in nazadnje Bobby opazi, da pravzaprav sedi na roznati krogli. Na njej zapljuje v tropske vode Pacifika, kjer krmari kapitan Packa, največja nadloga vseh morij. Bobby se zbudi na čudovitem Rajskem otoku, ki je tudi dom Pile Pile, že v naslednjem hipu

pa zagleda veliko jajce, iz katerega se rodi mladič dinosaver. Zgodi se tisto, kar je napovedalo prerocišče, namreč, da se bo rodilo bitje, ki bo varovalo otok, na katerem vlada princeza Lora. Toda Bobby na otoku ne sme ostati, ker je človek, tako kot kapitan Packa, ki se ga vsi bojijo, ker bi se rad polastil princeze in otoka.

2/5 TV SLOVENIJA 2 20.10
V VROČICI VELEMESTA, ameriški barvni film, 1990

Scenarij in režija: Spike Lee
Igrajo: Wesley Snipes, Anabella Sciorra, Spike Lee, Ruby Dee, Ossie Davis, John Turturro, Frank Vincent, Anthony Quinn

Vročica velemesta se je na svojevrsten način zgodila leta 1993 v Los Angelesu, v večdnevni demonstraciji ob sodnem procesu proti policajema, ki sta neustojljivo pretepla temno-

poltega pasanta. Spike Lee se osredotoča na ljubezensko razmerje med temnopoltim in poročenim Flipperjem in njegovo belopolto sodelavko Angelo Tucci, ki je tudi na nek način predstavnica manjšine, saj je italijanskega rodu in ameriški Italijani so se posebej nacionalno zagrizeni in netolerantni do drugih. Flipper Purfy je uspešnež v arhitekturnem biroju, srečno po-

ročen in ima v svojih krogih in med svojimi precej ugleda. Vse skupaj se zaplete, ko dobi novo sodelavko, Angelo Tucci, italijanskega rodu. In ker priložnost ne pravi tati, se po enonočni avanturi razvije strastna ljubezen. Ko svojo ljubezen zaupa prijatelju Cyrusu, jo ta sčveka Flipperjevi ženi in ta svojem možu v besu pokaze vrata. Nič bolje se ne godi tudi njegovlj ljubljini.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

10.00 The Worst Of Most Wanted; 10.30 The Zig & Zag Show; 11.00 The Big Picture; 11.30 Hit List U.K.; 13.30 First Look; 14.00 Video; 17.00 Dance; 18.00 The Big Picture; 18.30 MTV News - Weekend Edition; 19.00 European Top 20; 21.00 Unplugged: Duran Duran; 22.00 The Soul; 00.00 Yo!

SKY ONE

15.00 Knights And Warriors; 16.00 Družinske vezi; 16.30 Baby Talk; 17.00 Wonder Woman; 18.00 Parker Lewis Can't loose: Ljubezen je pekel; 19.00 Rokoborba; 20.00 Kung Fu; 21.00 The Extraordinary; dokum. serija; 22.00 Cops I.; 22.30 Cops II.; 23.00 Comedy Rules; 23.30 Seinfeld

PRO 7

11.50 Čarovnja; 12.20 Parker Lewis; 12.50 Batman; 13.20 Superboy; 13.45 Potovanje na dno morja; 14.50 Reptile; 16.20 Herkules, strah in trepet barbarov, it. pustolovski film, 1959; 17.55 Potovanje okoli sveta; 19.55 Poročila; 20.15 Grey-stoke - legenda o Tarzanu, am. pustol. film, 1983; 22.45 Pošast iz brezna, it. fantastični film, 1989; 00.30 Poročila

PREMIERE

15.10 Rojena včeraj, am. kom., 1993; 16.45 Zlobna kri; 18.25 Dennis, am. komedija, 1993; 19.45 Premiere; 20.15 Ninja Zelve III, am. akc. kom.; 21.50 Stark Stephena Kinga, ameriška grozljivka, 1993; 23.40 Absolutely Fabulous, serija

SAT 1

06.35 Za otroke; 09.55 Košarka, vrhunec NBA; 11.15 Skoraj angel, pon. am. kom. 1990; 13.00 Thunderball, am. krim. kom.; 15.10 Footloose, am. plesni film; 17.00 Pojdi na vsel; 18.00 Nogo-met; 18.30 Gospod Smith, 5.del am. hum. serije; 19.25 Kolo sreče; 20.15 Sladko življenja Bobbyja, avs. komedija

EUROSPORT

08.30 Deskanje na snegu, pregled; 09.00 Smučarski teki, prenos iz Osla; 14.30 Hitrostno drsanje, prenos iz Basela; 16.30 Tenis, prenos ATP turnirja iz Dubaja; 20.00 Golf, pon.; 22.00 Boks, prenos; 00.00 Wrestling; 01.00 Mednarodni motošport

RTL

05.35 Za otroke; 11.30 Earle, Indiana; 12.00 Vsi ljubijo Julijo; 12.30 Princ z Bel - Aira, serija; 13.05 Polna hiša; 14.10 Korak za korakom; 14.45 Knight Rider; 16.50 Beverly Hills 90210; 17.45 Melrose Place; 18.45 Poročila; 19.10 Mini Playback Show; 20.15 Oddaja za sto tisoč mark; 22.15 Boks: Henry Maske - Egerton Marcus; 00.15 Sobotna noč

RTL 2

06.15 - 15.00 Ponovitve; 15.00 Puščavska princesa, am. pustolovski film, 1949; 16.30 Prijateljica mojega moža, nem. kom., 1957; 18.15 Poročil se bom z družino; 20.00 Poročila; 20.15 James Bond 007 - vohun, ki me je ljubil, angleški triler, 1977; 22.45 Rambo 2, ameriški akcijski film

SKY MOVIES

15.00 Dreamchild; 17.00 Bingo; 19.00 Courage Of Lassie; 21.00 Hot Shots! Part Deux; 23.00 Death Becomes Her

MOVIE CHANNEL

11.40 The Master Of Ballantrae; 13.10 Tarzan The Fearless; 14.40 I See Ice; 16.05 The Haunted School; 17.45 This Can't Be Love; 19.20 Spaceballs; 21.00 Fire In The Sky; 23.00 Bugsy

FILMNET +

16.00 Ruby; 18.00 Como Aqua Para Chocolate; 20.00 Hot Shots, Part Deux

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; McLaughlinova skupina; Europa Journal; Video moda; 14.00 Šport; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuaia; 20.00 Dateline; 22.00 Novice; 22.30 The Tonight Show, pon.; 23.30 The Secret Of Nandy, ameriška komedija, 1988

CNN

11.30 Travel Guide; 12.30 Healthworks; 15.00 Larry King Live; 16.30 Your Money; 18.30 Evans And Novak; 21.30 Style; 22.30 Future watch; 23.30 Showbiz Today; 00.00 The World Today; 00.30 Diplomatic Licence; 01.00 Pinnacle

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Igra: Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditvev; 9.30 SP v smučanju; 11.30 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih in smučanje; 16.35 Popovke tedna; 17.50 Šport; 19.00 Sobotni večer z J. Webrom; 22.00 Zrcalo dneva, vreme.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovske pesmi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 P.I. Čajkovski; 19.30 Opera: Hamlet; 22.15 Znamenite partiture; Utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du Jesl, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na MV; 17.30 Pomorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športni program.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00

Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 8.40 Peter Stepic; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.00 Notranjsko-kraški mozaik; 11.15 Angleščina; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ozigosa-nih; 15.15 RGL komentira in obvešča; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrt-nice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Izbor pesmi tedna; 19.30 Večerni pr. z Metko Centrih Vogel.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistrška panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih goric; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleni ste; 17.30 Osmrt-nice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

11.00 Preklopetek-lap; 14.30 RO: Henry Johnson; 17.45 Come Together!; 19.00 TB: Reggie Workman; 20.30 DJ Grafitti: Rokenrol.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert; 11.30 Iz Dopolisn z najbližjega Vzhoda; 11.40 Znani ansambli; 12.00 Ta rožajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 12.45 Primorska poje: Višarski kvintet; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena; 22. leto ob zori-Čudežen otrok (L. Turk, 1.); 18.25 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Mor-ski val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; 20.05-21.00 Slovenski kulturni praznik.

2/5 TV SLOVENIJA 1 23.20
SKENERJI II, ameriški film

Scenarij: B.J. Nelson

Režija: Christian Dugay

Fotografija: Rodney Gibbons

Glasba: Marty Simon

Igrajo: David Hewlett, Deborah Raffin, Yvan Ponton, Isabelle Mejias, Tom Butler, Raoul Trujillo, Vlasta Vrana

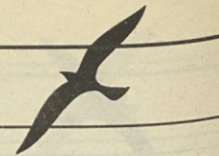
David Cronenberg se je zapisal v filmsko zgodovino s filmi Scanners (1981), Videodrom (1983), Muha (1986), Dead Ringers (1988), in predvsem Golo kosilo / Naked Lunch (1991). Gre za avtorja znanstvenofantastičnih grozljivk - vrsti, ki je doživela predvsem količinski razcvet na video trgu. Le malo filmov te vrsti presega okvire tehnično dobro posnetih prizorov »groze« in »gravža«. Cronenberg je to zmoget - številni posnemovalci pa se se zadovoljili zgolj z napeto zgodbo in učinkovito posnetimi tehničnimi triki. Eden takšnih anonimnih epigonov je Christian Dugay, ki je deset let po Cronenbergovem filmu Scanners, posnel najprej relativno uspešen Scanners II - The New Order, nato pa še Scanners III - The Takeover (1992) popolnoma ponesrečen film, ki pa si ga je lahko izposoditi v videotekah. Scanners II - The New Order nam prosto po Cronenbergu predstavi ljudi - scannerje z nadnaravno parapsihološko močjo. Vse bi bilo v redu, če bi bili nadzorovani - njihove sposobnosti pa le v službi zakona. Toda med »dobrimi« so tudi »hudobniki« in poskus z izjemnimi rezultati utegne uiti nadzoru - ne le medicini - tudi »organom reda in pregona.«

2/5 TV SLOVENIJA 1 21.25
NA ŠTIRIH KOLESIH, ameriška dokumentarna srija

Prvi prispevek pripoveduje o trgovini z dodatno avtomobilsko opremo na Beverly Hillsu, kalifornijskem središču ekstravagance. To je pravi hram kiča na 7000 kvadratnih metrih, nabit z unikatnimi, ročno izdelanimi deli, dodatno opremo, aparati in oblačili. Za mnoge Američane v petdesetih in šestdesetih letih je bil kadilak simbol uspeha in voznja z njim čisti užitek, le malokdaj pa je vedel, da je bil Cadillac vedno vodilni v avtomobilski industriji. Od leta 1903 je oral ledino v svetu avtomobilizma. Kmalu po iznajdbi avtomobila sta avto in hrana postala neločljiva. Ljudje so jedli kar v avtu ali pa so se zapeljali v posebne okrepčevalnice, kjer so jim hrano prinesli k avtu.

2/5 TV SLOVENIJA 1 20.10
KRIŽ KRAŽ, režija: 1.os.edn.z.sp.

Slovenci smo imeli v letih 1955-1967 eksperimentalno gledališče, ki se je želelo izogniti konvencionalnemu odru in je našlo svojo novo izbiro v viteški dvorani Križank kot prvo gledališče v krogu v Ljubljani pod režijskim vodstvom Balbine Battelino-Baranovič. Leta 1958 je nastalo gledališče Ad hoc, voditeljica in režiserka pa je bila Draga Ahacič. O tem se bomo pogovarjali v studiu z Meto Hočevar, Matejko Kolečnik, Svetlano Makarovič, Barbaro Hleng-Samobor, Drago Ahacič, Katjo Pegan in Marijo Šeme.

MENJALNIŠKI TEČAJI

10. februar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	79,90	80,90	11,29	11,49	7,48	7,78
A banka Koper	79,50	80,80	11,26	11,48	7,46	7,73
A banka Nova Gorica	79,50	80,60	11,24	11,48	7,48	7,72
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	79,90	80,70	11,20	11,50	7,30	7,75
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	80,80	11,30	11,55	7,45	7,75
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	79,75	80,68	11,18	11,65	7,55	7,63
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,00	80,50	11,20	11,45	7,50	7,85
Come 2 us*	80,10	80,48	11,33	11,44	7,55	7,73
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,00	81,20	11,20	11,60	7,30	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,43	80,49	11,38	11,42	7,60	7,67
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,36	80,39	11,38	11,40	7,63	7,68
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,36	80,39	11,40	11,41	7,68	7,70
Kompas Hertz Celje*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,00	80,50	11,30	11,44	7,50	7,70
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,50	81,20	11,25	11,50	7,47	7,85
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	79,90	80,70	11,26	11,50	7,56	7,63
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,00	80,80	11,28	11,45	7,50	7,80
Poštna banka Slovenije*	78,85	80,45	10,83	11,38	7,20	7,73
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,40	80,42	11,40	11,42	7,63	7,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,20	80,35	11,37	11,40	7,60	7,62
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,00	80,50	11,30	11,45	7,40	7,72
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,15	80,55	11,38	11,42	7,40	7,80
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,70	81,60	11,20	11,60	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,05	80,45	11,35	11,44	7,58	7,62
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,15	80,59	11,36	11,41	7,57	7,79
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	79,80	80,60	11,30	11,50	7,20	7,70
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,00	80,60	11,30	11,50	7,30	7,69
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,00	80,50	11,33	11,45	7,60	7,82
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,30	80,85	11,35	11,47	7,56	7,79
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	79,90	80,65	11,33	11,50	7,53	7,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,00	80,89	11,30	11,49	7,50	7,80
SKB d.d., ***	79,60	80,60	10,90	11,65	7,45	7,85
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,20	80,70	11,30	11,48	7,55	7,75
SZKB d.d. Ljubljana	80,05	80,60	11,32	11,46	7,53	7,80
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,05	81,10	11,30	11,55	7,55	7,85
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,33	80,39	11,39	11,42	7,66	7,69

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

10. FEBRUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	-	-
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	-	-
Avstrija	Posojilnica Borovlje	-	-
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	-	-
Avstrija	Posojilnica Ločilo	-	-
Italija	Kmečka banka Gorica	12,60	13,10
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50	13,10

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

10. FEBRUAR 1995

v DEM		nakupni	srednji	prodajni
valuta				
ameriški dolar	-	1.5288	-	-
francoski frank	-	28.8920	-	-
nizozemski gulden	-	89.2200	-	-
belgijski frank	-	4.8593	-	-
španska peseta	-	1.1604	-	-
danska krona	-	25.3910	-	-
kanadski dolar	-	1.0910	-	-
japonski jen	-	1.5402	-	-
švicarski frank	-	118.2400	-	-
avstrijski šiling	-	14.2100	-	-
italijanska lira	-	0.9449	-	-
švedska krona	-	20.5800	-	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 13.2.1995

1. Redni prodajni tečaj za DEM 81,97

2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM 80,37

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 2.2.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 028 z dne 10. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 11. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,8748	94,1573	94,4398
Avstrija	040	šiling	100	1161,4808	1164,9757	1168,4706
Belgija	056	frank	100	397,1840	398,3791	399,5742
Kanada	124	dolar	1	89,1749	89,4432	89,7115
Danska	208	krona	100	2075,3806	2081,6255	2087,8704
Finska	246	marka	100	2661,3522	2669,3603	2677,3684
Francija	250	frank	100	2361,5414	2368,6473	2375,7532
Nemčija	280	marka	100	8173,6862	8198,2810	8222,8758
Grčija	300	grd	100	—	52,3706	52,5277
Irsko	372	funt	1	—	194,2993	194,8822
Italija	380	lira	100	7,7234	7,7466	7,7698
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	125,8911	126,2699	126,6487
Nizozemska	528	gulden	100	7292,5628	7314,5063	7336,4498
Norveška	578	krona	100	1868,0959	1873,7171	1879,3383
Portugalska	620	escudo	100	79,2929	79,5315	79,7701
Švedska	752	krona	100	1682,1446	1687,2062	1692,2678
Švica	756	frank	100	9664,5666	9693,6475	9722,7284
Velika Britanija	826	funt sterling	1	194,5092	195,0945	195,6798
ZDA	840	dolar	1	124,9593	125,3353	125,7113
Evropska unija	955	ECU	1	154,2620	154,7262	155,1904
Španija	995	peseta	100	94,8475	95,1329	95,4183

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 11. februarja 1995

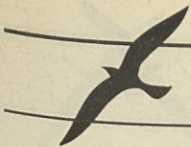
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1,500,000	805,973	809,549	1,615,522
90		107.4631%	107.9399%	107.7015%	150,000	80,597	80,955	161,552

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

st.: 26

Datum: 10. 2. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	796	(4.5.93)	11.150	,09	10. 2.	11.170	11.200	11.150	11.150	167
PRB	1.000	(6.6.94)	15.200	3,22	10. 2.	14.600	14.800	15.250	14.600	12.054
SAL	500	[7](28.8.94)	20.637	,67	10. 2.	20.310	20.500	21.050	20.500	2.889
SKBR	458	(16.5.94)	37.134	,94	10. 2.	36.910	37.180	37.500	36.910	13.071
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4(31.12.94)	98,6	,37	10. 2.	98,8	99,2	99,0	98,4	6.641
RS02	9,5	8(1.10.94)	103,9	,90	10. 2.	104,0	104,1	104,1	103,2	26.001
RS08	5,0	3(30.11.94)	83,3	,62	10. 2.	83,3	83,3	83,3	83,3	—
RS11	7,0	4(15.1.95)	94,0	,00	10. 2.	94,0	94,4	94,0	94,0	1.464
RSL1D	8,0	4(31.12.94)	97,4	,317	10. 2.	95,3	98,0	97,7	94,5	2.421
RSL2D	9,5	8(1.10.94)	102,0	,00	10. 2.	101,1	101,1	101,1	101,1	—
SKB1	10,0	4(1.11.94)	99,3A	,77	10. 2.	97,0	99,2	99,7	99,0	611
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTRR			13.390	3,00	10. 2.	12.600	13.000	13.400	13.000	110.544
DAD	10.000	(1.6.94)	148.540	6,09	10. 2.	147.300	147.600	153.900	145.100	39.215
FMD		(8)	17.075	1,87-	10. 2.	17.170	17.380	17.170	16.600	102
GPR			16.000		10. 2.	16.000	16.000	16.000	16.000	—
HMER			14.500A	48-	10. 1.	14.000	15.800	14.500	14.500	580
MKZ	218	(30.3.93)	9.767	1,34	10. 2.	9.520	9.700	10.000	9.600	5.323
NIKR	4.000	(8)(10.6.94)	4.778	40-	10. 2.	4.750	4.820	4.850	4.700	6.006
TCTR		(5)	765,0	65-	10. 2.	765,0	774,0	765,0	765,0	918
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
BKTP	4000	(23.5.94)	38.255	,64	10. 2.	37.100	38.700	38.600	37.300	2.219
FBFP			48.150	2,08-	10. 2.	48.000	48.950	49.000	48.100	1.252
RGSP		(6)	2.794	27-	10. 2.	2.960	3.060	2.510	98	—
UBKP			13.050*	10,00	10. 2.	13.900	13.050	13.050	13	—
VIPP			41.298	25,1	10. 2.	41.150	41.300	41.300	41.300	—
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,0	,00						

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V nedeljo, 12. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCALJENJE (DP). Predstava bo se v četrtek, 16., in v petek, 17. februarja, ob isti uri.

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 11. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - ANTI-GONA, za izven. V ponedeljek, 13. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - UGANKA KORAJZE, za abonma dijaski 9 večerni in izven. Predstava bo se v četrtek, 16. februarja, ob isti uri, za abonma študentski tretji in izven. V torek, 14. februarja, ob 19.30: D. Zajc - GRMACE, za abonma torek in izven. V sredo, 15. februarja, ob 19.30: A. P. Čehov - CESNJEV VRT. Gostovanje TEATRA GARAGE iz Zagreba.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 11. februarja, ob 20. uri: M. A. de la Parra Calderon - PRIKRITA OPOLZKOST VSAKDANA, za izven. V sredo, 15. februarja, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. V četrtek, 16. februarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 11. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUČISCU, za izven. Predstava bo se v četrtek, 16. februarja, ob isti uri, za izven. V ponedeljek, 13. februarja, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLJA NA VEČERJO, za izven. V torek, 14. februarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za izven. Predstava bo se v petek, 17. februarja, ob isti uri, za izven. V sredo, 15. februarja, ob 19.30: E. Ionesco - PLESASTA PEVKA, za izven. Gostovanje gledališča ZATO iz Ptuja.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 11. februarja, ob 17. uri: lutkovna predstava MUCA COPATARICA v izvedbi LG FRU FRU. V nedeljo, 12. februarja, ob 20. uri: improloga PILOTI: GILS NASA KABINET.

LGL, tel.: 061/ 314-962

VELIKI ODER
Danes, 11. februarja, ob 11. in 17. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, za izven. V nedeljo, 12. februarja, ob 11. uri: VELIKI KIKIRIKI, za izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

V sredo, 15. februarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za abonma red E. Predstava bo se v petek, 17. februarja, ob isti uri, za izven.

GALERIJA SOU, tel.: 061/ 13 13 282

Danes, 11. februarja, ob 20. uri: gledališki projekt PREDSTAVA. Predstava bo se v nedeljo, 12. februarja, ob isti uri.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/ 25-332

V ponedeljek, 13. februarja, ob 11. uri: A. Wendt - TI-

CEV JAKA, za abonma čebelica 1 in ob 15.30, za abonma 1. solski in izven. Predstava bo se v torek, 14. februarja, ob 10. uri, za abonma čebelica 3 in ob 15.30, za abonma 4. solski in izven.

DNEVI KOMEDIJE
do 26. februarja

Danes, 11. februarja, ob 19.30: M. de Cervantes - CUDEZNO GLEDALIŠČE. V nedeljo, 12. februarja, ob 17. uri: A. Nicolaj - NI BILA PETA, BILA JE DEVETA. V petek, 17. februarja, ob 19.30: I. Lovrić - AFERA POUHNI KUFR.

ODERPODODROM

V nedeljo, 12. februarja, ob 20.30: F. Milčinski-Jezek - NE SMEJTE SE, UMRJ JE KLOVN.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - VSTAJE-NJE JOZETA SVEJKA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

V petek, 17. februarja, ob 19.30: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven. Predstava bo se v soboto, 18. februarja, ob isti uri, za izven in konto.

LJUTOMER

V petek, 17. februarja, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODROM, premiera. Predstava bo se v nedeljo, 19. februarja, ob 15. uri in v petek, 24. februarja, ob 19.30.

MARIBOR

LGM, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 12. februarja, ob 11. uri: M. Pungartnik - VODNI MOZ IN LEPA POLONA, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 23-326

Danes, 11. februarja, ob 11.30 in 16. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOW, za abonma velikega polzka in izven.

SEŽANA

KC SREČKA KOSOVELA, tel.: 067/ 73-255

V torek, 14. februarja, ob 9. in 10.30: plesna pravljica TRNULJICA.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V soboto, 11. februarja, ob 10. in 16. uri: MOJCA PO-KRACULJA, za Pikin abonma (4).

ZAGORJE

V ponedeljek, 13. februarja, KC Delavski dom ob 19.30: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, 4. predstava gledališkega abonmaja.

Dva večera argentinskega tanga
v tržaškem gledališču MielaTEATRO FANTASTICO
de Buenos AiresMUERTE
DEL
ANGEL

Po nizu glasbenih in
filmskih prireditev v

duhu kulture jidiš za-

druga Bonawentura

posveča konec tedna

argentinskemu tangu.

Drevi in jutri ob 21. uri

bo v gledališču Miela

nastopila glasbeno-

plesna skupina Teatro

Fantastico iz Buenos

Airesa, ki bo predstavi-

la predvsem »avtor-

ski» tango. Med skla-

datelji pa je največjo

pozornost namenila

Astorju Piazzolli.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca.

V prvem predverju je do 5. marca na ogled razstava SLOVENIJA IN DUNAJ.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SE-DEJA.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOTA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava del IVA PRANCICA je na ogled do 26. februarja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava Portreti slovenskih pesnikov in pisateljev KIAR MESKA in MARIJANA KERSIC-BELACA je na ogled do 16. februarja.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava MARINO MARINIJA je na ogled do 15. februarja.

GALERIJA HEST, Novi trg 6

Razstava risb RIHARDA JAKOPIČA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik MAJE POGACNIK je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA KAPELICA SOU

Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA CZP KMEČKI GLAS, Železna 14

Razstava akvarelov in pastelov PLESTENJAK - BAHAR je na ogled do 7. marca.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Prva samostojna razstava MIHAELA CIUHA in ALEKSANDRE FRANCE.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava akvarelov MIHE PIRNATA ml. je na ogled do 28. februarja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Arheološka razstava AMFORA je na ogled do 26. februarja.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava grafik ZORE STANČIČ - Album je na ogled do 25. februarja.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE,

Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

STARA GROFIJA, Muzejski trg 1

Razstava ALESA STOPARJA - okrasni cvetlični lončki.

CERKNICA

GALERIJA KRPAN

Razstava ilustracij BOZIDARJA STRMANA-MISOTA.

ILIRSKA BISTRICA

GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2

Danes, 10. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik PATRIZIE DEVIDE. Razstava bo na ogled do 25. februarja.

IKAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava slik CENETA GRILJICA je na ogled do 21. februarja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava litografij MARCA CHAGALLA je na ogled do 20. februarja.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Razstava VORTEX Ona B je na ogled do 23. februarja.

SOLKAN

VILA BAROLOMEI, Pod vinogradi 2

Razstava skulptur in risb ZMAGA POSEGE je na ogled do 26. februarja.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2

Danes, 10. februarja, bo ob 20. uri otvoritev razstave fotografij BOSTJANA GUNCARJA.

TRŽIČ

GALERIJA KURNIKOVA HISA

Danes, 10. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBČA. Razstava bo na ogled do 5. marca.

ZALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Danes, 10. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del LEONA KOPORCA. Razstava bo na ogled do 24. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Rizarna: do 26.2. je na ogled razstava slikar-
nic Arta Spiegelmana »Maus«. Urnik: ne-
delja, torek, sredo 9-13, četrtek, petek, sobota
9-18, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Rettori Tribbio: na ogled je razstava
slikarja Ottavia Bombena.

Art Light Hall: danes, 11. t.m., ob 19.00 od-
prtje razstave slikarja Davida Lippolis, ki bo
trajala do 4. marca. Urnik: od torka do sobo-
te ob 18.00 do 20.00, zaprto ob praznikih in
ponedeljkih.

Studio Bassanese: danes, 11. t.m., ob 18. uri
odprtje razstave »Carte« 1994 slikarja Enrica
Castellani. Razstava bo na ogled ob delav-
nikih od 17. do 20. ure do 11. marca.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska
razstava »Maestri del novecento«.

GORICA

Kulturni dom: se jutri, 12. t. m., razstavlja
svoje glinaste skulpture, slike in sitotiske Ra-
do Jagodic.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Carinthia: do 4.3. razstavlja Ludwig
Gerstakker.

BV galerija: do 15.2. »Kleinformat«.

Galerija U: do 17.2. razstavlja Gertrude Kres-
se.

BOROVLJE

Galerija Rieser: razstava 50 koroskih umet-
nikov.

RADISE

Kulturni dom: na ogled je razstava del G.
Loiskandla.

BEGUNJE

Galerija Avsenik: Do 13.2. bo na ogled raz-
stava »Trofeje iz Nambije«.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/ 222-815

Danes, 10. februarja, ob 21. uri:
koncert THE ART ENSEMBLE
OF CHICAGO (LD).

V soboto, 11. februarja, ob 19. uri:
TURANDOT, premiera (GD). Di-
rigent: Andrea Licata, Turandot:
Sophia Larson, Kalaf: Alberto
Cupido. Prva ponovitev - premi-
erna zasedba - bo v ponedeljek,
13. februarja, ob isti uri.

V ponedeljek, 13. februarja, ob
19.30: koncert MARTIJN VAN
DEN HOEKA (klavir), za srebrni
abonma (dvorana SF).

KLUB CD

Danes, 10. februarja, JAZZ LATI-
NO - FIESTA LATINA.

LGL, tel.: 061/ 314-789

V sredo, 15. februarja, ob 19. uri:
dobrodelni koncert za Sarajevo.
Nastopili bodo: NECA FALK, VI-
TA MAVRIČ, VLADO KRESLIN
in TOMAZ PENGOV.

K4, Kersnikova 4

Danes, 10. februarja, ob 21. uri:
koncert CHRISA WOODA in
ANDYJA CUTTINGA.

JAZZ KLUB GAJO,

Beethovnova ulica

Danes, 10. februarja, ob 22. uri:
nastopa DAMJANA in pianist
BLAZ JURJEVIČ.

GRAND HOTEL UNION

V nedeljo, 12. februarja, modri
salon ob 18. uri: koncert TRIA
LORENZ.

ILIRSKA BISTRICA

MKNZ

Danes, 10. februarja, ob 22. uri:
koncert skupine BOYE in tria
SVI PREDSEDNIKOV LJUDI.

V soboto, 18. februarja, ob 22. uri:
koncert skupin TODAY IS THE
DAY (ZDA) in HA DET BRA (Za-
greb).

KOSTANJEVICA

FRANCISKANSKI

SAMOSTAN

V torek, 14. februarja, ob 19. uri:
koncert pesmi in arij. Nastopata:
FRANE JAVORNIK (bas) in MA-
RIJAN FAJDIGA (klavir).

NOVA GORICA

Danes, 10. februarja, KD Nova
Gorica ob 20.15: koncert SIMFO-
NIKOV RTV SLOVENIJA.

PIRAN

KLUB MAONA, Arze 5

Danes, 10. februarja, ob 21.30:
predstavitev nove kasete TRIA
BRACO DOBLEKAR.

V soboto, 11. februarja, ob 21.30:
koncert CHRIS WOODA &
ANDYJA CUTTINGA.

FJK

TRST

**Glasbena matica - Koncert-
na abonmajska sezona
1994/95**

V torek, 21. t. m., ob 20.30
koncert harmonikaša Corra-
da Rojaca.

**Gledališče Verdi - Dvorana
Tripicovich**

**Operna in baletna sezona
1994-95**

Danes, 11. t. m., ob 20.00
(red A) premiera baletne
predstave - G. Rossini »Il
Turco in Italia«. Režija Ste-
fano Vizioli. Dirigent Donato
Renzetti.

Prodaja vstopnic in rezerva-
cije pri blagajni dvorane
Tripicovich (urnik: 9-12/16-
19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

V ponedeljek, 21. t. m., ob
21. uri enkratni koncert Fio-
relle Mannoia. Predstava iz-
ven abonmaja. Za abonente
popust, izkaznice niso
veljavne.

Trzasko koncertno društvo:
V ponedeljek, 13. t. m., ob
20.30 bo nastopil Michele
Campanella.

Trzaski jazzovski krozek

V torek, 7. marca, ob 20.45
nastop organista »Brother«
Jack Mc Duff.

Sportna palača pri Carboli

V ponedeljek, 13.3., ob 21.
uri koncert ansambla Litfiba.
Predprodaja vstopnic pri
UTAT v Pasazi Protti (tel.
630063).

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V petek, 17. t. m., ob 20.30
koncert pianistke Marthe
Argerich in celista Mishe
Mayskyja. Na programu van
Beethovnovske skladbe.

GORICA

Kulturni dom

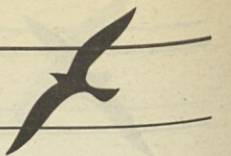
V petek, 24. t. m., ob 20.30
koncert kvarteta Honved En-
semble.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V ponedeljek, 13. t. m., ob 16. uri (red I) po-
novitev recitala E. Kocbeka »Globoko

NOVICE

Clippers premagali Houston!

LOS ANGELES - Najslabše mostvo NBA lige, LA Clippers, je z zmago proti prvaku Houston Rockets prekinilo serijo šestih zaporednih porazov, v Seattlu pa so Supersonicsi sele po podaljsku strli odpor Chicaga. Warriorsi so zmagali v Denverju, ki je po zamenjavi trenerja (trener Issel se je sam odločil, da preneha in mesto prepustil Littleu) nanižal 10 porazov v 12 tekmah.

IZIDI - cetrtek: **Seattle - Chicago 126:118*** (Kemp 30, Schrempf 26, Perkins 21; R.Harper 26, Pippen 24), **Clippers - Houston 122:107** (Vaught 26, Sealy 24; Olajuwon 34), **Denver - Golden State 101:109** (Sprewell 30, T.Hardaway 25). (VJ)

V Dubaju izpadel prvi nosilec Berasategui

DUBAI (STA/dpa) - Rezultati teniskega turnirja v Dubaju z nagradnim skladom 1.014 milijona dolarjev - 2. krog: Ariens (Nem) - Berasategui (Spa/1) 6:4, 6:4; Sanchez (Spa) - Bruguera (Spa) brez boja; Korda (Ces/6) - Costa (Spa) 6:4, 6:7 (5:7), 6:1; Woodbridge (Avs) - Stoltenberg (Avs) 6:3, 2:1 predaja; Ferreira (JAR/4) - Kinnear (ZDA) 6:1, 7:6; Cash (Avs) - Costa (Spa) 6:3, 4:6, 6:3; cetrtnfinale: Ferreira (JAR/4) - Cash (Avs) 6:1, 6:2; Gaudenzi (Ita) - Holm (Sve) 6:4 6:2.

Becker ugnal Leconta

MARSEILLE (STA/AP) - Rezultati teniskega turnirja v Marseillu z nagradnim skladom 506.000 dolarjev - osmina finala (drugi krog): Rikl (Ces) - Stadling (Sve) 6:4, 6:2; Delaitre (Fra/4) - Mronz (Nem) 3:6, 6:3, 7:6 (7:3); Kucera (Slk/6) - Pozzi (Ita) 6:3, 6:4; Becker (Nem/1) - Leconte (Fra) 6:0, 6:4; Vacek (Ces) - Wekesa (Ken) 6:4, 6:4; Kafelnikov (Rus/2) - Hlasek (Svi) 6:4, 6:4; Roux (Fra) - Dosedel (Ces) 7:5, 6:3; 3. krog: Vacek (Ces) - Kafelnikov (Rus/2) 7:5, 7:6 (7:5).

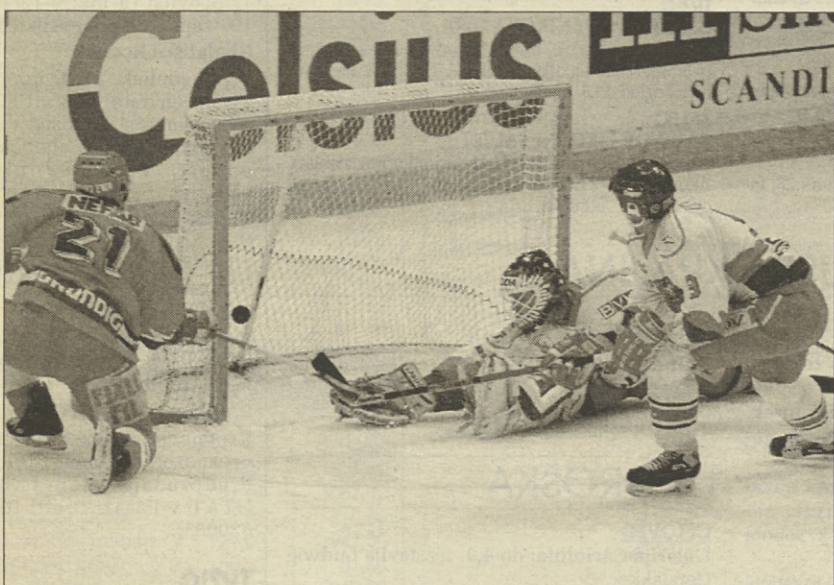
Rezultati NHL

NEW YORK (STA/AP) - Rezultati cetrtkovih tekem severnoameriske poklicne hokejske lige NHL: Quebec - Boston 4:3, Pittsburgh - NY Islanders 5:2, New Jersey - NY Rangers 4:1, Florida - Philadelphia 3:0, Chicago - St. Louis 5:0, Calgary - Anaheim 5:1, Vancouver - Winnipeg 5:1. Vrstni red: vzhodna kofereca - atlantska divizija: NY Islanders 9 točk, Tampa Bay 9, Florida 9, NY Rangers 9, New Jersey 8, Philadelphia 7, Washington 5; severovzhodna divizija: Pittsburgh 19, Quebec 18, Buffalo 13, Boston 12, Montreal 10, Hartford 6, Ottawa 4; zahodna konferenca - centralna divizija: Chicago 16, Detroit 14, St. Louis 13, Toronto 11, Dallas 8, Winnipeg 7; pacifiška divizija: San Jose 11, Calgary 11, Anaheim 8, Edmonton 8, Vancouver 7, Los Angeles 6.

Poraz Patricka McEnroeja

SAN JOSE (STA/AP) - Rezultati teniskega turnirja v San Joseju (ZDA) z nagradnim skladom 328.000 dolarjev - drugi krog: Agassi (ZDA/1) - Goellner (Nem) 7:6 (7:4), 6:2; Courier (ZDA/3) - N. Pereira (Ven) 6:4, 6:1; Grabb (ZDA) - P. McEnroe (ZDA/6) 7:5, 6:7 (6:8), 6:3; MacPhie (ZDA) - Thorne (ZDA) 6:4, 6:3; Shelton (ZDA) - Nargiso (Ita) 7:6 (11:9), 7:6 (7:4); Rusedski (Kan) - Jarryd (Sve) 6:7 (3:7), 6:0, 6:4.

HOKEJ NA LEDU / TURNIR V STOCKHOLMU

Švedska je premagala Kanado
Češka in Rusija igrali neodločeno

STOCKHOLM (Reuters) - Na mednarodnem hokejskem turnirju v Stockholmu nastopa nekaj najboljših reprezentanc na svetu. V prvem krogu je Švedska premagala Kanado, Rusija in Češka pa sta igrali neodločeno.

Rezultati - 1. krog: Švedska - Kanada 7:4 (1:2, 2:1, 4:2) - strelci: Tomas Jonsson (17.47), Erik Huusko (23.47), Tomas Forslund (33.09, 45.45, 52.33), Leif Rohlin (47.34), Andreas Johansson (54.02) za

Švedsko in David St Pierre (11.20), Mark Kaufmann (35.41), Joel Savage (48.29), Andy Schneider (51.45) za Kanado; 12.021 gledalcev; Rusija - Češka 4:4 (2:1, 1:1, 1:2) - strelci: Stanislav Romanov (14.41), Vladimir Tarasenko (19.45), Oleg Belov (31.42), Aleksej Salomatin (47.25) za Rusijo in Libor Prochazka (7.00), Roman Meluzin (39.45), Martin Prochazka (41.35), Martin Hostak (55.53) za Cesko; 1000 gledalcev.

ATLETIKA / MITING V MADRIDU

Odličen nastop dvojice »B. B.«

Bukovčeva prva z najboljšim izidom sezone
Bilačeva druga - Svetovni rekord Privalove

M A D R I D (STA/AP/dpa) - Ruska atletinja Irina Privalova je na dvoranskem atletskem mitingu v Madridu izenacila lastni svetovni dvoranski rekord na 60 metrov s časom 6.92 sekunde, ki ga je postavila 11. februarja 1993. V istem teku so ji na 50 metrov namerili 5.96 sekunde, kar je za 4 stotinke hitreje od uradnega svetovnega rekorda Marlene Ottey z Jamajke (6.00). Odlični sta bili tudi slovenski predstavnici Brigita Bukovec in Britta Bilač. Brigita Bukovec je v teku na 60 metrov z ovirami dosegla najboljši rezultat sezone na svetu (7.90), evropska prvakinja v skoku v višino Bilačeva pa je preskocila 198 centimetrov in zasedla drugo mesto za Romunko z nemskim potnim listom Galino Astafei, ki je edina preskocila dva metra (201 centimeter).

Najboljša letošnja rezultata na svetu sta na 60 metrov ovire dosegla tudi American Allen Johnson in Britanec Colin Jackson. Tekla sta 7.42 sekunde. Po odločitvi s pomočjo fotofiniša je zmagal American, ki je s tem prekinil niz 44 zaporednih zmag svetovnega prvaka Jacksona, ki pred tem na visokih ovirah ni poznal poraza v dvoranih ali na prostem od avgusta 1993. Jackson bo izpustil dvoransko svetovno prvenstvo od 10. do 12. marca v spanski Barceloni, ker se zeli popolnoma posvetiti le sezoni na prostem. Sedemindvajsetletnega Britanca, ki je tudi svetovni rekorder, je nazadnje pre-

Irina Privalova po uspešnem nastopu (Telefoto AP)

magal Jack Pierce 27. avgusta 1993 v Berlinu.

Rezultati: moski: 60 m ovire: 1. Allen Johnson (ZDA) 7.42, 2. Colin Jackson (VB) 7.42 - najboljša letošnja rezultata na svetu, 3. Tony Dees (ZDA) 7.55; 3.000 m: 1. Anacleto Jimenez (Spa) 8:06.47, 2. Isaac Viciosa (Spa) 8:07.05, 3. Moulay Boutaib (Mar) 8:07.91, palica: 1. Maksim Tarasov (Rus) 560, 2. Rodion Gataulin (Rus) 560, 3. Javier Garcia Chico (Spa) in Pjotr Bockarjov (Rus) po 540; 60 m: 1. Bruny Surin (Kan) 6.59, 2. Raymond Stewart (Jam) 6.60, 3. Vitalij Savin (Kaz) 6.62; daljava: 1. Ivan Pedroso (Kub) 814, 2. Angel Her-

nandez (Spa) 813, 3. Ivajlo Mladenov (Bol) 809; **ženske** - 60 m: 1. Irina Privalova (Rus) 6.92 - izenacen svetovni rekord (merjenje na 50 m: 5.96 - svetovni rekord), 2. Zana Tarnopolskaja (Ukr) 7.12 (6.15), 3. Juliet Cuthbert (Jam) 7.12 (6.15); 60 m ovire: 1. Brigita Bukovec (Slo) 7.90 - najboljši letošnji rezultat na svetu; 2. Aliuska Lopez (Kub) 7.97, 3. T. Rešetnikova (Rus) 7.98; višina: 1. Galina Astafei (Rom) 201, 2. Britta Bilač (Slo) 198, 3. Jelena Gulajeva (Rus) 195; troskok: 1. Ana Birjukova (Rus) 14.69, 2. Jolanda Cen (Rus) 14.67; 3. Inesa Kravec (Ukr) 13.92.

KOLESARSTVO / SVETOVNI POKAL

V letošnjem programu enajst dirk

PARIZ - Mednarodna kolesarska zveza (UCI) je včeraj potrdila izbor 22 ekip in 11 dirk za letošnji svetovni pokal. Na vsaki od teh dirk ima pravico nastopa prvih 22 ekip po lestvici UCI, mednarodna kolesarska zveza pa lahko na vsako tekmo po- vabi skupno največ 25 ekip, tako da bo na startu skupno največ 200 kolesarjev. Poleg tega se lahko vsaka od 22 najboljših ekip odredi dve nastopom na dirkah za svetovni pokal.

Od letos je dirk za svetovni pokal enajst in ne več samo deset kot doslej. Enajsta dirka naj ne bi bila vedno v istem kraju. Letos bo na sporedu 1. maja, ko se bodo kolesarji pomerili za Veliko nagrado Frankfurta, prihodnje leto pa naj bi kolesarje pot vodila na Japonsko na Japan Cup.

Pravico nastopa na dirkah ima naslednjih 22 ekip: Mapei, Mg, Gewiss, Lampre, Carrera, Polti, ZG Mobili, Refin in Brescialat (vse Italija), Banesto, Once in Kelme (Spanija), Novell in Tvm (Nizozemska), Castorama, Le Groupement in Gan (Francija), Lotto (Belgija), Motorola (ZDA), Telekom (Nemčija), Festina (Andora) in Mercatone Uno (San Marino).

LETOSNJI SPORED
DIRK ZA
SVETOVNI POKAL
18. marec: Milano - Sanremu;

2. april: Dirka po Flandriji;
9. april: Pariz - Roubaix;
16. april: Liege - Bastogne - Liege;
22. april: Amstel Gold Race;
1. maj: GP Frankfurt;
6. avgust: Leeds international classic;
12. avgust: San Sebastian;
20. avgust: prvenstvo Zürich; 15. oktober: Pariz - Tours;
21. oktober: Giro po Lombardiji.

Na rallyju po švedski vodi domačin Eriksson

KARLSTAD - Šved Kenneth Eriksson (Mitsubishi) je na najboljši način potrdil napovedi in z zmago v tretji in cetrtni (prvo je dobil Francoz Didier Auriol, drugo pa Spanec Carlos Sainz) posebni preizkušnji prve etape rallyja po Švedski prevzel vodstvo v skupni uvrstitvi. Toda razlike so precej majhne. Na drugem mestu je Finec Tommi Makinen (Mitsubishi), ki zaostaja 4 sekunde, tretji pa je mladi švedski up Thomas Radstrom (Toyota Celica), ki za rojakom Erikssonom zaostaja 15. sekund.

NOGOMET / ZAČENJA SE BRAZILSKO PRVENSTVO

Toda v množici prvenstev
so samo štiri res kvalitetna

RIO DE JANEIRO - Obratno kot pri nas se v Braziliji državno nogometno prvenstvo sele začena. Državno prvenstvo? Ne eno, temveč kar sedindvajset državnih prvenstev, eno za vsako državo, ki tvorijo brazilsko federacijo.

Pojem velja na vsak način razjasniti, ker gre za edinstven primer, ki je veliko prispeval k ustvarjanju mita nekaterih brazilskih enajsteric. Tako sta v šestdesetih letih Bofatogo in Santos istocasno imeli najboljši mostvi v zgodovini brazilskega nogometa (Garrincha, Didi, Zagalo na eni in Pelé, Gilmar, Carlos Alberto na drugi strani) in mirno zmagovali vsaka v svojem prvenstvu. Najbolj elitno je prvenstvo »Carioca« drzave Rio de Janeiro, sledi pa mu »Paulista« drzave São Paulo. S precejšnjim zaostankom sledita »Mineiro« drzave Minas Gerais in »Gaucho« drzave Rio Grande do Sul. Ostalih dvaindvajset prvenstev je na nivoju italijanske C lige, kar je povsem razumljivo, saj toliko kakovostnih igralcev tudi Brazilija seveda nima. Najstarejše je prvenstvo »Carioca«, ki so ga prvič

priredili 1906. leta. Zmagovalca Ria de Janeiro in São Paula se med seboj pomerita od leta 1931, ko so ustanovili t.i. turnir »Rio-São Paulo«, vestransko državno prvenstvo »Brasileiro« pa je luč dneva zagledalo sele leta 1971 (!), vendar obe inacici nimata ravno velikega uspeha. Kot da bi Milan igral v namišljenem lombardskem prvenstvu in omalovazeval spopade z Juventusom in Romo!

Ne glede na to je letos v Braziliji spet zavladala strasna nogometna mrzliza, potem ko je bila precej let velike pozornosti delezna le odbojka. Toda odbojkarji so svetovno prvenstvo izgubili, Romario in tovarisi pa zmagali in tako se druga domovina nogometa spet navdusuje za ta sport. Val navdušenja po zmagi »auriverdesov« v ZDA je bil izjemen, predvsem pa so se (prav zaradi tega?) začeli pojavljati evropski sponzorji, ki so v mnogih primerih napolnili prazne blagajne najbolj slavnih klubov. Palmeiras je recimo trdno v rokah Parmalata, znanega mogotca italijanske mlečne industrije, ki podpira tudi Parmo, Benficio in argentinski River

Plate. Za Flamengo se skriva spanska družba. Poslov, za katerimi se verjetno skriva tudi pranje umazane denarja, pa je se in se.

Nenadno pridobljeni denar so mnogi izkoristili za nakup - po zelo ugodni ceni - tistih, ki so doslej služili večji kos kruha v tujini. Barcelona je Romaria prodala Flamengo za tri milijone dolarjev, ker je pač muhavi igralec bil »navelican« in je Barsi le skodil. Podobno se bo junija zgodilo tudi z Bebetom in tako bo vsaj delno omiljeno izseljevanje Brazilcev v novo obljubljeno deželo, Japonsko.

O favoritih je nemogoče razpravljati: v »Carioci« so na startu med drugimi Bofatogo, Flamengo, Fluminense in Vasco da Gama; v »Paulistu« Corinthians, Palmeiras, Santos, São Paulo, Bragantino in Portuguesa; v »Gauchu« Gremio in Internacional iz Porto Alegre; v »Mineiru« Atletico Mineiro in Cruzeiro iz Belo Horizonteja. Iz te palete bo izšla osmerica ekip, ki se bo potegovala za resničen (a omalovazeovan) naslov brazilskega prvaka. Čudno, mar ne? (dk)

Proti Andrii zadnja možnost Cesene

V vnaprej igrani tekmi 21. kola nogometne B lige se bosta drevi spopadli Cesena in Andria. za Ceseno bo to ena zadnjih priložnosti, da se vključi v boj za napredovanje. Po 20 kolid ima na lestvici tri točke manj od Andrie, ki deli tretje mesto z Ancono. V prvi tekmi sta mostvi igrali neodločeno 1:1. Udinese se bo jutri v Veroni pomeril s Chievom.

Spored, danes: Cesena - Andria. Jutri: Ascoli - Atalanta, Chievo - Udinese, Como - Venezia, Cosenza - Piacenza, Lecce - Ancona, Palermo - Verona, Perugia - Lucchese, Pescara - Acireale, Salernitana - Vicenza.

KOŠARKARSKO PRVENSTVO C1 LIGE / NOCOJ V 19. KOLU

Proti Camposampieru Jadran s polno paro

Poraz v Cittadelli ni vplival na vzdušje v Jadranovem taboru
Dean Oberdan prekinil zlato serijo uspešnih prostih metov

Jadran v Cittadelli prekinil serijo zmag, Oberdan pa prostih metov

V Cittadelli je splahnela možnost, da bi Jadranovi košarkarji brez poraza končali redni del sezone. Trener **Valter Vatovec** je dan po tekmi jasno in v par besedah obrazložil glavni vzrok poraza: »Igrali smo zelo slabo, zlasti pa smo odpovedali v obrambi, kar je jasno kaže podatek, da smo prejeli kar 99 točk.«

Jadranova nepremagljivost se je torej prekinila v 18. kolu, prvenstvo pa se seveda nadaljuje in že noč bo združena ekipa na domačih tleh igrala proti mostvu **Camposampiero**, ki je s 16 točkami na sredini lestvice (10. mesto) in je najbrž že odrezano od boja za uvrstitev v končnico (prva stiri mesta).

O nocojsnji tekmi in tudi o vzrokih in morebitnih posledicah sredinega prvega poraza Jadrana, smo se na kratko pogovorili s playmakerjem plavobelih, **Deanom Oberdanom**.

Bolj kot poraz sam po sebi, preseneča dejstvo, da ste tekmo zgubili prepričljivo in z izdatno razliko. Kakšen je tvoj komentar?

Tudi sami smo si pričakovali, da bomo prej ali slej zgubili, a nismo računali, da bi se to lahko zgodilo v Cittadelli. Poznało se je, da smo v zadnjem tednu nekajkrat trenirali v nepopolni postavi, bili smo v nenavadno slabi kondiciji, vplivalo pa je tudi večurno potovanje po delovnem dnevu. Oni so si zmagovale zaslužili, saj so igrali zelo motivirano, ker se upajo na play off, mi pa smo odpovedali v obrambi in v boju pod košema.

Nekateri menijo, da je poraz morda celo dobrodošel, ker vas je opozoril,

da je treba vsako tekmo odigrati z maksimalno angažiranostjo. Se s tem strinjaš?

Ne. V vseh dosedanjih 17 tekmah smo stopili na igrišče motivirani in z željo, da bi nasprotnikom vsilili nase igrano v njih seveda pomagali. Tokrat smo pač nalleteli na slab dan, kar je povsem normalno v vseh kategorijah in vseh prvenstvih. Mi smo zelo jezni, ker so nekateri italijanski mediji že dalj časa čakali in si želeli, da bi bilo naše prekinjene serije zmaglo konec.

O porazu pa nimate niti časa veliko razmišljati, saj vas nočjo čaka Camposampiero...

Oni zadnje case igrajo se kar uspešno. Pozna se, da je njihov predsednik zgledil finančne težave; igrajo v popolni postavi in se vedno ciljajo na tisto četrto mesto, ki se pelje v končnico, tako da bodo tudi pri nas skusali odscipniti se kako pomembni točki. Prepričan sem, da smo sredin poraz že preboleli. Dobro smo trenirali in odločno računamo na uspeh. Paziti bo treba na nekaj njihovih nevarnejših posameznikov, zlasti na Michelona, Munerattija in Vettorija, če pa igramo kot znamo, ne bo o zmagovalcu nobenega dvoma.

V Cittadelli si zgresil nekaj prostih metov in tako prekinil osebno zlato serijo 41 metov. Te je rekordno število zaporednih prostih metov pogojevalo pri metu?

Vsaj v delni meri prav gotovo. Soigralci so me pogostoma dražili s tem argumentom in proti Cittadelli sem takoj zgresil kar dva prosta meta zaporedoma, celo po njihovi tehnični na-

paki. Sedaj je ta rekord mimo in upam, da bom nadaljeval z dobrimi odstotki.

Servolana vam je za petami. Je prvo mesto v nevarnosti?

Vse se bo najbrž odločilo prav na pustno soboto, ko igramo z njimi. Mislim, da bo zmagovalec tistega derbija tudi osvojil končno prvo mesto na lestvici.

TAKO V 4. KOLU: Jadranovci so v gosteh visoko premagali Camposampiero s končnim izidom 88:69, že po prvem polcasu pa je prednost znašala 14 točk (40:26). Največ točk je dosegel Vitez (21), v glavnem s crte prostih metov (15:17), Rauber je dosegel 18 točk, Arena 16, Oberdan in Pregarc po 12. Pri nasprotnikih so bili najuspešnejši Muneratti (16), Tosatto (13) in Vettori (12).

IZIDI 18. KOLA: Camposampiero - San Daniele 91:83, Sacile - Pieve di Sacco 84:99, Gemona - Gradisca 82:80, Castelfranco - Don Bosco 80:76, Cittadella - Jadran Tkb 99:87, Servolana - Caorle 91:76, Amici Pn - San Donà 84:67, Rovigo - Pall. Pn 77:68.

VRSTNI RED: Jadran Tkb 34, Servolana Latte Carso 32, Don Bosco 26, Amici Pn 22, Sacile, Cittadella, Pieve di Sacco in Castelfranco 20, San Daniele 18, Camposampiero 16, Gemona 14, Caorle in Rovigo 12, Gradisca 8, San Donà in Pall. Pn 6.

PARI 19. KOLA: Don Bosco - Amici Pn, Jadran Tkb - Camposampiero (ob 20.30), Caorle - Gemona, Gradisca - Rovigo, San Daniele - Castelfranco, Pall. Pn - Servolana, Pieve di Sacco - Cittadella, San Donà - Sacile.

(Vanja Jogan)

NOVICE

Hud poraz Sisleya v Nemčiji

WUPPERTAL - V četrtfinalni tekmi za odbojkarški pokal prvakov je Sisley iz Trevisa doživel v Nemčiji nepričakovan poraz. Proti Bayerju iz Wuppertala je namreč izgubil s 3:1 (15:13, 9:15, 15:6, 15-11). Sisley je nastopil brez bolnega Zoržija, zdaj pa čaka italijansko sesterko težka naloga, da ta težek spodrsrlaj popravi v povratni tekmi v Trevisu.

Bayer: Larsen (10+22), Sanheim (4+17), Braun (2+2), Schmeig (1+9), Kuck (9+18), Lee, Hoffinan (3+5).

Sisley: Gardini (3+14), Passani (3+18), Tofoli (0+2), Agazzi (6+25), Zwerwer (12+21), Bernardi (2+7), Moretti (1+6), Pilodori, Giombini.

Igralci CourmAoste so se prepozno premislili

CORTINA D'AMPEZZO - V 28. kolu italijanske A lige v hokeju na ledu je bilo zlasti razburljivo v Bocnu, kjer so igralci CourmAoste v drugi tretjini iz protesta zoper sodniške odločitve zapustili igrišče pri rezultatu 2:2. Kasneje so se sicer vrnili na ledeno ploščo, vendar je sodnik tedaj že odpiskal predcasen konec srečanja.

Izidi: Asiago - Brunico 1:5, Bolzano - CourmAosta prek., Fassa - Milano Saima 5:1, Gardena - Alleghe 6:3, Devils Milano - Varese 3:7.

Vrstni red: Bolzano 38, Varese 36, CourmAosta 31, Milano Saima 28, Brunico 27, Alleghe 25, Devils Milano in Gardena 24, Fassa 23, Asiago 12.

Stadiona v Genovi ne bodo zaprli

RIM - Notranje ministrstvo je izdalo dovoljenje za igranje nogometnih tekem na genovskem stadionu Marassi do konca sezone. Pogoj je, da občinske oblasti v roku 15 dni odstranijo zapuščeno in na pol razpadel objekt, v katerem so za časa svetovnega prvenstva namestili tiskovni urad in opravi se nekaj del. Do zdaj je dovoljenje za prvenstvene tekme iz tedna v teden izdajal župan, po tragičnih dogodkih po prvenstveni tekmi med Genoo in Milanom pa je postalo vprašljivo, ali lahko stadion sploh ostane odprt. Tekmo med Genoo in Milanom bodo pnovili v sredo, 15. t.m., s pričetkom ob 20.30.

Cipollini spet uspešen

ANTIBES - Po tretji je italijanski kolesar Mario Cipollini na dirki po Sredozemlju v sprintu osvojil se včerajšnjo četrto etapo. Na skupnem vrstnem redu se naprej vodi njegov rojak Fabio Baldato.

Kras Trimac v gosteh

Danes se bo Kras Trimac po enotedenskem počitku v gosteh spopadel proti Vigarani. Tekma bi morala biti odigrana že pred dvema mesecema, a je bila odložena. Kras Trimac se bo moral tudi danes boriti proti nasprotniku, ki nima veliko točk, a je vse tekme izgubil z minimalnimi razlikami. Varovanci trenerja Mahničica so dva tedna redno ponovili vse običajne sheme, poleg tega pa so izrecno vadili kroženje žoge v napadu ter protinapad. Postava bo običajna, le da ne bo rezervnega vratarja Granzotta, ki si je na treningu lažje poskodoval roko. (Iztok)

KOŠARKA / DANES V A1 LIGI

Scavolini - Cagiva

Illycaffè jutri proti Birexu ob 20.30

V danasnji vnaprej igrani tekmi 23. kola italijanske košarkarske A1 lige se bosta v Pesaru (ob 17.10 po račtu)

pomerila Scavolini in Cagiva iz Vareseja. Danes zvečer bo tudi tekma med Panapesco iz Montecatini in Benetonom iz Trevisa, ki bo že prihodnji torek odigral proti Antibesu polfinalno tekmo za evropski pokal.

Ostale tekme bodo na sporedu jutri, tekma v tržaski sportni palaci med Illycaffejem in veronskim Birexom pa se bo zaradi Tv prenosa zasebne postaje Tele +2 pričela ob 20. uri.

Spored, danes: Scavolini - Cagiva, Panapesca - Benetton. Jutri (18.30): Buckler - Madigan, Comerson - Metasystem, Illy - Birex (20.00), Pfizer - Stefanel, Teorematour - Filodoro.

Po zmagi v deželnem derbiju z Libertasom (Fazzi 18, Sfiligoi 2, Cempini 17, Foschini 12, Mian 13, Koprivica 17, Premier 18, za Videmčane pa je Trunic dosegel 26 točk.) se bo goriski Brescialat jutri v Benetkah pomeril s San Benedettom.

PRVENSTVO CSI

Nesrečen poraz Brega Gmada proti Montuzzi

Montuza - Breg Grma-
da 4:3 (0:0, 2:3)

Strelca: Mihelcic 2, Klun 1.

BREG GRMADA: Facco, Sancin, Ghezzo, Mihelcic, Cheber, Lovrecic, Klun, Czerwenka, Bandi, Di Donato.

Mladi Brežani so proti ekipi Montuzae doživeli nesrečen poraz prav v zadnjih minutah srečanja. Srečanje je bilo na začetku izenačeno, nato pa so plavi v drugi tretjini dosegli kar tri zadetke. Nasprotniki pa se niso vdali in so sprva zmanjšali zaostanek, nato izenacili in pet minut pred končnim zvižgom z natančnim strelom premagali Bregovega vratarja in tako dosegli zmago. (E.B.)

Danes Bor Farco
Danes ob 15. uri bo Breg Farco v prvenstvu Kolibri v Dolini igral proti ekipi S. Sergio B.

NAMIZNI TENIS / V ŽENSKI A LIGI KRAS PROST

Bo Kras Activa presenetil Bissuolo?

V rednem tretjem povratnem kolu ekipnega namiznoteniskega prvenstva si bomo drevi, ob 18. uri v sportno-kulturnem centru v Zgoniku ogledali dve drugoligaški tekmi. Kras Activa bo v okviru moske B-2 lige gostil prvouvrsteno ekipo Bissuola iz Mester. Proti nespornemu favoritu se je bilo mostvo Krasa Activa vrnilo s tesnim porazom 5:4, ko je bil Igor Milic edini igralec, ki je ostal iz predhodne slavne Krasove ekipe, ki si je priborila napredovanje v A-2, a napredovanja iz znanih vzrokov ni realizirala, uspešen proti vsem trem nasprotnikovim igralcem in ko je njegov pomočnik pri nabiranju točk Andrea Bertolotti prispeval se četrto točko. Nedvomno čaka drevi Krasove fante zelo trd boj, a izid prvega dela bo težko dosegljiv. Doslej je Kras Activa zelo dobro branil svoje pozicije na sredini prvenstvene lestvice. Prepričani smo, da bo tudi nočjo drago prodal svojo kožo, a trdne ambicije Bissuole, da naskoci visjo ligo se v tej sezoni, so zanj oprejemljiva stvarnost.

Mlada postava Krasa Corium bo odigrala povratno tekmo s sestrama Segre in branilko Doreggerjevo, to je članicami ekipe Sportverein Lana. Na gostovanju je castno točko za Krasov tabor osvojila Ivana Stubelj, medtem ko sta mlajši Krasovi igralci Dasa Bresciani in Nina Milic odv-

zeli nasprotnicama le set. Sportverein Lana je na trenutni prvenstveni lestvici peta - vodi le za eno mesto pred Krasom Corium in po vsej verjetnosti prihajajo gostje v Zgonik po nove točke. Velik kakovosten skok, ki sta ga opravili Nina in Dasa iz promocijske v drugo državno ligo, je cena, ki jo sedaj plačujeta s srečanji z igalkami, ki so tudi do sto in več mest više na jakostnih lestvicah. Situacija ni ohrabrujoca za naše, vendar mlade krasovke iz tekme v tekmo napredujejo. Doslej je Ivana zbrala osem zmag, Nina pet in Dasa eno.

Krasove prvotligasice (Wang, Bersan in Katja Milic) bodo v tem kolu počivale. Tekme desetega kroga med Krasom Adria Caravan in Fiamma Messino je prelozena na kasnejši datum, ker je Vanja Milic oblekla reprezentančni dres Italije za finalno tekmo ženske evropske lige, ki se bo drevi potegovala za vstop v superevropsko ligo.

V promocijskih ligah so Krasove ženske ekipe zaključile s tekmovaljem, čaka jih še finalni del, ki bo odločal o napredovanju. Moska ekipa bo jutri dopoldne gostovala pri San Giustu v zadnjem krogu po koledarju, nadoknaditi pa mora se zaostalo tekmo s Chiadinom.

(J.J.)

KOŠARKA / MLADINSKA PRVENSTVA

Dober odpor Sokolovih dečkov Domovi naraščajniki za 3. mesto Propaganda: prva zmaga Sokola

Sokol - Poggi A 93:132 (55:67)

SOKOL: Paoletic 41 (5:12), Sustersic 11 (3:4), Rebula 12 (2:4), Fandoli 4, Doglia 11 (3:4), Jaklic, Semec 12 (1:1), Bukavec, Hrovatin 2. Meti za 3 točke: Semec 1.

V zaostali tekmi 10. kola so Sokolovi dečki odigrali eno najboljših letosnjih tekem. Ekipi sta pričeli z agresivno obrambo, ki se je ohranila skozi celih 40 minut. Domača peterka se je skoraj celoten prvi polčas enakovredno upirala objektivno bolj homogeni ekipi Poggi A. Nasi fante so zlasti s hitrimi protinapadi Kristjana Rebule in z vedno zanesljivim Robijem Pavletičem polnili nasprotnikov kos in celo vodili do 9. minute. Pred iztekom prvega polčasa pa so si gostje le priigrali rahlo prednost, ki jim je omogočila, da so prevzeli vajeti igre v svoje roke. Povedati pa moramo, da se je razlika povečala sele v zadnjih minutah, ko so res poštvalnim domaćinom posle moči. (A.T.)

NARASČAJNIKI

San Vito - Dom 71:89 (35:44)

DOM: Stefancic 35 (4:6), Krizetic, Valente 6 (0:1), Zobin 39 (17:24), Puntar 2, Bukavec 7; trener J.Gregori. PM 21/31. SON: 19. 3T: Stefancic 3, Bukavec 1.

Domovi naraščajniki so v močno okrnjeni postavi (zaradi solskih obveznosti se je nekaj posameznikov odreklo tekmi, dva pa sta bila bolna) odigrali zelo uspešno in povsem zaslužen premagali sicer dokaj sibli San Vito.

Nasprotniki so dobro igrali le v prvih minutah, povedli z 10:4 ter prednost obdržali vse do 10. minute (21:17). Razigrani par Stefancic - Zobin (74 točk skupaj!) je opogumil se soigralce ter z delnim izidom 10:0 so domovci prehiteli domače kosarkarje. V drugem polcasu so bili Gregorijevi fante stalno v vodstvu in so z novim delnim izidom 9:0 se povisali prednost na 15 točk (53:68 v 32'), tako da o zmagovalcu ni bilo več dvoma. Danes je na sporedu se zadnje kolo, Dom pa bo proti Servolani igral za končno tretje mesto. (VJ)

PROPAGANDA

Sokol - Libertas 87:60 (41:25)

SOKOL: Sosic, Rogelja, Sustersic 21 (7:11), Rebula 23 (1:3), Frandoli 6 (0:1), Doglia 19 (3:6), Jaklic 2 (0:2), Semec 4 (2:2), Nabergoj 8 (0:1), Bogatec 4, Bukavec.

Nabrežinska peterka je le prisla do svojega prvega para točk v prvenstvu Propaganda, potem ko se je v prvih treh kolid srečala z dvema glavnima favoritoma in z Borom, ki pa je popolnejše mostvo. V četrtek so mali Sokoli že od vsega začetka visoko povedli, zlasti po zaslugi hitrega Kristjana Rebule. Ob njem sta bila prav tako neustavljiva Danjel Sustersic in Denis Doglia. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da je Libertas precej sibli ekipa. Tudi zaradi tega so se izkazali skoraj vsi košarkarji, predvsem tisti, ki navadno odigrajo nekoliko manjšo vlogo. Med temi moramo pohvaliti Tomaža Nabergoja. (A.T.)

domači šport

Danes

Sobota, 11. februarja 1995

KOSARKA

MOSKA C1 LIGA

20.30 v Brisckih, dom Ervatti: Jadran TKB - Cam-

posampiero

MOSKA C2 LIGA

20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Agorest - Por-

cia; 20.30 v Spilimbergu: Tuttosconto Supermerca-

ti - Bor Radenska

MOSKA D LIGA

18.30 v Tržiču, igrišče Powell: Pom - Cicibona

Mingot

PROMOCIJSKA LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Forlanini: Skyscrapers - Polet

Metra

NARASCAJNIKI

16.00 v Brisckih, dom Ervatti: Dom - Latte Carso

DECKI

18.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Bor Ediauto - Don

Bosco B

PROPAGANDA

15.30 v Trstu, Ul. Zugnano: Santos - Bor Autocar-

rozzeria Boris B; 18.30 v Brisckih: Jadran - Sgt

ODBOJKA

MOSKA C2 LIGA

20.30 v Trstu, na Alturi: Bor Fortrade - Pav Natiso-

nia; 20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Olym-

pia CDR - Mossa Candolini

ZENSKA C2 LIGA

20.00 v Fiume Venetu, srednja sola: Fiume Veneto

- Kmečka banka; 20.30 v Nabrežini: Sokol Indules -

B-meters Volley 2000; 20.30 v Cordenonsu: Ottica

Tomasini - Breg

MOSKA D LIGA

19.30 v Porcii: Porcia - Espejo

1. ZENSKA DIVIZIJA

17.00 v Dolini: Breg - Kontovel; 20.30 v Trstu, Ul.

Locchi: Sant'Andrea - Koimpex

HOKEJ NA KOTALKAH

21.00 v Trstu, Miramarski drevored: Polet - Ferrara

ROKOMET

MOSKA C LIGA

21.00 v Vigarano: Vigarano - Kras Trimac

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

15.00 v Standrežu: Juventina - Ronchi

POKRAJINSKI MLADINCI

15.00 La Proseku: Primorje - Domio, 15.00 v Krizu:

Vesna - Chiabola

NAJMLAJSI

15.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Sanrocchese - So-

vodnje

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Corium - Chiadino

MOSKA B2 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Activa - Bissuola

Jutri

Nedelja, 12. februarja 1995

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Skocjanu: San Canzian - Juventina

1. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje - Zarja, 15.00 v Tava-

gnaccu: Colugna - Vesna, 15.00 v Miljah: Fortitudo

- Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trebčah: Primorec - Moraro, 15.00 v Maria-

nu del Friuli: Mariano - Kras, 15.00 v Slovrencu:

San Lorenzo - Gaja

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Trstu, Vrdelska cesta: Venus - Dolina; 12.15

na Opcinah: CGS - Breg; 15.00 v Gradežu: Grado -

Mladost

NARASCAJNIKI

10.30 v Doberdobu: Mladost - Corno; 10.30 na

Opcinah, Vill. del Fanciullo: Sant'Andrea - Zarja

Adriaimpex

NAJMLAJSI

10.30 v Bazovici: Bor Farco - Sant'Andrea.

KOSARKA

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu, Suvich: Scoglietto - Sokol Warm;

17.00 v Brisckih, Ervatti: Kontovel - Grado

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. Zugnano: Stella Azzurra - Breg

DECKI

16.00 v Brisckih, dom Ervatti: Sokol - Jadran Farco

PROPAGANDA

9.00 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Poggi - Bor Autocar-

rozzeria Boris A

ODBOJKA

MLADINKE

11.00 v Tržiču, sportna palača: Fincantieri - So-

vodnje; 11.00 na Opcinah: Koimpex - Npt

DEKLICE

9.30 v Standrežu: Azzurra - Sovodnje; 9.30 na

Opcinah: Koimpex - Breg; 11.00 v Trstu, 1. maj:

Bor Friulexport - Sgt

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 13. februarja 1995

KOSARKA

MLADINCI

18.30 v Brisckih, dom Ervatti: Jadran TKB - Staran-

zano; 18.15 v Gorici: UG Goriziana - Kontovel;

20.30 v Brisckih, dom Ervatti: Cicibona - Latte Carso

ODBOJKA

ZENSKA D LIGA

20.30 v Pasianu: Cecchinese - Olympia Cerimpex

ŽENSKA C2 LIGA / SOKOL INDULES - B-METERS

Bo Sokol Indules razbil B-metersovo obrambo? (KROMA)

V zenski C2 ligi bo za naše predstavnike danes zares zahtevno kolo. Sokol Indules, Kmečka banka in Breg se bodo namreč srečali s prvimi tremi ekipami na lestvi-

Sokol Indules bo preveril, če ima se kakšno realno možnost za napredovanje. V Nabreži-

no namreč prihaja mlada ekipa B-Meters, ki je na lestvici na drugem mestu in ima stiri točke več od sokolovk. Gostujoča ekipa je izredno mlada in perspektivna, saj jo sestavlja praktično ekipa deklic (letnik '79), okrepljena z dvema nekoliko bolj izkušenima igralkama. V prven-

Osrednja tekma bo tokrat v Nabrežini

Sokol se še poteguje za sam vrh - Kmečka banka in Breg pred izredno težko nalogo

stvu deklic pa ta ekipa cilja celo na državni finale. Za Cordenonsom je verjetno prav B-Meters druga najmočnejša ekipa v prvenstvu in je torej tudi favorit za napredovanje. Sokolu torej ne bo lahko, toda ni brez možnosti, saj B-Meters večkrat niha v svoji igri, kar je sicer karakteristika mladih ekip. Pri Nabrezinkah bosta verjetno odsotni Kosmi-

nova in Kosutova, torej dva standardna centra. Zaradi tega bo trener Jurman verjetno prisiljen igrati s sistemom 4:2, na centru pa bosta igrali Banova in verjetno Tanja Masten. Tudi tokrat pa trener ne bo imel na razpolago velikega števila menjav, verjetno pa bo priloznost, da bo-

do več prostora dobile mlajše igralkke.

Za **Kmečko banko** je bila prekinitev prvenstva v prejšnjem kolu neugodna, saj je bilo po zmagi nad Sokolom vzdušje v ekipi odlično, pa tudi današnji nasprotnik je imel težave z zdravjem igralk, tako da mu je teden prekinitev prisel se kako prav, da so vse igralkke okrevale po poškodbah. V zadnjih treh kolih je namreč Fiume Veneto v nepopolni postavi gladko izgubil z Cordenonsom in B-Metersom (edini poraz na domaćem igrišču), nato pa premagal Breg. Novih spodrsrljajev pa si ne sme privoščiti, saj se vedno lovi drugo mesto in napredovanje. Pri

Kmečki banki je ta teden imela nekaj težav. Monika Tomasini, ki je zaradi tega manj trenirala, a bo danes vendar igrala. Tradicija je za gorisko združeno ekipo ugodna, saj je bila v zadnjih dveh sezonah v Fiume Venetu uspešna. Kmečka banka bo poskusila presenetiti nasprotnice, kar pa seveda sploh ne bo lahko.

Se težjo nalogo ima danes **Breg**, ki se odpravlja na gostovanje v Cordenons. To bo pravi spopad med ekipama z vrha oziroma dna lestvice, saj je Cordenons doslej se neprimernega na prvem mestu, Breg pa z dvema točkama na zadnjem. Izredno presenečenje bi torej bilo, če bi Cordenons izgubil prav na tekmi z zadnjim na lestvici. Tudi zato, ker bodo brežanke danes nastopile v hudo okrnjeni postavi. Zaradi poškodb in raznih obveznosti bodo namreč na tekmi stete. Med drugim bodo morale tokrat nastopiti tudi s sistemom 5:1, ker bo prisotna le ena podajalica.

Olympia Cerimpex bo proti Pasianu igrala sele v ponedeljek zvečer. Domača ekipa se nahaja nekje na sredini lestvice z desetimi točkami in je v zadnjih dveh kolih dosegla dve zmagi proti sicer skromnim Povoletu in Spilimbergu. Goricanke so doslej dokazale, da nimajo prave konkurence v ligi, niti današnji nasprotnik zato ne bi smel ogroziti nepremaganosti Kristanciceve ekipe. Težava Olympia pa je se vedno v tem, da je nastop Princijeve zaradi službenih obveznosti v dvomu. (A.M.)

MOŠKA C2 LIGA / DANES BREZ BIG-MATCHA

Tekma za vrh med Sočo in Vivilom bo šele 23. februarja

Bor doma z Natisonio - Pokrajinski derbi za Olympio CDR

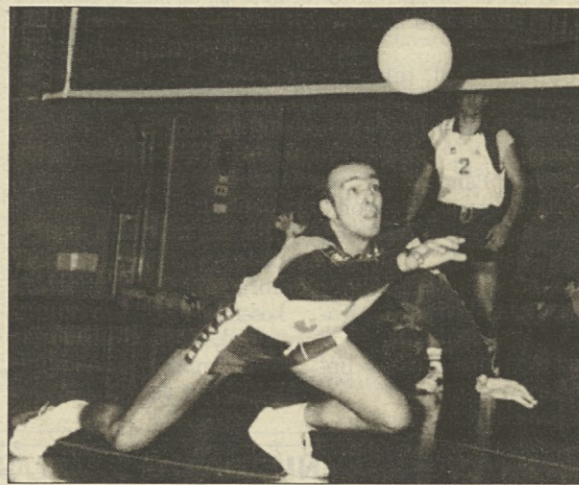
V zadnjem kolu prvega dela prvenstva moške C2 lige danes ne bo »big-matcha« med **Sočo** in **Vivilom**. Ker bi namreč morala biti prekinitev prvenstva na sporedu danes, po končanem prvem delu prvenstva, imajo nekateri igralci določene obveznosti, tako da sta se drustvi zmenili, da bodo tekmo odigrali v četrtek, 23. februarja ob 20.30. Moramo torej počakati se nekaj časa, da vidimo, če so sočani v tem prvenstvu resnično brez prave konkurence.

Bor Fortrade igra danes na domaćem igrišču proti Natisonii, ki je s šestimi točkami na predzadnjem mestu na lestvici. Natisonie se letos se zdaleč ne more primerjati z ekipo, ki se je lani do zadnjega kola borila za napredovanje, vseeno pa se je ne sme podcenjevati, saj ima nekaj nevarnih izkušenih igralcev, v zadnjih treh kolih pa je dosegla dve zmagi. Za borovce se je zdaj končala serija težkih tekem, v kateri so v petih kolih dosegli eno zmago in si tako nekoliko poslabšali pozicijo na lestvici. Z današnjo zmago pa bi zaključili prvi del prvenstva s štirinajstimi točkami, kar si pred prvenstvom ni pričakoval skoraj nihče. Danes bo Bor nastopil v popolni postavi, vsi igralci pa so bili tudi prisotni na treningih, med tednom pa so odigrali tudi prijateljsko tekmo s Slogo.

Olympio CDR caka danes goriski derbi z Mosso. Tudi Olympia

danek prekinja serijo težkih tekem, kot opozarja trener Petejan, pa so zdaj na sporedu tekme proti konkurentom za obstanek, ki jih je treba absolutno zmagati. Tudi Mossa je ena od ekip, ki se bori za obstanek, saj ima le dve točki več od Olympie. V primeru zmage gostov pa bi se Mossa oddaljila od Olympie in jo pustila v precej nevarnih vodah. »Med tednom smo se z igralci domenili, da damo, če so sočani v tem prvenstvu. Ne moremo pričakovati, da se bomo reševali v zadnjih kolih, ko bomo igrali proti vsem močnejšim nasprotnikom. Z današnjo zmago pa bi zaključili prvi del prvenstva z dobrim izkupičkom,« je se dejal Petejan, ki zaupa v zrelost svojih igralcev, ki pa se morajo se navaditi obdržati koncentracijo na visku skozi celo tekmo. Tudi pri Olympii nimajo nobenih problemov z zdravstvenim stanjem igralcev in bodo vsi prisotni.

Tezka tekma caka tudi mlado ekipo **Espega**, ki gostuje v Porcii. Do-

mača ekipa je prva na lestvici in je doslej izgubila le v desetem kolu, ko pa je sele po tie breaku klonila v Vidmu proti Vbuj, ki pa ima sedaj enako število točk kot Porcia. Za gorisko združeno ekipo bo torej današnji nastop precej zahteven, saj ji doslej ni uspelo premagati nobene ekipe z vrha lestvice. Nastopila pa bo vsekakor v popolni postavi, saj so vsi igralci na razpolago trenerja Seppija. (A.M.)

Na sliki (Kroma): **Marega** in ostali borovci računajo drevi proti Natisonii na novo zmago

Obvestila

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE obvešča, da poteka rekreativna telovadba v mali telovadnici italijanske srednje sole N. Sauro - Ul. D'Annunzio 48 - Milje dvakrat tedensko in sicer ob sredah in petkih od 17. do 18. ure.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

DRŽAVNE LIGE

Zaradi seminarja za trenerje tudi danes ne bo tekem

Imša Kmečka banka, moška in zenska vrsta Koimpexa ter Bor Mercantile bodo tudi ta konec tedna prosti. Kolo, ki je bilo prejšnji teden odloženo zaradi znane sklepa Conija o ustavitvi vseh sportnih manifestacij po uboju genovskega navijaca, bodo namreč v državnih ligah nadoknadili sele 15. aprila. Danes je bil po koledarju predviden pocitek zaradi vsedržavnega srečanja trenerjev mostev, ki nastopajo v državnih ligah, z zveznim selektorjem Velascom. Ravnanje odbojarske zveze je med drustvi (in tudi perifernimi organi federacije) povzročilo precej hude krvi. Prvic, zato

ker se domala vsi sprašujejo zakaj ni zveza odložila predavanja in omogočila, da bi zaostalo kolo nadoknadili danes (tako kot velja za deželne lige); drugič, ker 15. april sovpada z velikonočnimi prazniki. Mnogo drustva se med sabo že dogovarjajo, da bi datum zaostale tekme anticipirali. Ker pa prihaja baje med članstvom do pravega upora, ni izključeno, da bo zveza kar sama spremenila svoj sklep in odredila, da se tekme odloženega 13. kola odigrajo kdaj med tednom.

Kakorkoli ze, za nastope naših sesterk v državnih ligah bo treba počakati še en teden.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vasi akumulatorji so znova napolnjeni, zato boste brez težav premagali zahteve danasnega dne. Ko bo padla noč in si bo nekdo zazelel vaše neznosti, boste zatajili.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Končno se boste odločili: pogumno se boste spustili v projekt, ki bi ga morali začeti že zdavnaj. Ampak pozno se ni prepozno; če boste pohiteli, se boste kmalu dohiteli.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Partnerja bo mučila bojazen, da ga boste na svoji vihravi poti navzgor »prinesli okrog«. Nikar ga ne prepričujte o nasprotnem, sicer bo postal se bolj sumničav.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vasa danasnja smola bo v tem, da se bo nekdo prisel na vas kot pijavka. Ampak njegova smola bo se večja; se preden vam bo začel sesati kri, ga boste odslovili.

LEV 23. 7. - 23. 8.: V vasi glavi se bo rodila dolga vrsta norih, komaj uresničljivih zamisli. Ker ne bo časa za vse, boste začeli z najbolj noro. Se najbolj noro pri vsem bo to, da vam bo uspelo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Lotili se boste spoznavanja skrivnostne dežele, imenovane duševnost. Spoznanja, do katerih se boste dokopali, bodo v vašem življenju povzročila prijetno revolucijo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Znasli se boste v ključnem položaju. Vas nastop bo umirjen, kritika pa upravičena in argumentirana, zato se bo razen vsega ugleda dvignilo tudi samospostovanje.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Spoznali boste, da ponavljanje starih vzorcev obnašanja in posnemanje okorelih uspešnežev ne vodi nikamor. Prekinite tradicijo in obudite svojo izvirnost.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Znova boste prese-nečali; pomagali boste bližnjim, jim delili korisne nasvete in pomirjali zbegane duše. Ne izcr-pajte se do konca, nekaj moči prihranite zase.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Čeprav ste na glas skromni, se potihem zelo precenjujete. Da-nes bodo vetrovi zapihali drugače; v sebi se boste podcenjevali, na glas se boste širokoustili.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Z izsiljenim prizna-njem ne boste zadovoljni. Zazeleli si boste iskrenosti, kajti pripravljeni ste se spopasti z najhujšim. K sreči vas ne čaka nič hudega.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Prijelo vas bo, da bi vložili zadnji cekincek v noro naložbo, ki naj bi vam čimprej pricarala kup denarja. Partner vas bo skušal strezniti, vi boste nadaljevali po svoje.

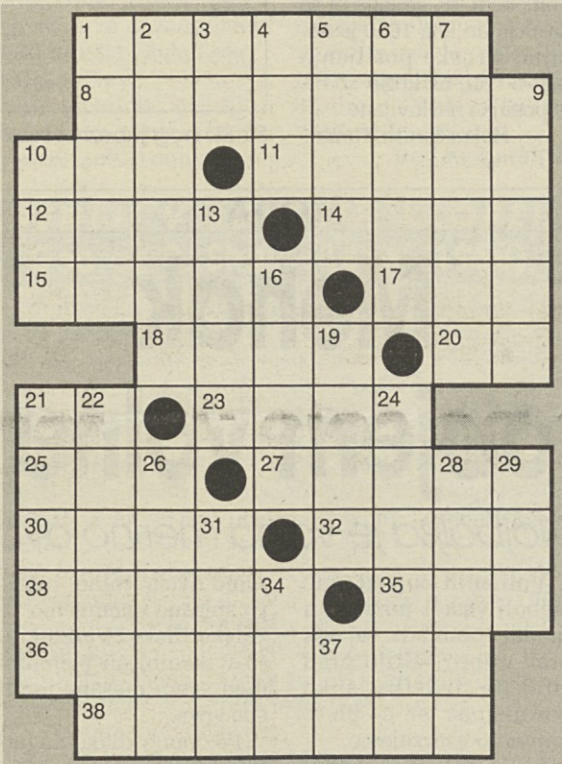
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. priprava, s katero se združita ali ločita gnana in gonil-na gred, 8. s podatki opremljena zbirka stisnjenih in po-sušenih rastlin, 10. nadnaravno bitje, ki je ustvarilo svet, 11. evropska otoska država, 13. velika ptica ujeda, 14. prvi rimski zaloznik (iz crk kita), 15. športnik, ki se ukvarja s kraljico športnikov, 17. ime italijanske pesni-ce Negri, 18. anglosaska dolzinska mera (91.44 cm), 20. začetnici nekdanjega angleskega državnika Cromwella, 21. začetnici že umrlega gledališkega igralca in režiserja Stupice, 23. zdravilna rastlina, 25. nevarna bolezen, karcinom, 27. francosko ime belgijskega mesta Aalst, 30. trščica, 32. podstresje (narečno), 33. ječa, arest, 35. egipčanska boginja, mati Izide in Ozirisa, 36. vojak eli-tne vojske enote v nekaterih državah, 38. ladja za pre-voz vozil in potnikov.

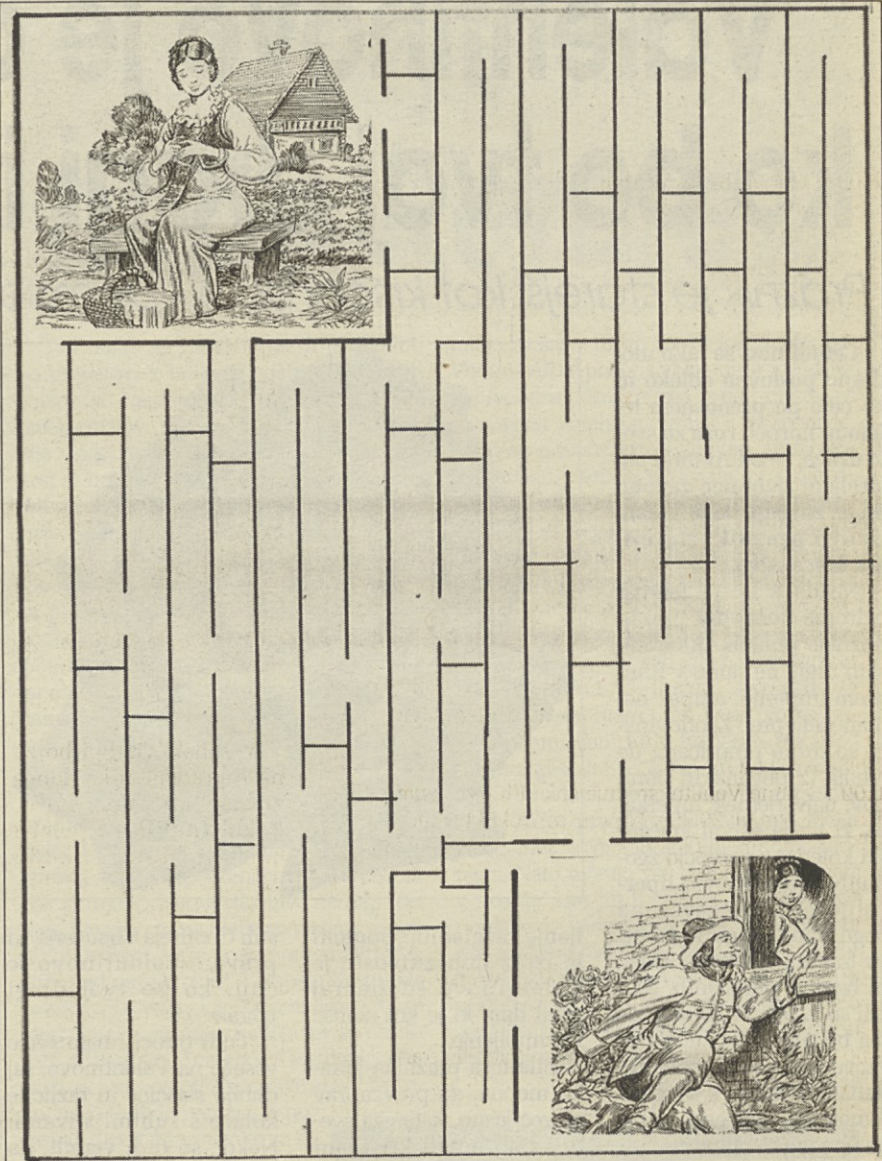
Navpčno:

1. angleski sahovski vele mojster (Nigel), 2. kiju podo-ben predmet, cilj kegljačev, 3. začetnici igralca Rozma-na, 4. pas pri kimonu, 5. v plin spremenjena tekočina pri vreliscu, 6. rakev, 7. japonska umetnost samoobram-be, 9. že umrli slovenski slikar in grafik (Bozidar), 10. kaca velikanka, udav, 13. naslovni junak Shakespearo-ve tragedije (»Kralj...«), 16. svojeglavost, 19. spanski na-drealistični slikar (Salvador), 21. hiter, močen curek, 22. francoski fizik (Felix, 1791-1841), 24. glas, ki nastane, ko gre zračni tok tudi skozi nosno votlino, nazal, 26. tekstilna vezava, ki daje tkanini izrazite posevne crte, 28. zelo hiter tek v zadnjem delu proge, 29. kradljivec, zmikavt, 31. reka v Svcii in Franciji, ki teče skozi Ze-nevsko jezero, 34. paradiz, eden, 37. začetnici jazzov-skega glasbenika Ellingtona. (S. B.)

Resitev: Vodoravno: 1. priprava, s katero se združita ali ločita gnana in gonil-na gred, 8. s podatki opremljena zbirka stisnjenih in po-sušenih rastlin, 10. nadnaravno bitje, ki je ustvarilo svet, 11. evropska otoska država, 13. velika ptica ujeda, 14. prvi rimski zaloznik (iz crk kita), 15. športnik, ki se ukvarja s kraljico športnikov, 17. ime italijanske pesni-ce Negri, 18. anglosaska dolzinska mera (91.44 cm), 20. začetnici nekdanjega angleskega državnika Cromwella, 21. začetnici že umrlega gledališkega igralca in režiserja Stupice, 23. zdravilna rastlina, 25. nevarna bolezen, karcinom, 27. francosko ime belgijskega mesta Aalst, 30. trščica, 32. podstresje (narečno), 33. ječa, arest, 35. egipčanska boginja, mati Izide in Ozirisa, 36. vojak eli-tne vojske enote v nekaterih državah, 38. ladja za pre-voz vozil in potnikov.

Katera pot je prava?

ŠAH

Problem - mat v dveh potezah / Dr. S. Wolf - Zagreb 1935

Bela lovca in trdnjava so spletni obroč črne-mu kralju ter mu napovedali matiranje v dveh potezah. Prosti polji na peti vrsti sta trenutno na voljo črnemu kralju, prav tako pa lahko napreduje tudi črni kmet na a lini-ji, zato je beli takoj izsilil naslednjo potezo črnega in tudi matiranje v drugi potezi.

Resitev naloge

Priprava mata črnemu kralju pricenja belo-poljni lovec s potezo 1.Lb3! Sedaj se je sprostito polje d5 za trdnjavo, polje a4 pa je pod kontrolo lovca. Sedaj na 1...Ka5 sle-di 2.Td5 mat, na 1...a5 ali 1...Kc6 2.La4 mat! Kljub majhnemu številu figur so se na sahovnici pojavile lepe matne slike!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

198	SIMPATICNI ZIVEC	PODIPOH-VALK	ZOB KOCNIK PRI CLOVEKU	VAS PRI CERKNEM	GADOLINIJ	VRTNA RASTLINA FAJGELJ	TVEGANA TELESNA VAJA	PADEC TEKOČE VODE	REKA V ANGLUI	RIMSKA STIRI	SKATLICA ZA DRAGOČE-NOSTI	AVTOR: LUKA PIBER	SL. OBLIKO-VALEC V KAMNU (BORIS)	FIZICARKA CURIE	KRAJ OB IZLIVU CETINE V JADRAN	OJDIPOV OCE	VOJASKA KASTA PRI BRAMANIH	NIKOLAJ CERKASOV	PISEC FLEMING	KLADA ZA SEKANJE	NATAN-CNOST	REKA V JUŽNI AFRIKI
VOKAL												PREKINI-TEV GOVORA										
SL. PIANIST												MEČ IZ DAMASKA 14. STOL. V IT. KULTURI										
PESNIK KLOPCIC					VELIK PTIC PEVEC					ZGODBA DAVID (ANGL.)							AM. VE-SOLJSKA UPRAVA ODMEV					
EGIPC. BOZANSTVO					IZKOPA-VANJE				MUSLIM. MENIH IZRAZ PRI KARTANJU							TOM JONES PRI-GNANJE		POLITIK SASTRI LADJA ZA NAFTA				
PRITOK RENA V SVICI					SIBIRSKI VELETOK ZNACAJ			KRAJ PRI PLANICI MOSKI TELOVNIK						PRETA-KANJE EVA (LJUBK.)								POLJSKO POKRIVALO
TOMAZ TERCEK			MESTO V SRBIJI ZG. DEL STOPALA										LOVRO TOMAN	VRESJE BIRO						TONE CUFAR IZUMIT. EDISON		
DELEC Z ELEKTR. NABOJEM				FR. DRA-MATIK VOJASKA STOPNJA						PREPE-RINA JADRAN. OTOK							ZOLAJEV ROMAN					
DEL NOGE PRI SVINJI						GLINA LESLIE CARON				SPLETKA OLIMP. IGRE								ZAJE-DAVEC BRANKO VIVOD				
NASPROTJE RAVNOSTI													PESNIK SOPOV				PASJI GLAS					
OSREDNJA STENA SATA								RESETO					DEL TEDNA				DURI					

14. FEBRUAR

Valentinovo je dan, ko bo tvoj dragi izbran

Praznik je starejši kot krščanstvo - Domiselne voščilnice

Cetudi nosi se tako moderno poslovno obleko in bo celo po prenosnem telefonu naročil rože za svoj drago, se od Amorja obstreljeni ljubimec zagotovo ne zaveda, da je Valentinovo praznik, starejši kot krščanstvo.

Nekdaj je bil 14. februar oziroma nekaj dni prej in pozneje praznik ljubezenskih orgij, ne samo v Rimskem imperiju, ampak nemara celo prej. Zgodovina rji so trdno prepričani, da izhaja iz poganskih obredov, najverjetneje luperkalij, ki jih je vsrkal krščanski koledar s pomočjo zgodnjih misionarjev. Luperkalije so bile posvečene bogu Panu, bogu rodnosti ter junoni, zascitnici žensk in boginji porocenih. Slavili so ju takrat, ko se je zima blizala h koncu, ko so vzcvetele zgodnje spomladanske rože in s svojimi vonjavami prinesle misel na obnovo in oploditev.

Tudi ptici si izbirajo svojo družico na Valentinovo, kar verjamejo vsi, cetudi to ne velja za vse vrste. Pač, drozg in jerebica si zbirata svoj par sredi februarja. Zdi se, da tudi ljudi pomlad napelje na podobne misli.

Obredi, ki so povezani s tem, se sicer lahko spreminjajo, toda univerzalno sporočilo ljubezni je zagotovo prispevalo k temu, da je Valentinovo ohranilo precej svoje prvotne moči. Na Zahodu bodo casopisi polni skrivnih sporočil, namenjenih dragemu ali dragi, postni nabiralniki se bodo sibil pod tezo razglednic z motivi rož in ptic ter simboli rodosti in zaljubljenosti. Povečala se bo prodaja vsakovrstnega cvetja rdece barve in cokoladnih bonbonov. Se pred nekaj stoletji je razglednica, poslana na Valentinovo, pomenila pravo zaročilo. In ceprav danes pošil-

ljanje razglednic pomeni le izraz ljubeznivosti, je Valentinovo se zmeraj ostal dan, ki je kot nalašč za snubljenje.

Sila tega praznika je tako močna, da pravzaprav ni več jasno, katerega svetnika so hoteli kristijani pocastiti na 14. februar. Vsaj dva se ponasata s tem imenom, poleg njih pa se vrsta mučnikov, saj je bil Valentin v nekdanjem Rimu pogosto ime. Zgodovinarji domnevajo, da gre po vsej verjetnosti za duhovnika, ki so ga obglavili 14. februarja leta 269, potem ko mu je uspelo svojega jecarja spreobrniti v kristjana in je v jeci tesil krščanske mučnike.

Ceprav so kristjani temu prazniku dali drugacno ime, in po vsej verjetnosti omilili vrsto običajev, ki so ga spremljali, so se nekateri od teh ohranili do današnjih dni. Med luperkalijami so zrebali imena mladenk, običaj, ki se je ohranil v Evropi skoraj do 20. stoletja. Angleški poročevec Samuel Pepys iz 17. stoletja poroča, kako je po cudnem naključju na 14. februar izbral svojo lastno ženo. Iz 14. stoletja pa je znan tudi

stih Geoffreja Chaucerja, ki pravi, »Valentinovo je dan, ko bo tvoj dragi izbran«.

Tudi otroci imajo svoje veselje na Valentinovo, saj dobijo slaščice in različne kolače s suhimi slivami. Nekoc so tudi verjeli, da bo prvi samec, ki ga bo srečala neporočena mladenka na Valentinovo - v kratkem postal njen soprog. Zato so si dekleta na ta dan najprej zagledala tistega, ki jim je bil pri srcu. Vsak snubec iz 18. stoletja je svoji izvoljenki običajno poslal par rokavic in jo tako zasnubil. Rokavice so bile tudi sicer pomemben simbol, ki je predstavljal čistost. V prejšnjih stoletjih, ki so bila manj puritanska, pa je bilo Valentinovo praznik vseh, zato so se zrebali, kateri bo dobil katero, udeleževali tudi poročni. Vcasih jih je to precej drago stalo. Omenjeni Pepys piše, da je leta 1667 Yorski vojvoda (ki mu je Valentinov zreb naklonil gospodično Stewartovo, tej poklonil dragulj v vrednosti 800 funtov). Ti bi bili danes vredni nič več in nič manj kot 74.850 dolarjev.

V nekaterih delih Velike Britanije pa so imeli navado, da so darove na Valentinovo pustili na pragu. Zaljubljeni je samo se potkal na vrata in potem stekel stran.

Voščilnice pa so postale za Valentinovo priljubljene v 18. stoletju, ceprav se je navada, da so jih posiljali nepodpisane, razširila sele v 20. stoletju, kot pripoveduje Susan van Wyk pri dražbeni hisi Christie, ki ima na skrbi dražbo starih voščilnic za Valentinovo. Kot pripoveduje je splosna uvedba postnega sistema v 18. stoletju močno prispevala k temu, da se je ta navada zelo razširila.

Pri dražbeni hisi Christie je bila prva dražba voščilnic ze leta 1790, takrat so bile izdelane iz umetelno prepletenega belega papirja, ki je prikazoval par, s srcema v njunih rokah, na črnem ozadju. Za izdelavo takšne voščilnice je bilo potrebno kar nekaj ur dela.

Z razširjanjem postnega sistema pa so seveda voščilnice za Valentinovo

postajale vse manj zapletene, pridružila pa so se jim tudi manj prijazna in celo zlobna voščila na kicatem in cenenem papirju z marsikdaj nesramnimi verzi, namenjenim ljubimcem ali ljubinkam, ki so pisca zavrnili ali zavrnile.

Te voščilnice so postale tako obicajne, da je morala takratna posta zaposliti celo posebnega notarja, ki je odgovarjal razbesnelim staršem. Ti so namrec od poste zahtevali vracilo postnih stroškov, ki so jih morali placati za vsako zlobno voščilo, naslovljeno na njihovo hčer. Takrat, sredi 18. stoletja in se kasneje do leta 1840 je namrec stroške posiljanja placal tisti, na kogar so bile posiljke naslovljene.

Helen Smith, Reuter

Rimski bog ljubezni s svojim orožjem - lokom in puščicami

MODA

Mehak objem volne

Najboljša je volna merino ovc

Volnenih oblačil smo najbolj veseli pozimi in zgodaj spomladi, saj nas prav dobro scitijo pred mrazom. Izdelke lahko nosimo vec let, ce jih le primerno vzdržujemo.

Izraz volna označuje

samo ovčjo volno, ostale pa splosno imenujemo živalske dlake. Velikokrat so v tkanini ali pletenini med seboj mešane različne vrste.

Poznamo dlake angorskih koz, iz katerih izde-

lujemo mohair, ki ima mehak otip in blescec lesk. Nekaj posebnega so dlake angorskih zajcev, ki imajo puhasto dlako, tenke, bele barve. Prisotnost visok odstotek teh dlak je vidna takoj, saj tenke dlacice strlijo naokoli. Gre za zelo kakovosten izdelek, ki nudi veliko toplotno izolacijo, zato jih priporočajo revmatikom. Tudi ledvični pasovi vsebujejo visok odstotek teh dlak. V naslednjo skupino spada dlake kamelje kože, od teh pa so alpaka, guanako in vikunja v Južni Ameriki ze zascitene, poznamo pa se dlako eno- in dvogrebe kamele ter lame. Znacilnost kamelje dlake je, da se ne polsti, ne mečka

in je zelo odporna na obrabo.

Od ovčjih pasem so cenjene angleske shetland ovce z mešano volno, najboljše na svetu pa so avstralske merino ovce z najfinejšo volno. Podnebje je pri gojenju ovac odločilen dejavnik poleg pravilne prehrane in nege.

Ker je volna sama po sebi groba, jo vecinoma dobro obdelamo, obarvamo in apretiramo z zascitno pred molji, pred polstenjem, pilingom in se kako. Pomembna je tudi obdelava izdelka s postopkom dekatiranja, ki doloci trajen lesk, prijeten otip, prepriči krčenje in gubanje.

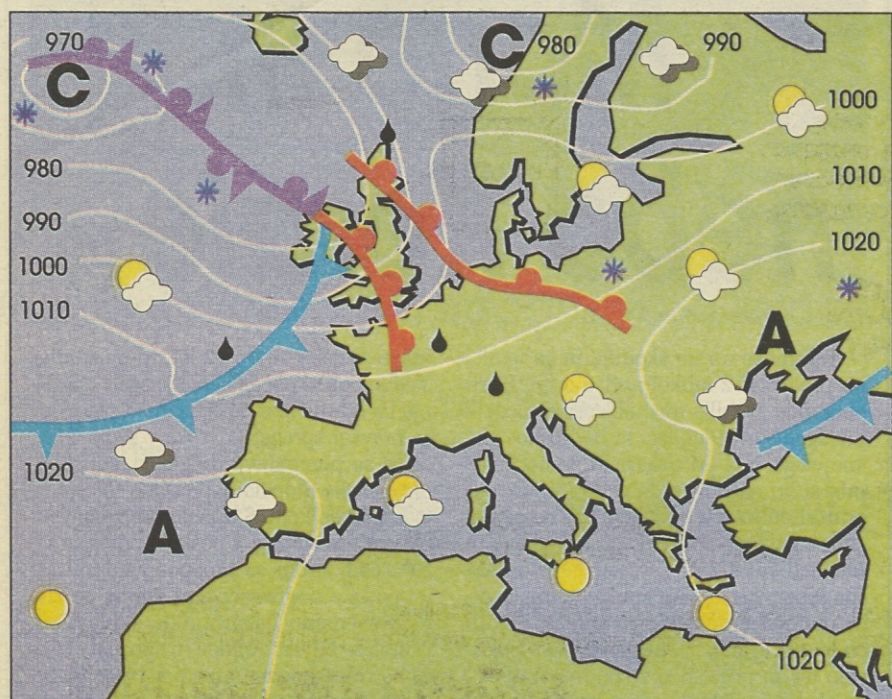
Suzana Belak Pungartnik

Rimske luperkalije so bile posvečene bogu Favnu (Panu)

EVROPA / ZAHOD DEŽ, DRUGOD DELNO JASNO

Vremenska slika:

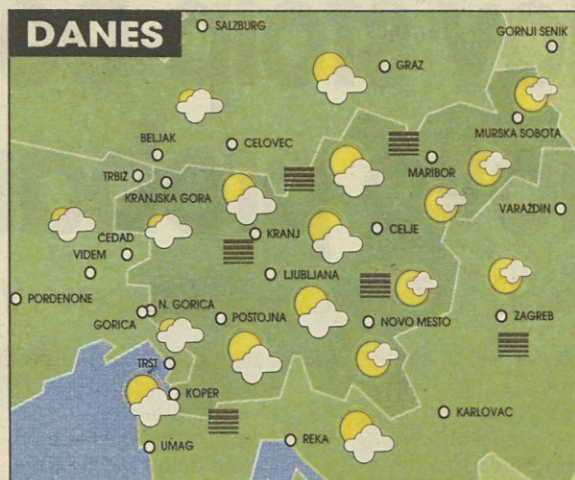
Nad Britanskim otokom in severnim Atlantikom je ciklonsko območje s frontami, ki pa vplivajo na vreme le v zahodni Evropi. Nad vzhodno in južno Evropo ter Sredozemljem pa se je okrepilo območje visokega zračnega pritiska. Z zahodni vetrovi doteka nad naše kraje toplejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

ALPE JADRAN / DELNO JASNO, MEGLA OB MORJU

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

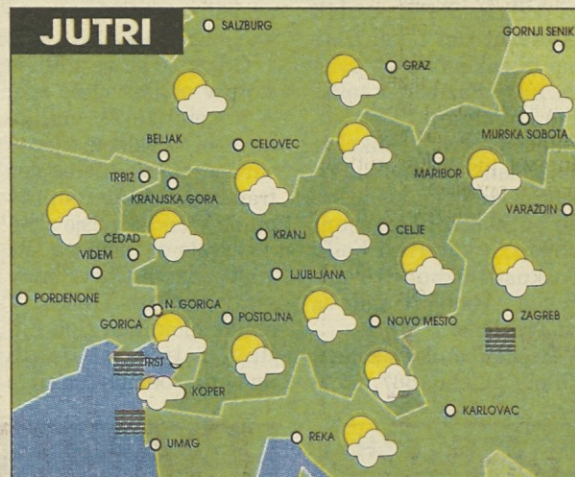

Slovenija:

Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, v zahodnih krajih bo popoldne pretežno oblačno. Najvišje dnevne temperature od 4 do 10 °C

Sosednje pokrajine:

Delno jasno bo, popoldne se bo zahodno od nas oblačnost povečala. Ob severnem Jadranu se bo pojavljala megla in nizka oblačnost.

V Sloveniji:

Večinoma sončno in toplo bo, ob morju se bo zadrževala megla in nizka oblačnost.

Obeti:

V ponedeljek se bo nadaljevalo suho vreme.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA	3/4
TRST	5/-
CELOVEC	-1/4
BRNIK	1/2
MARIBOR	1/3
CELJE	1/3
NOVO MESTO	2/4
NOVA GORICA	0/10
MUR. SOBOTA	1/3
PORTOROŽ	5/8
POSTOJNA	3/3
ILIRSKA BISTRICA	1/8
KOČEVJE	0/-
CRNOMELJ	2/4
SLOV. GRADEC	-0/1
RATEČE	0/-
VOGEL	-3/-3
KREDARICA	-8/-6
VIDEM	1/-
GRADEC	1/1
MONOSTER	-0/2
ZAGREB	-1/4
REKA	7/12

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI	-3/2
STOCKHOLM	-6/-3
MOSKVA	-9/-1
BERLIN	0/3
VARSAVA	-3/0
LONDON	4/5
AMSTERDAM	0/5
BRUSELJ	1/6
PARIZ	6/9
DUNAJ	-1/11
ZÜRICH	3/9
ZENEVA	-1/9
RIM	4/14
MILAN	4/8
BEOGRAD	1/14
BARCELONA	7/17
ISTAMBUL	10/14
MADRID	5/14
LIZBONA	11/16
ATENE	9/17
BUCAREST	5/15
MALTA	12/17
PRAGA	-7/0

BIOPROGNOZA

Vreme danes ne bo povzročalo opaznejših, vremensko pogojenih težav.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.12 in zšlo ob 17.21. Dan bo dolg 10 ur in 9 min. Luna bo vzšla ob 13.38 in zšla ob 04.08.

SNEŽNE RAZMERE dne 10. 2.

Kravec	10 na 50	Kanin	5 na 40 do 130
Kranjska Gora	20	Straža na Bledu	20
Zelenica	do 60	Golte	do 30
Velika planina	5 na 20	Cerkno	45
Sorška planina	50	Kope	40
Rogla	70-90	Kobla	40
Mariborsko Pohorje	40	Rakitna	-

Naprave obratujejo na vseh omenjenih smučiscih, razen na Rakitni. Nočna smuka je možna na Mariborskem Pohorju in na Starzi na Bledu. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Sorški Planini, Kopah, Golteh, Pokljuki ter v Radečah in Planici. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Veliko Planino, na Kobla, v Cerkno do pod Vogla in v Kranjsko Goro.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.11 najnižje -1 cm, ob 6.44 najvišje 29 cm, ob 13.49 najnižje -44 cm, ob 20.35 najvišje 25 cm.

Jutri: ob 1.48 najnižje -8 cm, ob 7.25 najvišje 34 cm, ob 14.15 najnižje -51 cm, ob 20.53 najvišje 32.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Debelost ni vedno škodljiva

LONDON - Ni res, da debelost škoduje zdravju. V srednjih letih je nekaj več mascohe lahko zelo koristna zadeva. Tako pravi združenje angleskih potrošnikov, svoje trditve pa je osnovalo na medicinskih raziskavah na Norveškem, v Walesu in v ZDA. Osebam, ke so že dopolnile

50 let, tako odsvetujejo vsakršno shujševalno kuro. Revija združenja potrošnikov »Which way to health« namreč poroča o raziskavah, ki katerih izhaja, da so debeli ljudje lažje prestali kirurške posege.

Vse se je začelo v ZDA, kjer so pregledali 106 tisoč

potrdil o smrti in 4 milijone pogodb življenjskih zavarovanj ter iz teh na veliko presenečenje vseh ugotovili, da je življenjska doba debeljših ljudi daljša. Hujsanje škoduje, ker manjša stevilo celic v telesu, upočasnijo obnavljanje celic in oslabi zaščitne sisteme. Spremem-

be v tezi vodijo k statističnemu povečanju števila smrti. Iz tega sledi sklep, da večkrat pretiravamo, kadar govorimo o tveganjih pretirane debelosti. Seveda, poveča se nevarnost sladkorne bolezni in artritisa, to pa ni nič proti posledicam shujševalnih kur.

Smrtonosni chagas

Chagas je neozdravljiva in pogosto smrtno nevarna bolezen, ki povzroča otekanje srca, požiralnika, debelega črevesja in želodca. Vsaj 1,4 milijona Bolivijcev je okuženih, približno 20 od sto prebivalstva, najvišji odstotek v Latinski Ameriki.

- Pasavci, rakuni, oposumi in glodavci prenašajo parazita.
- Bolha vinchuca požre parazita (trypanosoma cruzi) med sesanje krvi.
- Parazit dozori do okuževalnega stadija v 10-20 dneh.

- Bolha piči gosta in mu pusti parazita na koži v obliki iztrebkov. Gost se okuži s praskanjem.

- Kronična oblika chagasa se razvije približno 10 do 15 let po infekciji.

- Okužba je zaznavna ob srčnih boleznih ali prebavnih motnjah.

- Trypanosomi prodrejo v krvni obtok, se razmnožijo in okužijo celice gosta

- Psi, morski prašički in podgane so pomembni prenašalci parazita. Slamnate strehe in razpoke v zidovih pa so zanj idealni habitat.

Filozof razlaga, zakaj Francozi ne rabijo bideja

PARIZ - Na prvem mestu so tokrat Italijani: Kar 97 odstotkov jih redno uporablja bide. Francozi, ki jih pogosto označujejo kot dokaj umazan narod, pa ne zaostajajo prav mnogo. Tako piše tednik L'Express v raziskavi o osebni higieni posameznih narodov, objavljeni v zadnji številki.

Pri redni rabi bideja so za Italijani na drugem mestu Portugalci (92 odst.), Francozi, kjer se je ta »vrazja naprava« uveljavila precej pozno, pa zaostajajo: le 42 odstotkov jih redno sede v bide... Pa nobenega strahu: v Evropi je to zlata sredina. Močno namreč zaostajajo Nemci (6 odstotkov) in Angleži (3 odstotke). Francoski tednik pa se ni zaustavil le pri objavljanju golih števil. Na pomoč je poklical filozofa Jean-Pierra Gouberta, da pojasni to vprašanje. In filozofska razlaga je naslednja: V Franciji so Bide uvedli zelo pozno. Prej so ga uporabljali samo v javnih hišah, kot razkuževalno sredstvo pred spolnim obcevanjem in po njem. Nekakšno kontracepcijsko sredstvo, ki je s tabletko slo v pozabo. Bideje so tako Francozi prenesli v muzeje.

Seveda pa se Francozi masčujejo na drugih področjih. Tako so prvi na lestvici uporabnikov rokavic za kopanje: kar 64 odstotkov Francozov se redno kopa z rokavico, Italijani pa dosega borih 12 odstotkov. Seveda obstaja tudi za to filozofska razlaga: Goubert ugotavlja, da rokavico uporabljajo predvsem narodi, ki so občutili inkvizicijo. Z roko se namreč niso smeli umivati, ker je bilo tako umivanje »koza na kožo« greh. Pač pa so prvaki v umivanju z roko Angleži in Nemci.

Pač pa so Francozi zelo visoko na lestvici pri uporabi parfemov in dišav takoj po kopanju. Rabi jih 42 odstotkov Francozov, Italijani pa krepko zaostajajo: komaj 16 odstotkov se jih nadišavi. Sicer pa so Portugalci najbolj čist narod v Evropi: tusirajo se 4, 9 krat tedensko, sledijo Francozi (4, 4), Italijani (3, 8) in Angleži (3, 7). Zato pa Angleži pogosteje uporabljajo kopalno kado, v kateri se namakajo trikrat tedensko.

Za konec pa še o čistosti las: Italijani, Španci in Portugalci si umijejo lase tri do štirikrat tedensko. Francozi, Švedi, Nemci in Angleži pa samo dvakrat. Pravijo (in to se ne poslušujejo filozofa), da je na jugu topleje... Zadnji podatek pa zadeva Angleže, ki so zadnji na seznamu uporabnikov zobnih sčetk.

O Slovencih pa francoska revija ne piše; očitno jih ne upošteva za sestavni del Evrope.